EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 6.4.2005
KOM(2005) 122 lõplik

2005/0037 (COD)
2005/0038 (CNS)
2005/0039 (CNS)
2005/0040 (COD)

**KOMISJONI TEATIS**
**NÕUKOGULE JA EUROOPA PARLAMENDILE,**

**millega kehtestatakse ajavahemikuks 2007–2013 põhiõiguste ja õigusasjade raamprogramm**

Ettepanek:

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS,**

**millega luuakse ajavahemikuks 2007–2013 üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad“ raames eriprogramm „Vägivallavastane võitlus (Daphne), uimastiennetus ja teavitustegevus“**

Ettepanek:

**NÕUKOGU OTSUS,**

**millega luuakse ajavahemikuks 2007–2013 üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad“ raames eriprogramm „Põhiõigused ja kodakondsus“**

Ettepanek:

**NÕUKOGU OTSUS,**

**millega luuakse ajavahemikuks 2007–2013 üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad“ raames eriprogramm „Kriminaalõigus“**

Ettepanek:

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS,**

**millega luuakse ajavahemikuks 2007–2013 üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad“ raames eriprogramm „Tsiviilõigus“**

(komisjoni esitatud)

{SEK(2005) 434}

**KOMISJONI TEATIS**
**NÕUKOGULE JA EUROOPA PARLAMENDILE,**

**millega kehtestatakse ajavahemikuks 2007–2013 põhiõiguste ja õigusasjade raamprogramm**

Teatis, millega kehtestatakse „Põhiõiguste ja õigusasjade“ raamprogramm, kuulub sidusasse ettepanekute paketti, mille eesmärk on toetada piisavalt 2007. aasta finantsperspektiivi alusel vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala. Vabaduse, turvalisuse ja õiguse kolme põhieesmärki tuleb arendada paralleelselt ja ühesuguse intensiivsusega, mis annaks demokraatia, põhiõiguste ja -vabaduste austamise ning õigusriigi põhimõtetele rajatud tasakaalustatud lähenemisviisi. Iga eesmärgi suhtes kohaldatakse raamprogrammi, mis tagab vajaliku sidususe iga poliitikavaldkonna asjaomaste meetmete vahel ning seob selgelt poliitilised eesmärgid ning nende toetamiseks olemasolevad vahendid. Selline struktuur võimaldab olemasolevat finantsabi vabaduse, turvalisuse ja õiguse valdkonnas oluliselt lihtsustada ja ratsionaliseerida, tagades prioriteetide määramisel suurema paindlikkuse ja suurendades üldist läbipaistvust.

## 1. SISSEJUHATUS

Euroopa integratsioon on liikunud edasi peamiselt majandusvallas, kus on loodud ühtne turg ja ühisraha. Integreeritud ja piiridevaba majanduspiirkonna loomist pidi Amsterdami lepingu kohaselt täiendama vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomine. Seda ala tuleb nüüd edasi arendada ja tugevdada.

Teatises „Ehitades meie ühist tulevikku: Laienenud liidu poliitikaväljakutsed ja eelarvevahendid aastateks 2007–2013“[1] väitis komisjon: *„Vabadus, turvalisus ja õigus on põhiväärtused, mis on Euroopa ühiskonnamudeli olulised osad. (...) Selles kontekstis on selle Euroopa Liidu mõõtme arendamine integratsiooni uueks piiriks: tõeline vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala on Euroopa Liidu asendamatu koostisosa laienenud liidu poliitilise projekti keskmes“*[2].

Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala erinevad aspektid moodustavad tasakaalu, tagades üksikisiku peamised õigused ning määratledes peamised kohustused, mida eeldatakse, et liit täidab[3].

Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala arendamine on nende riikide inimeste keskne huviobjekt, keda on liit ühendanud. Selleks võttis Euroopa Ülemkogu novembris 2004 vastu Haagi programmi, mis on jätkuks Euroopa Ülemkogu poolt 1999. aastal Tamperes vastuvõetud programmile. Kasutades ära Tampere programmi tulemusi, käsitletakse Haagi programmis uusi teemasid, mis võimaldavad liidul edasi arendada juba saavutatut ja tegelda

---

1 KOM(2004) 101.

2 „Ehitades meie ühist tulevikku. Laienenud liidu poliitikaväljakutsed ja eelarvevahendid aastateks 2007–2013“ - KOM(2004) 101, 10.2.2004.

3 *„Vabadus on ühendav põhimõte, Euroopa projekti tähtis lüli. Ilma turvalisuseta, inimeste poolt tunnustatava õigussüsteemi ja õiguseta ei saa tagada vabaduste kasutamist ja demokraatlike väärtuste austamist. Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev Euroopa ala annab tagatise demokraatiapõhimõtetele ning inimõiguste austamisele. Oluline osa Euroopa Liidu kodakondsusest on nende põhimõtete ühine tunnustamine, mis sisalduvad nüüd põhiõiguste hartas, see on integratsiooni alustala kõigi jaoks, kes elavad liidus.“*, „Euroopa Liidu projekt“ - KOM(2002) 247.

uute väljakutsetega. Selles rõhutatakse ka, et kodanike Euroopa loomine nõuab mitte ainult põhiõiguste täielikku austamist, vaid lisaks ka nende õiguste aktiivset edendamist.

Põhiõiguste harta integreerimisega põhiseaduse lepingusse kinnitatakse liidu väärtusi ja eesmärke. Inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga ühinemine tugevdab Euroopa lubadusi kaitsta inimõigusi, kehtestades seaduslikkuse välisjärelevalve selle üle, kuidas Euroopa Liit põhiõigusi austab[4]. Põhiõiguste suurem kaitse ja edendamine osutab ka sellele, et tuleks võtta rohkem kooskõlastatud meetmeid rassismi-, ksenofoobia- ja antisemitismiilmingute vastu, toetades enam religioonidevahelist ja multikultuurset dialoogi vastastikuse mõistmise ja teadmiste edendamiseks.

Need arengud tähendavad Euroopa projekti keskmes olevate põhiväärtuste olulist tugevdamist. Liit on õiguslikult kohustatud neid õigusi ja väärtusi mitte ainult austama, vaid ka tagama nende tõhusa edendamise kõigis (nii sise- kui välis-) poliitikavaldkondades, mis kuuluvad Euroopa Liidu pädevusse. Lisaks sellele peab kiiresti suurendama järelevalvetegevuste osa tagamaks, et liikmesriigid võtavad ühesuguse lähenemisviisi oma pädevusvaldkondades, eelkõige laieneva ja üha eripalgelisema liidu kontekstis koos sellega kaasnevate väljakutsetega. Euroopa Liidu kodakondsuse edendamine peaks arendama ühesuguste põhiõiguste ja väärtustega liitu kuulumise tunnet, säilitades samal ajal Euroopa rahvaste kultuurilised erinevused ja tavad ning austades neid.

Vägivallavastane võitlus kuulub selgelt põhiõiguste hartas sätestatud põhiõiguste kaitse alla, eelkõige seoses õigusega füüsilisele puutumatusele. Seosed vägivalla ja mitme põhiõiguse vahel (vabadus, turvalisus, tervishoid, töö jne) on nii tugevad, et tuleks toetada nende õiguste üldist rakendamist, sest need on seotud isiku füüsilise puutumatusega. Sama kehtib võitluse kohta uimastite kasutamise ja nendega kauplemise vastu. See on valdkond, kus on alates 1990. aastast järgitud Euroopa tasandil kõikehõlmavat, valdkondadevahelist ja integreeritud strateegiat ilma selgelt kindlaksmääratava finantsabita. See strateegia põhineb viiel peamisel osal: nõudluse vähendamine, tarnete vähendamine ja võitlus ebaseadusliku uimastiäri vastu, rahvusvaheline koostöö, kooskõlastamine siseriiklikul ja Euroopa tasandil ning teave, teadustöö ja hindamine.

Kodanike Euroopa loomisega kaasneb ka Euroopa õigusala moodustamine, mis põhineb vastastikuse tunnustamise ja usalduse suurendamise põhimõttel: riikidevahelised piirid ei tohiks enam olla tõkkeks tsiviil- ja kaubandusalaste kohtuasjade lahendamisel ega kohtumenetluse algatamisel ja kohtuotsuste jõustamisel. Kuigi vaba liikumise põhimõte võimaldab üksikisikutel ja ettevõtjatel viia ellu oma tsiviil- ja ärihuve teistes liikmesriikides, on vaja ka meetmeid kriminaalõiguse valdkonnas, et tagada turvapaikade puudumine kuritegevuseks ja kurjategijatele. Üksikisikute ja ettevõtete õiguste teostamist ei tohiks takistada ega pidurdada liikmesriikide õigus- ja haldussüsteemide ühildamatus ja keerukus.

Nende ühiste eesmärkide saavutamiseks on vaja stabiilset finantsraamistikku. Järgmise finantsperspektiivi koostamisel aastateks 2007–2013 on suurepärane võimalus võtta arvesse eespool kirjeldatud arenguid ning kujundada poliitilist projekti laienenud liidu tarvis.

---

[4] Euroopa põhiseaduse lepingu artikli I-9 lõikes 2 on sätestatud, et liit ühineb inimõiguste ja põhivabaduste kaitse Euroopa konventsiooniga. Ühinemine ei mõjuta põhiseaduses määratletud liidu pädevusi.

## 2. KAVANDATAV MEEDE – PÕHIÕIGUSTE JA ÕIGUSASJADE RAAMPROGRAMM

### 2.1. Programmi eesmärgid ja struktuur

Vastuseks eespool kirjeldatud väljakutsetele tehakse ettepanek kehtestada raamprogramm „Põhiõigused ja õigusasjad“, millel on neli konkreetset eesmärki:

(1) Edendada Euroopa ühiskonna arengut, mis põhineb Euroopa Liidu kodakondsusel ja põhiõiguste hartas sätestatud põhiõiguste austamisel, võidelda antisemitismi, rassismi ja ksenofoobia vastu ning tugevdada kodanikuühiskonda põhiõiguste valdkonnas.

(2) Aidata kaasa vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomisele, võideldes vägivalla vastu ning jagades teavet uimastite kasutamise kohta ja hoides seda ära.

(3) Edendada õigusalast koostööd, et aidata kaasa tõelise Euroopa õigusala loomisele tsiviil- ja kaubandusasjades.

(4) Edendada õigusalast koostööd, et aidata kaasa tõelise Euroopa õigusala loomisele kriminaalasjades.

Nendel eesmärkidel on asutamislepingutes erinevad õiguslikud alused. Seepärast koosneb raamprogramm neljast erinevast õigusaktist. Sealjuures tagatakse poliitiline sidusus, sest iga eriprogramm kajastab poliitikavaldkonna eesmärke, mis võimaldavad koos ülejäänud kolmega arendada liidu kodakondsust ja tõelist õigusruumi. Nende täiendavate poliitikavaldkondade koondamine sama raamprogrammi alla ei suurenda mitte ainult nende üldist sidusust, vaid tagab lisaks sellele ka parema reageerimise kodanike vajadustele. See võimaldab uute ootamatute probleemidega tegelemisel suuremat paindlikkust.

Põhiõiguste ja kodakondsuse vallas on lõppeesmärk luua Euroopa rahvaste hulgas tõeline põhiõiguste kultuur. Seega on ülimalt tähtis teha olulisi jõupingutusi, et levitada teavet põhiõiguste kohta, nii üldinfokampaaniate raames kui vastuseks üksiktaotlustele. Seda ei saa eraldada vajadusest rohkendada tegevusi, sealhulgas õigusmeetmeid, et edendada teatavate õiguste kohaldamist, näiteks isikliku füüsilise puutumatuse õigus ja liidu kodakondsusega seotud õigused, ning võtta toetus- ja stimuleerivaid meetmeid, et aidata liikmesriikidel täita oma kohustusi oma pädevusvaldkondades.

Võitlus igasuguste, nii avalike kui eraeluliste vägivallailmingute vastu (seksuaalsed, psüühilised ja füüsilised) hõlmab järgmist: ohvrite ja riskirühmade (lapsed, noored ja naised) toetamine; valitsusväliste ja muude selles vallas aktiivsete organisatsioonide toetamine ja julgustamine; kahe Daphne programmi raames saadud tulemuste levitamine, sealhulgas nende kohandamine, siire ja kasutamine teiste abisaajate poolt või muudes geograafilistes piirkondades; meetmete kindlaksmääramine, mis aitaksid kaasa kergemini vägivalla ohvriks langevate inimeste positiivsele kohtlemisele.

Uimastite kasutamise vastases võitluses on peamisteks väljakutseteks teabe levitamine ja täiendav uurimistöö, mille tulemuseks oleksid koolitus-, ennetus- ja kahjuliku mõju vähendamise programmid. Tähtsaks teemaks on mitte ainult uimastinõudluse vähendamine, vaid ka uimastitarnete vähendamine. See on valdkond, kus tuleb võtta meetmeid selleks, et lõpetada uimastiäri ja uimastitega seotud kuritegevus, eelkõige seoses uute sünteetiliste uimastite ja nende lähteainetega, ning võitluseks rahapesu vastu.

Õigusalane koostöö tähendab suurenenud jõupingutusi kontrollida olemasoleva õigustiku kohaldamist liikmesriikides nii tsiviil- kui kriminaalvaldkonnas ning koondada siseriiklikke õigusakte. Programm toetab erinevaid meetmeid, nimelt õiguskaitse kättesaadavuse ja selle tõhususe parandamist, vastastikuse tunnustamisega tegelemist laiemas tähenduses, sealhulgas muude otsuste ja dokumentide tunnustamist, mida ei ole välja andnud õigusasutused, avalikkuse teavitamise mehhanismide tugevdamist ja õigusala töötajate koolituse ja vahetuse edendamist selle valdkonna koostöövahendite osas. See soodustab õiguslike meetmete rakendamist, et seada sisse ja arendada ühiseid koostöövahendeid ning teatavate menetluste samaväärseid standardeid, näiteks tõendite kogumise eeskirjad. Lisaks sellele tõhustatakse eeskirju kriminaalmenetlusega seotud üksikisikute (süüdistatavate, tunnistajate ja ohvrite) kaitse kohta.

Nelja eesmärgi üldine sidusus tagatakse ühiste rakendus- ja juhtimiseeskirjadega sama strateegiakalendri alusel ning kooskõlastatud hindamis- ja läbivaatamisprotsessiga (vt punkti 3.2). Nii tagatakse programmiga ratsionaliseerimine ja lihtsustamine, suurendades ühenduse rahaliste vahendite läbipaistvust ja tõhusust. Nelja poliitikavaldkonna ühine horisontaalne prioriteet on ka asjaomaste huvirühmade aktiivse osalemise tagamine ja parem reageerimine kodanikuühiskonna vajadustele.

## 2.2. Euroopa lisandväärtus

Käesolev programm lisab väärtust selle valdkonna olemasolevatele siseriiklikele meetmetele, olles katalüsaatoriks: ELi rahastatud koostöö tõstab teadlikkust liikmesriikide ühistest probleemidest ja väärtustest, soodustades ühiste lähenemisviiside ning sealhulgas õigusaktide teket nendes valdkondades. See saavutatakse, rakendades kokkulepitud ELi poliitilisi eesmärke ning edendades nende kohaldamist siseriiklikes poliitikates, toetades Euroopa Liidu õigusaktide ülevõtmist ning nende ühesugust kohaldamist kõikjal Euroopas, edendades liikmesriikidevahelisi koostöö- ja kooskõlastusmehhanisme ning tehes koostööd kodanikuühiskonna organisatsioonidega Euroopa tasandil.

Kõigi eriprogrammide puhul kasutatakse Euroopa lisandväärtuse hindamiseks seoses eespool kirjeldatud tegevustega ühiseid hindamiskriteeriume. Näited kriteeriumide kohta:

– toetada ainult neid tegevusi, mis on vajalikud Euroopa tasandil Euroopa Liidu eesmärkide, Euroopa Liidu seaduste ja Euroopa Liidu rakendusmehhanismide säilitamiseks;

– toetada tegevusi, mis täiendavad siseriiklikul tasandil rahastatud tegevusi;

– tugevdada kodanike vahetust Euroopa Liidu tasandil, luues sünergiat ja mastaabisäästu;

– kaasata aktiivselt liikmesriikide esindajad ja muud asjaomased huvirühmad programmi elluviimisse, et maksimeerida vastastikust täiendavust olemasolevate tegevustega.

## 2.3. Vastastikune täiendavus muude vahendite ja poliitikameetmetega

Programmiga soovitakse luua sünergiat põhiõiguste ameti tööga. Põhiõiguste amet rajatakse Viinis asuva Euroopa Rassismi ja Ksenofoobia Jälgimiskeskuse asemele, mis loodi nõukogu 2. juuni 1997. aasta määrusega (EÜ) nr 1035/97[5]. Komisjon algatas teatisega[6] laiaulatusliku

[5] EÜT L 151, 10.6.1997, lk 1. Määrust viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1652/2003 (ELT L 245, 29.9.2003, lk 33).

avaliku arutelu loodava ameti tegevusvaldkonna ja selle ülesannete üle. Arutelu sihtrühmadeks olid kodanikuühiskond, näiteks inimõiguste kaitsega seotud valitsusvälised organisatsioonid, inimõiguste edendamise ja kaitse riiklikud institutsioonid, liikmesriigid, ELi institutsioonid, Euroopa Rassismi ja Ksenofoobia Jälgimiskeskus ja Euroopa Nõukogu. Ameti täpsete ülesannete sõnastamisel võetakse selle arutelu tulemusi arvesse. Ameti peamine eesmärk on siiski andmete kogumine ja analüüsimine, et määratleda liidu poliitika põhiõiguste valdkonnas.

Õigusalase koostöö osas tsiviilasjades kooskõlastatakse programmi raames võetavad meetmed Euroopa kohtute võrgu meetmetega tsiviil- ja kaubandusasjades. Euroopa kohtute võrk loodi nõukogu 28. mai 2001. aasta otsusega 2001/470/EÜ[7], et parandada, lihtsustada ja kiirendada tõhusat õigusalast koostööd tsiviil- ja kaubandusasjades liikmesriikide vahel. Kriminaalõiguse eriprogrammi raames pööratakse eritähelepanu Eurojustile, mis loodi nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsusega 2002/197/JSK[8]. Eurojust on Euroopa Liidu asutus, mis on loodud liikmesriikide pädevate asutuste tõhususe suurendamiseks, kui nad tegelevad raske piiriülese ja organiseeritud kuritegevuse (sealhulgas terrorismi) uurimise ja selle eest vastutuselevõtmisega, soodustades ja parandades nende asutuste vahelist koostööd. Eurojust paneb rõhku täieliku koostöö tagamisele pädevate siseriiklike asutuste vahel ning on seetõttu tähtsaks täiendiks põhiõiguste ja õigusasjade programmile.

Käesoleva programmi eesmärgi osas jagada teavet uimastite kasutamise ja ennetamise kohta on tarvis teha tõhustatud koostööd kolmandate riikidega ning tihedat koostööd Narkootikumide ja Narkomaania Euroopa Järelevalvekeskusega. See Lissabonis asuv amet loodi nõukogu 8. veebruari 1993. aasta määrusega (EMÜ) nr 302/93[9], mida on muudetud nõukogu 22. detsembri 1994. aasta määrusega (EÜ) nr 3294/94[10]. Keskuse ülesandeks on koguda ja levitada objektiivset, usaldusväärset ja võrreldavat teavet uimastite ja narkomaania kohta Euroopas. Selleks töötab ta käsikäes ELi mittekuuluvate riikide ning antud küsimusega tegelevate rahvusvaheliste organisatsioonidega, milleks on eelkõige ÜRO rahvusvaheline uimastikontrolli programm, Maailma Tervishoiuorganisatsioon (WHO), Euroopa Nõukogu Pompidou rühm, Maailma Tolliorganisatsioon (WCO), Rahvusvaheline Kriminaalpolitsei Organisatsioon (Interpol) ja Euroopa Politseiamet (Europol).

## 3. RATSIONALISEERIMINE JA LIHTSUSTAMINE

### 3.1. Üleminek olemasolevatelt rahastamisvahenditelt uuele programmile

Hinnates tegevusi, mida Euroopa Liit on juba aastaid toetanud nendes valdkondades, on selgelt näha, et neid tuleb jätkata, sest need tegelevad konkreetsete ja reaalsete probleemidega ning aitavad kaasa nende positiivsele lahendamisele, täiendades samades valdkondades väljatöötatud siseriiklikke meetmeid. Hindamise käigus määrati siiski kindlaks ka mõned nõrgad kohad, millega tuleb tegelda, et Euroopa meetmetel oleksid paremad tulemused. Praegune olukord, kus on palju väikesemahulisi eelarveridu ja ajutist, piiratud kestusega rahastamist ning puudub üldine sidusus, ei võimalda liidu tegevusi piisavalt tõhustada, et

---

6 KOM(2004) 693, 25.10.2004.

7 EÜT L 174, 27.6.2001, lk 25.

8 EÜT L 63, 6.3.2002, lk 1. Otsust on muudetud otsusega 2003/659/JSK (ELT L 245, 29.9.2003, lk 44).

9 EÜT L 36, 12.2.1993, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1651/2003 (ELT L 245, 29.9.2003, lk 30).

10 EÜT L 341, 30.12.1994, lk 7.

saavutada eesmärke ning maksimeerida olemasolevate inimressursside ja rahaliste vahendite kasutamist. Programmide eraldi rakendamine tähendab seda, et need ei maksimeeri tegelikku sünergiat ning võivad isegi luua tarbetut kattuvust. Parimate tulemuste saavutamiseks on hädavajalik eesmärgid, meetmeliigid ja iga programmi ulatus ümber hinnata.

Kavandatud programm on rajatud nende valdkondade olemasolevatest meetmetest saadud kogemustele. Sellega arendatakse suures osas edasi kahte ettevalmistavat meedet põhiõiguste kaitse ja edendamise ning kodanikuühiskonna toetamise kohta kümnes uues liikmesriigis, mida laiendatakse kõigile liikmesriikidele. Eritähelepanu pööratakse liidu kodakondsusest tulenevatele põhiõigustele, et soodustada demokraatlikku osalust.

Lisaks eesmärgile edendada õigusalast koostööd koondab programm meetmed, millega toetatakse koostööd tsiviil- ja kriminaalasjades, et tagada nende kahe õigusvaldkonna parem kooskõlastamine, võttes arvesse põhiseaduse lepingu jõustumist, millega kaotatakse sambastruktuur. Tsiviilõigusealast koostööd on varem toetatud eraldi programmiga ning õigusalane koostöö kriminaalasjades kuulus AGIS-programmi. Käesoleva ettepaneku eesmärk on parem reaktsioon Haagi programmiga nõutava õigusalase tugevdamise poliitilistele ootustele ning õigusasutuste, õigusala töötajate ja laiema kodanikuühiskonna vajadustele. Tugevdatakse kohtunike koolitust ning programm on piisavalt paindlik ka selleks, et rakendada uusi meetmeid, näiteks arvutisüsteem teabe vahetuseks karistatute osas.

Vägivalla vastu võitlemise osas on programm rajatud olemasolevale Daphne II programmile, mida on kohandatud, et parandada reaktsiooni kodanikuühiskonna vajadustele, sealhulgas on ka võimalus rakendada uusi meetmeliike. Uimastiennetus- ja teavitustegevuse eesmärk on koondada erinevate programmide alusel jätkuvad meetmed, suurendades nii nende meetmete läbipaistvust kodanike ja kõigi osaliste seas. Programmi raames toetatakse nende tegevuste kontrolli ja hindamist, mis on seotud ELi tegevuskavade alusel võetud erimeetmete rakendamisega, ning püütakse rohkem kaasata kodanikuühiskonda.

### 3.2. Ühine juhtimiskorraldus

Põhiõiguste ja õigusasjade raamprogrammi peamine eesmärk on lihtsustada ja ratsionaliseerida rahastamisvahendeid nii õiguslikult kui juhtimisalaselt, muuta eelarvestruktuur sujuvamaks, suurendada sidusust ja järjepidevust programmidega ning vältida vahendite kattuvust. Käesolev programm on nii lihtsustamise kui paindlikkuse osas tähtis samm. Eelarveridade ja õiguslike vahendite arvu on vähendatud. Selline liidu vahendite kontsentreerimine võimaldab suuremat rahalist läbipaistvust ja paremini hinnata liidu meetmete lisandväärtust. Erinevate eriprogrammide eesmärkide suurema järjepidevuse ja tugevdatud koostöö ning kõigi osaliste partnerlusega saadakse võimalikult paremad tulemused.

Kavandatav lihtsustamine ja ratsionaliseerimine toob kasu ka lõppkasutajatele, sest nii suurendatakse rahastamisvahendite nähtavust, selgust ja sidusust. Võimalikel abisaajatel on lihtsam taotleda rahastamist erinevate valdkondade all tänu enam standarditud lähenemisviisile ja rakendussätetele.

Programmi juhib otse komisjon. Uuriti üksikasjalikult ka alternatiivseid rakendusmehhanisme (teenuste sisseostmine ja ühisjuhtimine), kuid neid ei peetud selles etapis majanduslikult tasuvaks seoses suhteliselt väikeste summadega. Kui raamprogrammi alusel seatud eesmärkide saavutamiseks on tarvis, võib ette näha erinevaid juhtimisviise ja/või erinevaid struktuure.

Programmi juhtimiseks vajalike inimeste arv on paratamatult suhteliselt suur. Menetluste ühtlustamine tänu eriprogrammide integreerimisele ühtsesse struktuuri võimaldab mastaabisäästu tõttu seda aspekti ratsionaliseerida. Näiteks kontrolli- ja hindamismenetluste ratsionaliseerimine annab parmaid tulemusi ja soodustab heade tavade ülevõtmist. Kui neljal eriprogrammil on ühine komitee, aitab see palju kaasa raamprogrammi igapäevasele juhtimisele.

Täiendav ratsionaliseerimine on võimalik pärast põhiseaduse lepingu jõustumist. Raamprogramm koostati praeguste asutamislepingute alusel, kuid programmi struktuuri on sisse ehitatud sujuv üleminek põhiseaduses ettenähtud uuele struktuurile, kusjuures on võimalik tsiviil- ja kriminaalõiguse eriprogrammide täiendav ühtlustamine.

## 4. RAHALISED VAHENDID

Põhiõiguste ja õigusasjade raamprogrammile ettenähtud üldsumma on 543 miljonit eurot ajavahemikuks 2007–2013 (kehtivates hindades). Selle eelarve raames on põhiõiguste ja kodakondsuse programmile ette nähtud 93,8 miljonit eurot, tsiviilõiguse programmile 106,5 miljonit eurot, kriminaalõiguse programmile 196,2 miljonit eurot ning vägivallavastase võitluse (Daphne), uimastiennetuse ja teavitustegevuse programmile 135,4 miljonit eurot. Viidatud summale lisatakse 11,1 miljonit eurot halduskulude katteks.

Lisaks sellele on samal ajavahemikul ette nähtud 164,9 miljonit eurot põhiõiguste ametile, 110,6 miljonit eurot Narkootikumide ja Narkomaania Euroopa Järelevalvekeskusele ning 133,4 miljonit eurot Eurojustile.

Need summad on saadud eespool kindlaksmääratud ja kirjeldatud vajaduste alusel. Arvesse on võetud asjaomaseid kogemusi, mis on saadud põhiõiguste ja õigusasjadega seotud olemasolevatest meetmetest ja programmidest.

## 5. JÄRELDUSED

Uus finantsperspektiiv annab võimaluse paremini kokku sobitada eesmärgid ja ressursid ning ka lihtsustada ja ratsionaliseerida rahastamisvahendeid, et tagada Euroopa Liidu raha optimaalne kasutamine.

Põhiõiguste ja õigusasjade raamprogrammi koondatakse üksteisega tihedalt seotud eriprogrammid. Nende eriprogrammide raames võetavad kooskõlastatud meetmed võimaldavad tõhusamalt aidata kaasa lõppeesmärgi saavutamisele, milleks on vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomine.

## LISA

## Põhiõiguste ja õigusasjade raamprogrammi kehtestamine ajavahemikuks 2007–2013

## Vastastikune täiendavus ametite ja muude rahastamisvahenditega vabaduse, turvalisuse ja õiguse valdkonnas

Eeldatakse, et õiguse, vabaduse ja turvalisuse valdkonna poliitikaeesmärkide saavutamisele aitavad kaasa mitmed täiendavad finantsperspektiivi rahastamisvahendid:

– raamprogrammid, mis asendavad paljud eelarveread, mida komisjon praegu haldab selles valdkonnas;

– ühenduse rahastatavad ametid ning ühenduse või liidu asutused;

– seotud suuremahuliste infosüsteemide arendamine ja haldamine.

Uue finantsperspektiivi alusel rahastatakse järgmisi ameteid ja asutusi, mis on seotud eespool nimetatud raamprogrammi valdkonnaga:

- **Narkootikumide ja Narkomaania Euroopa Järelevalvekeskus**, mis loodi nõukogu 8. veebruari 1993. aasta määrusega (EMÜ) nr 302/93 Narkootikumide ja Narkomaania Euroopa Järelevalvekeskuse loomise kohta (EÜT L 36, 12.2.1993, lk 1), viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1651/2003 (ELT L 245, 29.9.2003, lk 30), ning mille kohta on esitatud muutmise eelnõu (nõukogu määruse eelnõu, esitanud komisjon 19. detsembril 2003, Narkootikumide ja Narkomaania Euroopa Järelevalvekeskuse kohta (KOM(2003) 808).

- **Euroopa Rassismi ja Ksenofoobia Järelevalvekeskus**, millest saab iseseisev **põhiõiguste amet** (mais 2005 kavandatud komisjoni ettepanek) ja mis on praegu loodud nõukogu 2. juuni 1997. aasta määruse (EÜ) nr 1035/97 (millega luuakse Rassismi ja Ksenofoobia Euroopa Järelevalvekeskus) alusel (EÜT L 151, 10.6.1997, lk 1).

- **Eurojust**, moodustatud nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsusega 2002/187/JSK, millega moodustatakse Eurojust, et tugevdada võitlust raskete kuritegude vastu (EÜT L 63, 6.3.2002, lk 1), viimati muudetud otsusega 2003/659/JSK (ELT L 245, 29.9.2003, lk 44).

Eespool esitatu alusel ei kuulu eespool nimetatud ühenduse ametite eelarvelised vahendid raamprogrammidesse.

Need peavad siiski sisalduma õiguse, vabaduse ja turvalisuse poliitikavaldkonnale eraldatud kuludes tulevase ühenduse finantsraamistiku 3. rubriigis.

# SELETUSKIRI

## 1. KONTEKST

Finantsperspektiivi koostamisel aastateks 2007–2013 on algusest peale lähtutud poliitikavaldkonnapõhisest lähenemisviisist, et tagada järjepidevus poliitiliste eesmärkide ja nende täitmiseks eraldatud rahaliste vahendite vahel. Selles kontekstis peetakse Euroopa Liidu üheks peamiseks prioriteediks järgmistel aastatel vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomist, ning sellele on eraldatud ka märkimisväärselt rohkem vahendeid. Teatistes „*Ehitades meie ühist tulevikku - Laienenud liidu poliitikaväljakutsed ja eelarvevahendid 2007–2013*“[11] ja „*Finantsperspektiiv 2007–2013*“[12] on komisjon rõhutanud järgmise finantsperspektiivi õiguslike vahendite läbivaatamise olulisust, et toimuks märkimisväärne liikumine suurema lihtsuse suunas. Koondades oma ettepanekud kolme üldise ja poliitikavaldkonnakeskse programmi ümber („Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine“, „Põhiõigused ja õigusasjad“, „Turvalisus ja vabaduste kaitse“), loob komisjon selge raamistiku ühenduse finantsmeetmete arendamiseks, millega toetatakse kolme eesmärki – õigus, vabadus ja turvalisus.

## 2. MEETMETE PÕHJENDUS

### 2.1. Probleemi analüüs

Vägivallavastane võitlus kuulub selgelt hartas sätestatud põhiõiguste kaitse alla, eelkõige seoses õigusega füüsilisele puutumatusele. Seosed vägivalla ja mitme põhiõiguse vahel (vabadus, turvalisus, tervis, töö jne) on nii tugevad, et tuleks toetada nende õiguste üldist rakendamist, sest need on seotud üksikisikute füüsilise puutumatusega. Vägivalla erivormidele – näiteks vägivald rassilistel põhjustel ja soo või seksuaaleelistusega seotud vägivald – tuleb konkreetselt reageerida ning sellisel korral oleks kasu teabevahetusest ja heade tavade arendamisest Euroopa tasandil. Kavandades reageerimist uue finantsperspektiivi alusel, tuleb võtta arvesse vajadust lahendada vägivallaprobleemid globaalsemalt ja asjakohasemalt, alustades olemasolevatest meetmetest.

Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomisel tuleks tegelda ka uimastite kasutamise ja uimastiäriga, mis on Euroopa ühiskonna üks peamisi probleeme. Alates 1990. aastast on Euroopa tasandil järgitud kõikehõlmavat, valdkondadevahelist ja integreeritud strateegiat ilma selgelt kindlaksmääratud finantsabita. See strateegia põhineb viiel peamisel osal: i) nõudluse vähendamine, ii) tarnete vähendamine ja võitlus ebaseadusliku uimastiäri vastu, iii) rahvusvaheline koostöö, iv) kooskõlastamine siseriiklikul ja ELi tasandil ning v) teave, teadustöö ja hindamine.

### 2.2. Edasised sammud

Järgmise finantsperspektiivi ajal liidu ees seisvad peamised väljakutsed seoses uimastiprobleemiga on järgmised:

---

[11] KOM(2004) 101, 10.2.2004.

[12] KOM(2004) 487, 14.7.2004.

– teave ja teadustöö, sealhulgas Narkootikumide ja Narkomaania Euroopa Järelevalvekeskuse töö jätkumine;

– uimastinõudluse vähendamine, sest nõudlus tingib uimastitega seotud nähtuste kasvamist: koolitus-, ennetus- ja kahjuliku mõju vähendamise programmid;

– uimastitarnete vähendamine, et lõpetada uimastiäri ja uimastitega seotud kuritegevus, eelkõige seoses uute sünteetiliste uimastite ja nende lähteainetega, ning võitlus rahapesu vastu;

– tõhustatud koostöö kolmandate riikidega uimastitarnete ja -nõudluse vähendamise osas;

– on vaja täiendavat seadusandlikku tegevust seoses uute ja väljatöötatavate uimastiliikidega, näiteks uute uimastiliikide viimine kehtestatud kontrollimehhanismide alla.

## 2.3. Programmi eesmärgid ja seotud näitajad

- Üld-, eri- ja rakenduslike eesmärkide määratlus

| | | |
|---|---|---|
| Aidata kaasa vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomisele, võideldes vägivalla vastu ning jagades teavet uimastite kasutamise kohta ja ennetades seda. | Kodanike kaitsmine vägivalla eest ja tervisekaitse kõrge taseme, heaolu ja sotsiaalse ühtekuuluvuse saavutamine. | Võitlus igasuguste, nii avalike kui eraeluliste vägivallaliikide vastu, mille ohvriks on lapsed, noored ja naised.<br><br>Toetada ohvreid ja riskirühmi.<br><br>Abistada ja julgustada selles valdkonnas tegutsevaid valitsusväliseid ja muid organisatsioone.<br><br>Kahe Daphne programmi raames saadud tulemuste levitamine, sealhulgas nende kohandamine, siire ja kasutamine teiste abisaajate poolt või muudes geograafilistes piirkondades.<br><br>Meetmete kindlaksmääramine, mis aitaksid kaasa kergemini vägivalla ohvriks langevate inimeste positiivsele kohtlemisele. |
| | Ennetada ja vähendada uimastite kasutamist, uimastisõltuvust ja uimastitega seotud kahjusid. | Kaasata kodanikuühiskond Euroopa Liidu uimastistrateegia ja tegevuskavade rakendamisse ja koostamisse.<br><br>Kontrollida, viia ellu ja hinnata erimeetmete rakendamist uimastite tegevuskavade alusel aastateks |

| | | |
|---|---|---|
| | | 2005–2008 ja 2009–2012. |
| | Edendada eespool kindlaksmääratud valdkondades riikidevahelisi ja teadlikkust tõstvaid meetmeid. | Luua valdkondadevahelised võrgustikud; tagada teadmistebaasi laienemine, teabevahetus ning heade tavade kindlaksmääramine ja levitamine, sealhulgas koolituse, õppereiside ja töötajate vahetuse kaudu.<br><br>Töötada välja ja rakendada teadlikkust tõstvaid meetmeid, mis on suunatud konkreetsele sihtrühmale, et edendada nulltolerantsi vägivalla suhtes ja soodustada ohvrite toetamist ning vägivallast teatamist.<br><br>Tõsta teadlikkust tervise- ja sotsiaalprobleemide osas, mida põhjustab uimastite kasutamine, ning soodustada avatud dialoogi, et edendada paremat arusaamist narkonähtusest. |

Kõik eesmärgid on vastavuses üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad“ üldeesmärgiga toetada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala arendamist.

- Vastastikune täiendavus / sidusus muude rahastamisvahenditega

Programmi koostamisel pöörati eritähelepanu sidususe tagamisele muude programmide rahastustegevustega samas poliitikavaldkonnas ning sooviti saavutada nendega vastastikust täiendavust ja sünergiat.

Käesolevat programmi täiendatakse muude eriprogrammidega üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad“ raames ning eelkõige eriprogrammiga „Põhiõigused ja kodakondsus“, mille eesmärk on Euroopa Liidu kodakondsuse edendamine, säilitades samal ajal Euroopa rahvaste kultuurilised erinevused ja tavad ning austades neid.

Taotletakse vastastikust täiendavust Narkootikumide ja Narkomaania Euroopa Järelevalvekeskusega, mille peamine ülesanne on koguda ja levitada objektiivset, usaldusväärset ja võrreldavat teavet uimastite ja narkomaania kohta Euroopas. Selleks töötab keskus käsikäes ELi mittekuuluvate riikide ning kõnealuse küsimusega tegelevate rahvusvaheliste organisatsioonidega.

Üldprogrammidele „Turvalisus ja vabaduste kaitse“ ning „Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine“ pööratakse eritähelepanu, sest need täiendavad käesolevat programmi ning nende kahe programmiga saavutatakse kindlasti sünergia, eelkõige sellise kuritegevuse vastase võitluse valdkonnas nagu vägivald rassilistel põhjustel ja soo või seksuaaleelistusega seotud vägivald või narkokuritegevus.

Käesolevat programmi võivad täiendada ka muud programmid, näiteks "*Safer Internet Plus*“, „Tervishoiuprogramm“, “Vigastuste ennetamise programm”, uurimis- ja arendustegevuse seitsmes raamprogramm ja programm “Noored”.

## 3. HINDAMINE

### 3.1. Vahe- ja lõpphindamistest saadud kogemused

Komisjon hindas Daphne programmi kaks korda. Vahearuanne[13] esitati 2002. aastal ja lõpparuanne[14] 2004. aastal.

Daphne programmi (2000–2003) vahe- ja lõpparuanne näitavad, et organisatsioonid on saanud kasu osalemisest Euroopa partnerluses, mis võimaldas ühendustel töötada koos, koostada tõhusamaid programme ja kasutada paremini ressursse. Lõpparuanne näitas, et on veel arenguruumi, näiteks võib luua kasutajatoe ja pöörata suuremat rõhku kogemuste levitamisele, ning Daphne II programmi kohandati vastavalt selle aruande järeldustele. Kuna programmi struktuuri tehtud muudatused on üpris värsked, ei tule olulisi muudatusi teha.

Komisjon hindas uimastite tegevuskava (2000–2004) kahel korral: programmi keskel[15] ja lõpus[16]. Uus tegevuskava (2005–2008) on suunatud eelkõige nendele valdkondadele, millega hindamise kohaselt tuleb edasi tegelda.

Hindamiste kohaselt tuleb eesmärkide paremaks saavutamiseks programmi parandada. Eelkõige rõhutati, et selle valdkonna ELi poliitikate koostamisse ja arendamisse tuleks enam kaasata kodanikuühiskonda. Samuti on vaja siseriiklikke meetmeid paremini kooskõlastada, sealhulgas rahvusvahelisel areenil. Tuleks soodustada ja edasi arendada võrgustike loomist ja heade tavade vahetamist.

### 3.2. Eelhindamine

Komisjoni töödokumendist, milles esitatakse üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad“ eelhindamine, nähtub, et poliitika valik, mille kasuks otsustati kavandatud eesmärkide saavutamiseks, on asjakohane.

## 4. POLIITIKAVAHENDI ÕIGUSLIK ALUS JA PÕHJENDUS

### 4.1. Õiguslik alus

Käesolev üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad“ eriprogramm põhineb Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklil 152.

Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklis 152, mis on seotud rahvatervisega, on selgelt väidetud, et kogu ühenduse poliitika ja meetmete määratlemisel ning rakendamisel tagatakse inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse. Seal on lisatud, et ühendus täiendab uimastitest

---

13 KOM(2002) 169, 27.3.2002.
14 KOM(2004) 824, 14.12.2004.
15 KOM(2002) 599, 4.11.2002.
16 KOM(2004) 707, 22.10.2004.

tulenevate tervisekahjustuste vähendamiseks võetud liikmesriikide meetmeid, kaasa arvatud teavitamine ja tõkestamine.

Inimeste tervise kõrgetasemelise kaitse tagamine, kaitstes inimesi vägivalla eest ja arendades uimastitega seotud teavitavaid ja ennetavaid meetmeid, on käesoleva programmi peamine eesmärk. Seega on esitatud õiguslik alus kohane.

### 4.2. Programmis määratletud meetmed

Kavandatakse erinevaid meetmeid, näiteks:

- Komisjoni võetud erimeetmed, näiteks uuringud ja teadustöö, arvamusküsitlused ja -uuringud, näitajate ja ühismetoodika formuleerimine, andmete kogumine ja töötlemine ning statistika levitamine, seminarid, konverentsid ja ekspertide kohtumised, avalikkusele suunatud kampaaniate ja ürituste organiseerimine, veebilehekülgede arendamine ja haldamine, teabematerjalide koostamine ja levitamine, riikide ekspertide võrgustiku toetamine ja haldamine, analüüsivad, järelevalve- ja hindamistegevused;

- meetmed, millega antakse rahalist abi ühendusele huvi pakkuvatele eriprojektidele aasta tööprogrammides sätestatud tingimustel;

- meetmed, millega antakse rahalist abi valitsusväliste organisatsioonide või muude üksuste tegevustele aasta tööprogrammides sätestatud tingimustel;

- tegevustoetus laste õiguste ja kaitse valdkonnas Euroopa üldhuvides tegutsevale Kadunud ja Seksuaalselt Ekspluateeritud Laste Euroopa Föderatsioonile.

### 4.3. Subsidiaarsus ja proportsionaalsus

Käesolev ettepanek on koostatud, võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklis 5 ja sellele lisatud protokollis sätestatud subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid. Subsidiaarsuse tõttu ei püüta käesoleva programmiga sekkuda valdkondades, mis on kaetud liikmesriikide riigiasutuste koostatud siseriiklike programmidega, selles keskendutakse valdkondadele, kus võib luua Euroopa lisandväärtust. Selles osas võib suurt osa tegevusi, mida programmiga toetatakse, lugeda siseriiklike meetmete täienduseks ning nende eesmärgiks on kasutada võimalikult suures osas ära sünergia, mis tekib meetmete rakendamisest rahvusvahelisel ja piirkondlikul tasandil.

Proportsionaalsuse osas on uue programmi ettepanek koostatud nii, et see oleks võimalikult lihtsustatud mitte ainult meetmete osas – meetmete määratlused on õigusaktis jäetud võimalikult üldiseks – vaid ka haldus- ja finantsnõuete osas, mida kohaldatakse nende rakendamise suhtes. Komisjon on püüdnud leida õiget tasakaalu ühelt poolt paindlikkuse ja kasutuslihtsuse ning teiselt poolt eesmärgiselguse ning kohaste finants- ja menetluslike tagatiste vahel.

Järgides mõlema põhimõtte kohaldamist käsitlevas protokollis osutatud suuniseid, on selge, et probleemidel, mida käesoleva programmiga soovitakse lahendada, on riigiülesed aspektid, ning seega on ühenduse tasandil võetud meetmel palju suurem kasutegur kui liikmesriigi tasandil võetud meetmel.

### 4.4. Lihtsustamine ja ratsionaliseerimine

Kavandatav lähenemisviis aitab nii juriidiliselt kui halduslikult kaasa peamisele eesmärgile, rahastamisvahendite lihtsustamisele ning eelarvestruktuuri ühtlustamisele. See suurendab samuti rahastamisvahendite ühtsust ja järjepidevust ning väldib nende kattumist. Kuigi eelseisvate laienemistega toimetulekuks on tarvis täiendavaid inimressursse, saavutatakse inimressursside parem ärakasutamine väiksemate eelarveridade lõpetamisega (mille puhul kasutatakse inimressurssi ebaproportsionaalselt) ning olemasolevate programmide ümberkorraldamisega ühtseks, järjepidevaks ja täiustatud programmiks. Selle tulemuseks on suurem proportsionaalsus kulutuste ja programmi juhtimisel tekkivate halduskulude vahel.

Kavandatav ratsionaliseerimine toob kasu ka lõppkasutajale, sest see suurendab rahastamisvahendite läbipaistvust, selgust ja järjepidevust. Võimalikel abisaajatel on lihtsam taotleda rahastamist tänu standarditud lähenemisviisile ja ühtlustatud rakendussätetele.

Komisjon võib teha otsuse anda osa eelarve täitmisest asutustele, mille suhtes kohaldatakse ühenduse õigust ja millele on osutatud finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punktis a. Komisjon määrab need asutused kooskõlas nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artiklitega 55 ja 56 ning komisjoni määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 artikliga 37. Komisjon analüüsib delegeerimise vastavust säästlikkuse, tulemuslikkuse ja tõhususe põhimõtetele. Enne delegeerimise kohaldamist tagab komisjon eelhindamise abil, et asutuste loomine on kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega.

Kavandatava uue rahastamisvahendiga järgitakse põhimõtteid, mille komisjon määras kindlaks seoses poliitiliste ja rahaliste väljakutsetega alates 2007. aastast. Eesmärk on täiendada, lihtsustada ja ratsionaliseerida olemasolevaid rahastamisvahendeid ning tagada vajalik paindlikkus uute eesmärkidega tegelemisel ja reageerida paindlikult uuele õigusraamistikule, mis luuakse pärast põhiseaduse lepingu jõustumist.

## 5. MÕJU EELARVELE

Üldprogrammist „Põhiõigused ja õigusasjad“, mille maksumus ajavahemikul 2007–2013 on 543 miljonit eurot, eraldatakse käesolevale eriprogrammile: 138,2 miljonit eurot.

2005/0037 (COD)

Ettepanek:

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS,**

**millega luuakse ajavahemikuks 2007–2013**
**üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad“ raames**
**eriprogramm „Vägivallavastane võitlus (Daphne), uimastiennetus ja teavitustegevus“**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 152,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,[17]

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,[18]

võttes arvesse regioonide komitee arvamust,[19]

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras[20]

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Ühenduse asutamislepingus on sätestatud, et kogu ühenduse poliitika ja meetmete määratlemisel ning rakendamisel tagatakse inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse; asutamislepingu artikli 3 lõike 1 punktis p nõutakse, et ühendus võtaks meetmeid, mis aitaksid kaasa tervisekaitse kõrge taseme saavutamisele.

(2) Ühenduse meetmed peaksid täiendama siseriiklikke poliitikaid, mille eesmärgiks on rahvatervise parandamine, inimeste tervist ohustavate tegurite kõrvaldamine ja uimastisõltuvusega seotud tervisekahjude vähendamine.

(3) Füüsiline, seksuaalne ja psühholoogiline vägivald laste, noorte ja naiste vastu, sealhulgas sellega ähvardamine, ning sundimine ja omavoliline vabadusevõtmine avalikus või eraelus rikuvad nende õigust elule, turvalisusele, vabadusele, väärikusele ning füüsilisele ja emotsionaalsele puutumatusele ning ohustavad tõsiselt sellise vägivalla ohvrite füüsilist ja vaimset tervist. Nimetatud vägivald, mis on ühenduses nii laialt levinud, põhjustab tõelisi tervisehäireid ega võimalda täielikult kasutada turvalist, vaba ja õiglast kodakondsust.

(4) Maailma Tervishoiuorganisatsioon määratleb tervist täieliku füüsilise, vaimse ja sotsiaalse heaoluna ning mitte üksnes haiguse või puude puudumisena. Vastavalt

---

17 ELT C […], […], lk […].
18 ELT C […], […], lk […].
19 ELT C […], […], lk […].
20 ELT C […], […], lk […].

Maailma Tervishoiuassamblee 1996. aasta resolutsioonile on vägivald peamine ülemaailmne rahvatervise probleem. Organisatsioon soovitab oma 3. oktoobri 2002. aasta aruandes vägivalla ja tervise kohta edendada esmast ennetamist, tugevdada vägivallaohvrite toetamist ja suurendada vägivalla ennetamist ning sellekohast teabevahetust.

(5) Neid põhimõtteid tunnustatakse selliste peamiste rahvusvaheliste organisatsioonide nagu Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni, Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni, naiste maailmakonverentsi ning laste ärilise seksuaalse ekspluateerimise vastase maailmakongressi mitmetes konventsioonides, deklaratsioonides ja protokollides.

(6) Euroopa Liidu põhiõiguste hartas[21] kinnitatakse muu hulgas õigust väärikusele, võrdsusele ja solidaarsusele. Selles on palju erisätteid, mille eesmärgiks on füüsilise ja vaimse puutumatuse kaitsmine ja edendamine, meeste ja naiste võrdne kohtlemine, lapse õigused ja mittediskrimineerimine, ebainimlikul või alandaval moel kohtlemise, orjanduse ja sunnitöö ning laste töö keelamine. Selles kinnitatakse, et kogu ühenduse poliitika ja meetmete määratlemisel ning rakendamisel tagatakse inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse.

(7) Euroopa Parlament nõudis muu hulgas oma 19. mai 2000. aasta resolutsioonis komisjoni teatise kohta nõukogule ja Euroopa Parlamendile „Täiendavate meetmete võtmiseks võitluses naistega kauplemise vastu“[22] ja 20. septembri 2001. aasta resolutsioonis naiste suguelundite moonutamise kohta[23], et komisjon koostaks ja viiks ellu tegevusprogrammid sellise vägivalla vastu võitlemiseks.

(8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. jaanuari 2000. aasta otsusega nr 293/2000/EÜ (millega võetakse vastu ühenduse tegevusprogramm (Daphne II programm) (2000–2003) laste, noorte ja naiste vastu suunatud vägivalla ennetusmeetmete kohta)[24] loodud tegevusprogramm on aidanud tõsta teadlikkust Euroopa Liidus ning suurendada ja tugevdada koostööd liikmesriikide vägivalla vastu võitlevate organisatsioonide vahel.

(9) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta otsusega nr 803/2004/EÜ (millega võetakse vastu ühenduse tegevusprogramm (2004–2008) laste, noorte ja naiste vastu suunatud vägivalla ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks ning ohvrite ja riskirühmade kaitsmiseks (Daphne II programm))[25] loodud tegevusprogrammiga arendati edasi Daphne programmi juba saavutatud tulemusi; vastavalt selle otsuse artikli 8 lõikele 2 võtab komisjon vajalikud meetmed, et tagada iga-aastaste assigneeringute vastavus uuele finantsperspektiivile.

(10) On soovitav tagada, et Daphne programmist ja Daphne II programmist toetatavad projektid jätkuksid.

---

21 EÜT C 364, 18.12.2000, lk 1.
22 EÜT C 59, 23.2.2001, lk 307.
23 EÜT C 77 E, 28.3.2002, lk 126.
24 EÜT L 34, 9.2.2000, lk 1.
25 ELT L 143, 30.4.2004, lk 1.

(11) Arvestades, et vastavalt teadusuuringutele mõjutab narkosõltuvusega seotud haigestumus ja suremus olulist osa Euroopa kodanikest, on narkosõltuvusega seotud tervisekahjud rahvatervise oluline probleem.

(12) Teatises komisjonilt nõukogule ja Euroopa Parlamendile ELi uimastistrateegia ja uimastite tegevuskava (2000–2004) lõpphindamise tulemuste kohta[26] rõhutati vajadust kaasata kodanikuühiskond korrapäraselt ELi uimastipoliitika formuleerimisse.

(13) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuses, millega võetakse vastu rahvatervise tegevusprogramm (2003–2008), sisaldub elustiiliga seotud tervist määrava olulise tegurina uimastisõltuvuse strateegiate ja meetmete arendamine.

(14) Nõukogu soovitas 18. juuni 2003. aasta soovituses uimastisõltuvusega seotud tervisekahjude ennetamise ja vähendamise kohta[27], et liikmesriigid seaksid rahvatervise eesmärgiks uimastisõltuvuse ennetamise ja seotud riskide vähendamise ning et nad koostaksid ja rakendaksid vastavad kõikehõlmavad strateegiad.

(15) Euroopa Ülemkogu jõustas detsembris 2004 Euroopa Liidu uimastistrateegia 2005–2012, mis hõlmab kõiki Euroopa Liidu uimastitega seotud tegevusi ja milles sätestatakse peamised eesmärgid. Nende eesmärkide hulka kuuluvad kõrgetasemeline tervisekaitse, heaolu ja sotsiaalne ühtekuuluvus, ennetades ja vähendades uimastite kasutamist, uimastisõltuvust ning uimastitega seotud kahjusid tervisele ja ühiskonnale.

(16) Komisjon võttis vastu uimastite tegevuskava 2005–2008[28], mis on oluline vahend Euroopa Liidu uimastistrateegia 2005–2012 muutmisel konkreetseteks meetmeteks. Tegevuskava lõppeesmärk on märkimisväärselt vähendada uimastite kasutamist elanikkonna hulgas ning vähendada sotsiaalseid ja tervisekahjusid, mida põhjustavad uimastite kasutamine ja nendega ebaseaduslik kauplemine.

(17) On tähtis ja vajalik, et tunnustatakse tõsiseid vahetuid ja pikaajalisi mõjusid, mida põhjustavad vägivald ja uimastid tervisele, psühholoogilisele ja sotsiaalsele arengule ning asjaomaste, üksikisikute, perekondade ja kogukondade võrdsetele võimalustele, ning suuri sotsiaalseid ja majanduslikke kulusid ühiskonnale kui tervikule.

(18) Euroopa Liit võib luua lisandväärtust liikmesriikide võetud meetmetele valdkonnas, mis on seotud uimastialase teabe ja ennetustööga, täiendades neid meetmeid ja edendades sünergiat.

(19) Vägivalla ennetamise osas, sealhulgas laste, noorte ja naiste kuritarvitamine ja seksuaalne ekspluateerimine ning ohvrite ja riskirühmade kaitse, võib Euroopa Liit lisada väärtust meetmetele, mida valdavalt võtavad liikmesriigid, tehes järgmist: teabe, kogemuste ja heade tavade levitamine ja vahetamine; uuendusliku lähenemisviisi edendamine; prioriteetide ühine määramine; asjakohaste võrgustike loomine; kogu ühendust hõlmavate projektide valimine; ning kõigi asjaomaste motiveerimine ja mobiliseerimine. Need meetmed peaksid hõlmama ka lapsi ja naisi, kes on toodud liikmesriikidesse inimkaubanduse teel.

---

[26] KOM(2004) 707.
[27] ELT L 165, 3.7.2003, lk 31.
[28] KOM(2005) 45, 14.2.2005.

(20) Kadunud ja Seksuaalselt Ekspluateeritud Laste Euroopa Föderatsioon koondab Euroopa tasandil erinevaid valitsusväliseid organisatsioone, mis tegelevad laste kasutamise ja seksuaalse ekspluateerimise probleemiga. Föderatsioon tõstab teadlikkust ja võitleb laste kadumise ja seksuaalse ekspluateerimise vastu, soodustades tõhusama lähenemisviisi loomiseks teabevahetust Euroopa organisatsioonide vahel, toetades Euroopa uurimiskeskuse loomist neid nähtusi käsitlevate andmete koondamiseks ja analüüsimiseks ning edendades ja viies läbi tegevusi alaealiste, kadumis- ja/või seksuaalse kuritarvitamisohvrite olukorra parandamiseks ning õigusnormide, suhtumisviisi ja käitumise muutmiseks Euroopas.

(21) Kavandatava meetme eesmärki, milleks on ennetada igasugust vägivalda laste, noorte ja naiste vastu ning võidelda selle vastu ja uimastiennetus ning teavitamine, ei saa liikmesriigid piisavalt täita, sest tuleb vahetada teavet ELi tasandil ning levitada häid tavasid kogu ühenduses. Seda on võimalik paremini saavutada ühenduse tasandil. Seoses kooskõlastatud ja mitut valdkonda hõlmava lähenemisviisi vajadusega ning arvestades algatuse mõju laiaulatuslikkust, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(22) Samuti tuleks võtta kohaseid meetmeid eeskirjade eiramise ja pettuste ärahoidmiseks ning tuleks astuda vajalikke samme, et nõuda tagasi kadumaläinud, valesti makstud või ebaõigesti kasutatud vahendid.

(23) Käesoleva otsusega sätestatakse kogu programmi kehtivuse ajaks finantsraamistik, mis kujutab endast eelarvepädeva institutsiooni peamist juhist eelarvedistsipliini ja eelarvemenetluse parandamist käsitleva Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 6. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe[29] punkti 33 tähenduses.

(24) Tuleb kohaldada ühenduse finantshuve tagavaid määrusi, nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust)[30], edaspidi „finantsmäärus“, ja komisjoni 23. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 (millega kehtestatakse nõukogu määruse nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad)[31], võttes arvesse eelarvevahendite valiku lihtsuse ja järjepidevuse põhimõtteid, piiratud juhtumeid, mil komisjon võtab otsese vastutuse nende rakendamise ja juhtimise eest, ning nõutavat proportsionaalsust ressursside hulga ja nende kasutamisega seotud halduskoormuse vahel.

(25) Finantsmäärusega nõutakse tegevustoetuste jaoks põhiõigusakti.

(26) Kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusega 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused[32], tuleks käesoleva otsuse rakendamiseks vajalikud meetmed vastu võtta, kasutades selle otsuse artiklis 3 sätestatud nõuandemenetlust. See on kohane, sest programm ei mõjuta oluliselt ühenduse eelarvet,

---

29 EÜT C 172, 18.6.1999, lk 1.
30 EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.
31 EÜT L 357, 31.12.2002, lk 1.
32 EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE.

*Artikkel 1*
**Programmi loomine**

1. Käesoleva otsusega luuakse osana üldprogrammist „Põhiõigused ja õigusasjad“ eriprogramm „Vägivallavastane võitlus (Daphne), uimastiennetus ja teavitustegevus“, edaspidi „programm“, et aidata kaasa vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala tugevdamisele.

2. Programm hõlmab ajavahemikku 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2013.

*Artikkel 2*
**Üldeesmärgid**

1. Käesoleva programmi üldeesmärgid on:

   (a) Aidata kaasa vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomisele, võideldes vägivalla vastu ning jagades teavet uimastite kasutamise kohta ja ennetades seda.

   (b) Kodanike kaitsmine vägivalla eest ja tervisekaitse kõrge taseme, heaolu ja sotsiaalse ühtekuuluvuse saavutamine.

   (c) Ära hoida ja vähendada uimastite kasutamist, uimastisõltuvust ja uimastitega seotud kahjusid.

2. Ilma et see piiraks Euroopa Ühenduse eesmärke ja volitusi, aitavad programmi üldeesmärgid kaasa ühenduse poliitikate arendamisele, mis on eelkõige seotud rahvatervise kaitse, soolise võrdsuse, laste õiguste kaitse ning võitlusega inimkaubanduse ja seksuaalse ekspluateerimise vastu.

*Artikkel 3*
**Konkreetsed eesmärgid**

Käesoleva programmi konkreetsed eesmärgid on:

   (a) Ennetada igasugust, nii avalikku kui eraelulist vägivalda laste, noorte ja naiste vastu ning võidelda selle vastu, võttes ennetavaid meetmeid ning toetades ohvreid ja riskirühmi järgmisel viisil:

      - abistada ja julgustada valitsusväliseid ja muid organisatsioone, kes tegelevad vägivallavastase võitluse ja vägivalla ennetamise ning ohvrite abistamisega;

      - koostada ja viia ellu konkreetsetele sihtrühmadele suunatud teadlikkust tõstvaid meetmeid, koostada täiendavaid materjale juba olemasolevatele meetmetele või kohandada ja kasutada

olemasolevaid materjale muudes geograafilistes piirkondades või muude sihtrühmade puhul;

- levitada kahe Daphne programmi raames saadud tulemusi, sealhulgas nende kohandamine, siire ja kasutamine teiste abisaajate poolt või muudes geograafilistes piirkondades;

- määrata kindlaks ja edendada meetmeid, mis aitavad kaasa kergemini vägivalla ohvriks langevate inimeste positiivsele kohtlemisele, eelkõige järgida lähenemisviisi, mis austab neid ning edendab nende heaolu ja eneseteostust.

(b) Edendada riikidevahelisi tegevusi, et

- luua mitut valdkonda hõlmavad võrgustikud;

- tagada teadmistebaasi laienemine, teabevahetus ning heade tavade kindlaksmääramine ja levitamine, sealhulgas koolituse, õppereiside ja töötajate vahetuse kaudu;

- teadvustada vägivalda selle paremaks mõistmiseks sellistes sihtrühmades nagu spetsiifilised kutsealad, edendada nulltolerantsi vägivalla suhtes ja soodustada ohvrite toetamist ning vägivallast teatamist pädevatele asutustele;

- õppida tundma vägivallaga seotud nähtusi, uurida vägivalla algpõhjuseid ja tegelda nendega kõigil ühiskonnatasanditel;

- teadvustada tervise- ja sotsiaalprobleeme, mida põhjustab uimastite kasutamine, ning soodustada avatud dialoogi, et edendada paremat arusaamist uimastinähtusest.

(c) Kaasata kodanikuühiskond Euroopa Liidu uimastistrateegia ja tegevuskavade rakendamisse ja koostamisse.

(d) Kontrollida, viia ellu ja hinnata erimeetmete rakendamist uimastite tegevuskavade alusel aastateks 2005–2008 ja 2009–2012.

*Artikkel 4*
**Meetmed**

Artiklites 2 ja 3 sätestatud üld- ja konkreetsete eesmärkide täitmiseks toetatakse käesoleva programmi raames järgmisi meetmeid.

(a) Komisjoni võetud erimeetmed, näiteks uuringud ja teadustöö, arvamusküsitlused ja -uuringud, näitajate ja ühismetoodika formuleerimine, andmete kogumine ja töötlemine ning statistika levitamine, seminarid, konverentsid ja ekspertide kohtumised, avalikkusele suunatud kampaaniate ja ürituste organiseerimine, veebilehekülgede arendamine ja haldamine, teabematerjalide koostamine ja levitamine, riikide ekspertide võrgustiku toetamine ja elavdamine, analüüsivad, järelevalve- ja hindamistegevused; või

(b) Konkreetsed ühendusele huvi pakkuvad riikidevahelised projektid, mille on esitanud vähemalt kolm liikmesriiki aasta tööprogrammides sätestatud tingimustel; või

(c) Valitsusväliste organisatsioonide või muude üksuste tegevuste toetamine, kes täidavad Euroopa Liidule üldist huvi pakkuvaid eesmärke programmi üldeesmärkide osas aasta tööprogrammides sätestatud tingimustel.

(d) Tegevustoetus laste õiguste ja kaitse valdkonnas Euroopa üldhuvides tegutseva Kadunud ja Seksuaalselt Ekspluateeritud Laste Euroopa Föderatsiooni alalise tööprogrammiga seotud kulude kaasrahastamiseks.

*Artikkel 5*
**Osalemine**

Programmi meetmetes võivad osaleda järgmised riigid, edaspidi „osalejariigid“.

(a) EFTA riigid, kes on EMP liikmed kooskõlas EMP lepingu sätetega.

(b) ELiga assotsieerunud kandidaatriigid ning stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi kaasatud Lääne-Balkani riigid kooskõlas tingimustega, mis on sätestatud assotsiatsioonilepingutes või nende lisaprotokollides, mis on nende riikidega sõlmitud või mis nendega sõlmitakse ja mis käsitlevad osalemist ühenduse programmides.

(c) Projektidega võivad olla seotud ka programmis mitteosalevad kandidaatriigid, kui see aitab kaasa nende ühinemisettevalmistustele, või kolmandad riigid, kes käesolevas programmis ei osale, kui see on vajalik projektide eesmärkide täitmiseks.

*Artikkel 6*
**Sihtrühmad**

1. Programm on ette nähtud kõigile rühmadele, mis tegelevad otse või kaudselt vägivalla- ja uimastinähtustega.

2. Vägivallavastase võitlusega seoses on peamised sihtrühmad vägivalla ohvrid ja rühmad, kes võivad kergemini langeda vägivalla ohvriks. Muud sihtrühmad on muu hulgas õpetajad ja haridusala töötajad, politsei ja sotsiaaltöötajad, kohalikud omavalitsused ja riigiasutused, meedikud ja parameedikud, õigusala töötajad, valitsusvälised organisatsioonid, ametiühingud ja usuringkonnad. Samuti on asjakohane mõelda ühelt poolt ohvrite raviprogrammidele ja teiselt poolt vägivallaakti täideviijate raviprogrammidele vägivalla ärahoidmise eesmärgil.

3. Uimastitega seoses on riskirühmadeks noored, haavatavad rühmad ja probleemsed naabruskonnad ning need tuleks määratleda sihtrühmadena. Muud sihtrühmad on muu hulgas õpetajad ja haridusala töötajad, sotsiaaltöötajad, kohalikud omavalitsused ja riigiasutused, meedikud ja parameedikud, õigusala töötajad, valitsusvälised organisatsioonid, ametiühingud ja usuringkonnad.

*Artikkel 7*

**Juurdepääs programmile**

Programm on avatud avalik-õiguslikele ja eraorganisatsioonidele ning institutsioonidele (kohalikud omavalitsused pädevuse tasandil, ülikoolide osakonnad ja teaduskeskused), mis töötavad selleks, et ennetada vägivalda laste, noorte ja naiste vastu ning võidelda sellise vägivalla vastu või kaitsta sellise vägivalla eest või toetada ohvreid või viia ellu suunatud meetmeid sellise vägivalla tõrjumiseks või edendada suhtumise ja käitumise muutmist haavatavate rühmade ja vägivallaohvrite suhtes. Programm on avatud ka avalik-õiguslikele ja eraorganisatsioonidele ning institutsioonidele (kohalikud omavalitsused pädevuse tasandil, ülikoolide osakonnad ja teaduskeskused), mis töötavad selleks, et edastada teavet ja ennetada uimastite kasutamist.

*Artikkel 8*

**Meetmete liigid**

1. Ühendusepoolse rahastamise vormid võivad olla järgmised:

   – toetused,

   – riigihankelepingud.

2. Ühenduse toetusi antakse tegevustoetusena ja meetmetoetusena pakkumiskutsete alusel, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel erandjuhtudel või juhul, kui abisaaja omaduste tõttu ei ole teatava meetme puhul muud valikut. Maksimaalne kaasrahastamise määr täpsustatakse aasta tööprogrammides.

3. Lisaks on ette nähtud kulutused kaasnevatele meetmetele riigihankelepingute kaudu, mille puhul ühenduse rahalised vahendid katavad teenuste ja kaupade ostu. See hõlmab muu hulgas kulusid, mis on seotud teabe ja teabevahetusega, projektide, poliitika, programmide ja õigusaktide koostamise, rakendamise, järelevalve, kontrolli ja hindamisega.

*Artikkel 9*

**Rakendusmeetmed**

1. Komisjon rakendab ühenduse abi Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatava nõukogu finantsmääruse (nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrus (EÜ/Euratom) nr 1605/2002) kohaselt.

2. Programmi elluviimiseks võtab komisjon artiklis 2 määratletud üldeesmärkide piires vastu aasta tööprogrammi, milles esitatakse selle konkreetsed eesmärgid, temaatilised prioriteedid, artiklis 8 ettenähtud kaasnevate meetmete kirjeldus ja vajaduse korral muude meetmete loetelu.

3. Aasta tööprogramm võetakse vastu artikli 10 lõikes 2 nimetatud korras.

4. Meetmetoetustega seotud hindamis- ja lepingute sõlmimise menetlustes võetakse muu hulgas arvesse järgmisi kriteeriume:

(a) vastavus aasta tööprogrammile, artiklis 2 määratletud üldeesmärkidele ning artiklites 3 ja 4 määratletud erinevates valdkondades võetud meetmetele;

(b) kavandatava meetme kontseptsiooni, korralduse, esitusviisi ja eeldatavate tulemuste kvaliteet;

(c) taotletava ühendusepoolse rahastamise suurus ja selle asjakohasus eeldatavate tulemuste suhtes;

(d) eeldatavate tulemuste mõju artiklis 2 määratletud üldeesmärkidele ning artiklites 3 ja 4 määratletud erinevates valdkondades võetud meetmetele.

5. Artikli 4 lõigetes 3 ja 4 osutatud tegevustoetuse taotluse hindamisel võetakse arvesse järgmist:

– vastavus programmi eesmärkidele;

– kavandatavate tegevuste kvaliteet;

– nende tegevuste võimalik mitmekordne mõju avalikkusele;

– läbiviidud tegevuste geograafiline mõju;

– kodanike kaasatus asjaomaste asutuste struktuuri;

– kavandatava tegevuse kulude ja tulude suhe.

6. Finantsmääruse artikli 113 lõike 2 alusel ei kohaldata järk-järgulise vähendamise põhimõtet tegevustoetuse suhtes, mis on antud laste õiguste ja kaitse valdkonnas Euroopa üldhuvides tegutsevale Kadunud ja Seksuaalselt Ekspluateeritud Laste Euroopa Föderatsioonile.

*Artikkel 10*
**Komitee**

1. Komisjoni abistab komitee, kuhu kuuluvad liikmesriikide esindajad ja eesistujana komisjoni esindaja, edaspidi „komitee“.

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatut.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

*Artikkel 11*
**Vastastikune täiendavus**

1. Taotletakse sünergiat ja vastastikust täiendavust muude ühenduse rahastamisvahenditega, eelkõige üldprogrammidega „Turvalisus ja vabaduste kaitse“ ning „Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine“, uurimis- ja arendustegevuse seitsmenda raamprogrammiga ning tervisekaitseprogrammidega ja programmiga „*Safer Internet Plus*“. Püütakse aktiivselt saavutada vastastikust täiendavust

Narkootikumide ja Narkomaania Euroopa Järelevalvekeskusega. Koostöös liikmesriikidega koostatakse vägivalla- ja uimastitealase teabe statistiline osa, kasutades vajaduse korral ühenduse statistikaprogrammi.

2. Programm võib jagada ressursse muude ühenduse rahastamisvahenditega, eelkõige üldprogrammidega „Turvalisus ja vabaduste kaitse“ ning „Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine“ ning uurimis- ja arendustegevuse seitsmenda raamprogrammiga, et viia ellu tegevusi, mis vastavad kõigi programmide eesmärkidele.

3. Käesoleva otsuse alusel rahastatavad tegevused ei saa teistest ühenduse rahastamisvahenditest samal eesmärgil abi. Käesoleva otsuse alusel toetuse saajad esitavad komisjonile teabe ELi eelarvest ja muudest rahastamisallikatest saadud raha ning esitatud rahastamistaotluste kohta.

*Artikkel 12*
**Eelarvelised vahendid**

1. Käesoleva rahastamisvahendi rakendamiseks artiklis 1 sätestatud ajavahemikul määratakse eelarve 138,2 miljardit eurot.

2. Käesolevas programmis ettenähtud meetmetele eraldatud eelarvelised vahendid kajastuvad Euroopa Liidu üldeelarves iga-aastaste assigneeringutena. Iga-aastased kasutatavad assigneeringud määrab eelarvepädev institutsioon finantsperspektiivi piires.

*Artikkel 13*
**Järelevalve**

1. Iga programmi alusel rahastatud meetme kohta esitab abisaaja tehnilise ja finantsaruande töö edenemise kohta. Lõpparuanne esitatakse kolme kuu jooksul pärast meetme lõpetamist. Aruannete vormi ja sisu määrab komisjon.

2. Ilma et see piiraks kontrollikoja tehtavat auditeerimist koos pädevate siseriiklike auditeerimisasutuste või talitustega vastavalt asutamislepingu artiklile 248 või muud kontrollimist vastavalt asutamislepingu artikli 279 punktile c, võivad komisjoni ametnikud ja teised töötajad kontrollida programmi alusel rahastatavaid meetmeid kohapeal ning teha sealhulgas pistelist kontrolli.

3. Käesolevast otsusest tulenevates lepingutes ja kokkulepetes nähakse eelkõige ette komisjoni (või tema volitatud esindaja) teostatav järelevalve ja finantskontroll ning kontrollikoja läbiviidav audiitorkontroll, mis vajaduse korral toimub kohapeal.

4. Rahalise toetuse saaja hoiab komisjoni jaoks alles kõik meetmetega seotud kulutusi tõendavad dokumendid viie aasta jooksul pärast viimast meetmetega seotud väljamakset.

5. Lõigetes 1 ja 2 nimetatud aruannete tulemuste ja pistelise kontrolli põhjal kohandab komisjon vajaduse korral algselt heakskiidetud rahalise toetuse määra või tingimusi ning maksegraafikut.

6. Komisjon võtab kõik muud vajalikud meetmed kontrollimaks, kas rahastatavad meetmed viiakse ellu nõuetekohaselt ning käesoleva otsuse ja finantsmääruse kohaselt.

*rtikkel 14*
**[Ühenduse finantshuvide kaitse**

1. Komisjon tagab, et käesoleva otsusega hõlmatavate meetmete rakendamisel kaitstakse ühenduse finantshuve ennetavate meetmetega pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu, tõhusa kontrollimisega ja alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning juhul, kui avastatakse rikkumisi, tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega kooskõlas nõukogu määrustega (EÜ, Euratom) nr 2988/95 ja (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1073/1999.

2. Käesoleva programmi raames rahastatavate ühenduse meetmete puhul kohaldatakse määrust (EÜ, Euratom) nr 2988/95 ja määrust (Euratom, EÜ) nr 2185/96 mis tahes üleastumise suhtes ühenduse õiguse sätetest, sealhulgas ettevõtja tegevusest või tegematajätmisest põhjustatud lepingulise kohustuse täitmatajätmine, mis põhjendamatu kuluartikli tõttu kahjustas või oleks võinud kahjustada ühenduste üldeelarvet või mõnda ühenduse täidetavat eelarvet.

3. Komisjon vähendab meetme rahalise toetuse summat, peatab selle väljamaksmise või nõuab selle tagasi, kui ta teeb kindlaks eeskirjade eiramise, kaasa arvatud käesoleva otsuse või kõnealuse rahalise toetuse andmise üksikotsuse või lepingu või kokkuleppe sätete eiramise, või kui ilmneb, et meedet on komisjonilt nõusolekut taotlemata märkimisväärselt muudetud, nii et see on vastuolus projekti laadi või rakendamise tingimustega.

4. Kui tähtaegadest ei ole kinni peetud või meetme rakendamisel saavutatud edu õigustab ainult osa eraldatud rahalise toetuse kasutamist, nõuab komisjon abisaajalt selgituse esitamist kindlaksmääratud tähtaja jooksul. Kui abisaaja ei anna rahuldavat vastust, võib komisjon ülejäänud rahalise toetuse tühistada ja nõuda juba makstud summade tagasimaksmist.

5. Iga põhjendamatu väljamakse tuleb komisjonile tagasi maksta. Õigeaegselt tagasi maksmata summadele lisatakse intress finantsmääruses sätestatud tingimustel.

*Artikkel 15*
**Hindamine**

1. Programmi üle teostatakse korrapäraselt järelevalvet, et jälgida selle alusel läbiviidavate tegevuste rakendamist.

2. Komisjon tagab programmi korrapärase sõltumatu välishindamise.

3. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule:

(a) hiljemalt 31. märtsiks 2011 vahehindamise aruande käesoleva programmi rakendamisel saavutatud tulemuste ning rakendamisega seotud kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete aspektide kohta;

(b) hiljemalt 30. augustiks 2012 teatise käesoleva programmi jätkamise kohta;

(c) hiljemalt 31. detsembriks 2014 järelhindamise aruande.

*Artikkel 16*
**Üleminekumeetmed**

Tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta otsus nr 803/2004/EÜ, millega võetakse vastu ühenduse tegevusprogramm (2004–2008) laste, noorte ja naiste vastu suunatud vägivalla ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks ning ohvrite ja riskirühmade kaitsmiseks (Daphne II programm).

Selle otsuse alusel võetud meetmeid, mis algasid enne 31. detsembrit 2006, reguleeritakse endiselt selle otsusega kuni nende lõpetamiseni. Käesoleva otsuse artiklis 10 sätestatud komitee asendab nimetatud otsuse artiklis 7 sätestatud komitee.

*Artikkel 17*
**Jõustumine**

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*. Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2007.

Brüssel, […]

*Euroopa Parlamendi nimel*
*president*

*Nõukogu nimel*
*eesistuja*

# SELETUSKIRI

## 1. KONTEKST

Finantsperspektiivi koostamisel aastateks 2007–2013 on algusest peale lähtutud poliitikavaldkonnapõhisest lähenemisviisist, et tagada järjepidevus poliitiliste eesmärkide ja nende täitmiseks eraldatud rahaliste vahendite vahel. Selles kontekstis peetakse Euroopa Liidu üheks peamiseks prioriteediks järgmistel aastatel vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomist, mille toetamiseks antakse oluliselt rohkem finantsvahendeid. Teatistes „*Ehitades meie ühist tulevikku - Laienenud liidu poliitikaväljakutsed ja eelarvevahendid 2007–2013*“[33] ja „*Finantsperspektiiv 2007–2013*“[34] on komisjon rõhutanud järgmise finantsperspektiivi õiguslike vahendite läbivaatamise olulisust, et toimuks märkimisväärne liikumine suurema lihtsuse suunas. Koondades oma ettepanekud kolme üldise ja poliitikavaldkonnakeskse programmi ümber („Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine“, „Põhiõigused ja õigusasjad“, „Turvalisus ja vabaduste kaitse“), loob komisjon selge raamistiku ühenduse finantsmeetmete arendamiseks, millega toetatakse kolme eesmärki – õigus, vabadus ja turvalisus.

## 2. MEETMETE PÕHJENDUS

### 2.1. Probleemi analüüs

Euroopa Liidu kodakondsuse edendamine peaks arendama ühesuguste põhiõiguste ja väärtustega liitu kuulumise tunnet, säilitades samal ajal Euroopa rahvaste kultuurilised erinevused ja tavad ning austades neid. Euroopa Ühenduse asutamislepingus sätestatakse liidu kodakondsus ning ELi kodanike õigused ja kohustused; Euroopa Liidu leping koos põhiõiguste hartaga on ELi põhiõiguste poliitika aluseks.

Järgmise finantsperspektiivi ajal liidu ees seisvad peamised väljakutsed seoses selle poliitikavaldkonnaga on järgmised:

1. Euroopa Liidu põhiõiguste harta inkorporeerimine põhiseaduse lepingusse, mis avab liidule tee, et ühineda inimõiguste Euroopa konventsiooniga, ning Euroopa Liidu lepingu artiklis 7 sätestatud järelevalvemehhanismid, mis on pandud paika juba Nice'i lepingu alusel, tähendavad Euroopa projekti keskmes olevate põhiväärtuste olulist tugevdamist ja nende toimimise parandamist.

2. Pärast harta inkorporeerimist põhiseaduse lepingusse on liit õiguslikult kohustatud mitte ainult neid õigusi austama, vaid ka subsidiaarsuse põhimõtet järgides tagama nende tõhusa edendamise kõigis (nii sise- kui välis-) poliitikavaldkondades, mis kuuluvad liidu pädevusse.

3. Lisaks suureneb oluliselt järelevalvetegevuste osa tagamaks, et liikmesriigid võtavad ühesuguse lähenemisviisi oma pädevusvaldkondades, eelkõige laieneva ja üha eripalgelisema liidu kontekstis koos sellega kaasnevate väljakutsetega.

---

[33] KOM(2004) 101, 10.2.2004.
[34] KOM(2004) 487, 14.7.2004.

4. Valitsusvälised organisatsioonid ja muud kodanikuühiskonna liikmed mängivad Euroopa Liidus põhiõiguste edendamisel ja kaitsel tähtsat rolli ning aitavad inimestel oma õigusi tundma õppida ja neid täielikult kasutada. Seetõttu on oluline tagada, et meetmete tase ja nende üksuste pühendumus oleks kõigis liikmesriikides võrdne. Seetõttu on oluline toetada kodanikuühiskonda ja edendada võrgustike loomist.

5. Religioonidevahelise ja multikultuurse dialoogi edendamine, mida võib pidada tähtsaks vahendiks diskrimineerimisvastases võitluses ning põhiõiguste ja vastastikuse mõistmise edendamisel ja rahu saavutamisel.

### 2.2. Edasised sammud

Üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad“ eriprogrammi eesmärk on arendada oluliselt kahte olemasolevat ettevalmistavat meedet (põhiõiguste edendamine ja kodanikuühiskonna toetamine), kehtestades sellised uued eesmärgid nagu võitlus rassismi, ksenofoobia ja antisemitismi vastu religioonidevahelise ja multikultuurse dialoogi edendamise teel ELi tasandil.

Olemasolev ettevalmistav meede hõlmab kümmet uut liikmesriiki ning kodanikuühiskonna toetamist põhiõiguste osas laiendatakse kõigile liikmesriikidele.

Eritähelepanu pööratakse liidu kodakondsusest tulenevatele õigustele, mida hartas tunnustatakse põhiõigustena, et soodustada demokraatlikku osalust.

Rahaliste eraldiste märkimisväärne kasv peaks kajastama nende teemade tähtsuse jätkuvat kasvu ning olema positiivseks reaktsiooniks kodanikuühiskonna tegemistele.

### 2.3. Programmi eesmärgid ja seotud näitajad

- Üld-, eri- ja rakenduslike eesmärkide määratlus

| | | |
|---|---|---|
| Edendada Euroopa ühiskonda, mis põhineb Euroopa Liidu kodakondsusel ja põhiõiguste hartas sätestatud põhiõiguste austamisel. | Edendada põhiõiguste hartat ja teavitada kodanikke nende õigustest liidu kodanikena ning julgustada neid aktiivselt osalema liidu demokraatlikus elus. | Toetada teadlikkuse tõstmise meetmeid. |
| | Hinnata korrapäraselt põhiõiguste olukorda Euroopa Liidus ja selle liikmesriikides ühenduse õiguse reguleerimisala piires, kasutades juhtdokumendina põhiõiguste hartat, ning saada vajaduse korral arvamusi konkreetsetes põhiõigustega seotud küsimustes. | Koostada korrapäraseid aruandeid või arvamusi põhiõiguste olukorra kohta ELis. |
| | Selgitada, millised tagajärjed on põhiõiguste harta inkorporeerimisel põhiseadusesse ja Euroopa Liidu ühinemisel inimõiguste Euroopa konventsiooniga. | Toetada teavituskampaaniaid nendes valdkondades. |

| | | |
|---|---|---|
| Võidelda antisemitismi, rassismi ja ksenofoobia vastu ning tugevdada kodanikuühiskonda põhiõiguste valdkonnas. | Toetada valitsusväliseid organisatsioone ja muid kodanikuühiskonna üksusi, et tõsta nende suutlikkust osaleda aktiivselt põhiõiguste edendamisel.<br><br>Võidelda antisemitismi, rassismi ja ksenofoobia vastu, edendades paremat mõistmist ja suuremat tolerantsust kogu Euroopa Liidus.<br><br>Edendada rahu ja põhiõigusi religioonidevahelise ja multikultuurse dialoogi teel ELi tasandil. | Astuda kodanikuühiskonnaga avatud, läbipaistvasse ja korrapärasesse dialoogi põhiõiguste osas.<br><br>Toetada teadlikkuse tõstmise meetmeid.<br><br>Anda rahalist abi Euroopa üldhuvides tegutsevatele valitsusvälistele organisatsioonidele või muudele üksustele.<br><br>Viia läbi uuringuid ja analüüse nendes valdkondades. |

Kõik eesmärgid on vastavuses üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad“ üldeesmärgiga toetada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala arendamist.

- Vastastikune täiendavus/sidusus muude rahastamisvahenditega

Käesoleva programmiga püütakse saavutada vastastikune täiendavus loodava põhiõiguste ametiga, mis rajatakse olemasoleva Rassismi ja Ksenofoobia Euroopa Järelevalvekeskuse asemele, et vältida kattumist ja tagada sünergia.

Käesolevat programmi täiendavad muud eriprogrammid üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad“ raames, eelkõige eriprogramm „Vägivallavastane võitlus (Daphne), uimastiennetus ja teavitustegevus“, mille eesmärgiks on vägivallalavastane võitlus, mis on selgelt hartas sätestatud põhiõiguste kaitse osa, eelkõige õigus füüsilisele puutumatusele, ning uimastite kasutamise ja nendega kauplemise vastane võitlus.

Eritähelepanu pööratakse üldprogrammidele „Turvalisus ja vabaduste kaitse“ ning „Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine“, sest need täiendavad käesolevat programmi ning loovad kindlasti sünergiat. Rõhku pööratakse dialoogile sisserändajatega, et tõhustada sallivust ja vastastikust mõistmist, aidates sel viisil integreerida kolmandate riikide kodanikke.

Tähelepanu pöörati ka muudele programmidele, eelkõige tööhõive ja sotsiaalse solidaarsuse programmile (PROGRESS) ning aktiivse kodakondsuse programmile, et vältida kattumist ja tagada sidusus ning vastastikune täiendavus eelkõige selle osas, mis puudutab käesoleva programmi raames toetatavaid meetmeid, millel võivad olla positiivsed tagajärjed diskrimineerimisvastasele võitlusele ja kultuuridevahelise dialoogi edendamisele.

Vastastikust täiendavust püütakse leida programmide elluviimise ajal, et kooskõlastada vajaduse korral iga programmi alusel käivitatud tegevusi.

## 3. HINDAMINE

### 3.1. Vahe- ja lõpphindamistest saadud kogemused

Kahe olemasoleva ettevalmistava meetme eesmärk on edendada põhiõigusi ja toetada kodanikuühiskonda.

Esimesest ettevalmistavast meetmest põhiõiguste kohta rahastatakse praegu kahte erinevat projekti: aastaaruanne põhiõiguste olukorra kohta Euroopa Liidus ja selle liikmesriikides, mille koostab sõltumatute ekspertide võrk, ning projektide rahastamine, mille eesmärk on teavitada kõiki Euroopa Liidus elavaid isikuid põhiõiguste hartast ja tõsta teadlikkust põhiõiguste kohta liidu õiguse kontekstis.

Teise ettevalmistava meetme eesmärk on toetada kodanikuühiskonda liikmesriikides, kes ühinesid Euroopa Liiduga 1. mail 2004.

Isegi kui ettevalmistavad meetmed on alles liiga värsked selleks, et anda neile õige hinnang, kinnitab kodanikuühiskonna aktiivne osalemine vajadust luua struktureeritud programm nende tegevuste laiaulatuslikuma jätkumise tagamiseks.

Kodanikuühiskonnaga loodud korrapärased kontaktid kinnitavad, et avatud ja korrapärast dialoogi valitsusväliste organisatsioonidega põhiõiguste valdkonnas tuleks arendada veelgi, ning rõhutavad vajadust korraldada rohkem teadlikkuse tõstmise kampaaniaid põhiõiguste osas ning vajadust edendada võrgustike loomist erinevate liikmesriikide valitsusväliste organisatsioonide vahel.

### 3.2. Eelhindamine

Komisjoni töödokumendist, milles esitatakse üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad“ eelhindamine, nähtub, et poliitika valik, mille kasuks otsustati kavandatud eesmärkide saavutamiseks, on asjakohane.

## 4. POLIITIKAVAHENDI ÕIGUSLIK ALUS JA PÕHJENDUS

### 4.1. Õiguslik alus

Käesolev üldprogrammi eriprogramm „Põhiõigused ja õigusasjad“ põhineb Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklil 308.

Selles artiklis on nähtud ette, et kui asutamisleping ei ole sätestanud vajalikke volitusi, võib võtta ühenduse meetme, kui see on vajalik ühenduse eesmärgi saavutamiseks.

Käesoleva programmi eesmärkidel puudub konkreetne õiguslik alus asutamislepingus, sest need käsitlevad harta põhiõiguste üldist edendamist ning mitte mõne konkreetse põhiõiguse edendamist, mille jaoks on konkreetsed õiguslikud alused olemas. Need aitavad sellegipoolest kaasa ELi pädevuste ja poliitikate määratlemisele ja elluviimisele, tõstes Euroopa Liidus kõigi teadlikkust oma põhiõiguste kohta ühenduse õiguse alusel.

Kavandatav õiguslik alus on kohane, sest programm aitab kaasa ühenduse eesmärkide saavutamisele.

## 4.2. Programmis määratletud meetmed

Kavandatakse erinevaid meetmeid, näiteks:

- komisjoni võetud erimeetmed, näiteks uuringud ja teadustöö, arvamusküsitlused ja -uuringud, näitajate ja ühismetoodika formuleerimine, andmete kogumine ja töötlemine ning statistika levitamine, seminarid, konverentsid ja ekspertide kohtumised, avalikkusele suunatud kampaaniate ja ürituste organiseerimine, veebilehekülgede arendamine ja haldamine, teabematerjalide koostamine ja levitamine, riikide ekspertide võrgustiku toetamine ja haldamine, analüüsivad, järelevalve- ja hindamistegevused;

- meetmed, millega antakse rahalist abi ühendusele huvi pakkuvatele eriprojektidele aasta tööprogrammides sätestatud tingimustel;

- meetmed, millega antakse rahalist abi valitsusväliste organisatsioonide või muude üksuste tegevustele aasta tööprogrammides sätestatud tingimustel;

- tegevustoetus Euroopa Liidu Kõrgema halduskohtu pädevusega Riiginõukogude ja Kõrgemate Kohtute Assotsiatsioonile, mis tegutseb Euroopa üldhuvides, edendades arvamuste ja kogemuste vahetamist küsimustes, mis puudutavad kohtupraktikat, selle liikmete organisatsiooni ja toimimist oma kohtu- ja/või nõuandefunktsioonidega seoses, seda eelkõige ühenduse õiguse osas.

## 4.3. Subsidiaarsus ja proportsionaalsus

Käesolev ettepanek on koostatud, võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklis 5 ja sellele lisatud protokollis sätestatud subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid. Subsidiaarsuse tõttu ei püüta käesoleva programmiga sekkuda valdkondades, mis on kaetud liikmesriikide riigiasutuste koostatud siseriiklike programmidega, selles keskendutakse valdkondadele, kus võib luua Euroopa lisandväärtust. Selles osas võib suurt osa tegevusi, mida programmiga toetatakse, lugeda siseriiklike meetmete täienduseks ning nende eesmärgiks on kasutada võimalikult suures osas ära sünergia, mis tekib meetmete rakendamisest rahvusvahelisel ja piirkondlikul tasandil.

Proportsionaalsuse osas on uue programmi ettepanek koostatud nii, et see oleks võimalikult lihtsustatud mitte ainult meetmete osas – meetmete määratlused on õigusaktis jäetud võimalikult üldiseks – vaid ka haldus- ja finantsnõuete osas, mida kohaldatakse nende rakendamise suhtes. Komisjon on püüdnud leida õiget tasakaalu ühelt poolt paindlikkuse ja kasutuslihtsuse ning teiselt poolt eesmärgiselguse ning kohaste finants- ja menetluslike tagatiste vahel.

Järgides mõlema põhimõtte kohaldamist käsitlevas protokollis osutatud suuniseid, on selge, et probleemidel, mida käesoleva programmiga soovitakse lahendada, on riigiülesed aspektid, ning seega on ühenduse tasandil võetud meetmel palju suurem kasutegur kui liikmesriigi tasandil võetud meetmel.

## 4.4. Lihtsustamine ja ratsionaliseerimine

Kavandatav lähenemisviis aitab kaasa peamisele eesmärgile, rahastamisvahendite lihtsustamisele, nii juriidiliselt kui halduslikult ning eelarvestruktuuri ühtlustamisele. See suurendab samuti õigusaktide ühtsust ja järjepidevust ning väldib nende kattumist. Kuigi

eelseisvate laienemistega toimetulekuks on tarvis täiendavaid inimressursse, saavutatakse inimressursside parem ärakasutamine väiksemate eelarveridade lõpetamisega (mille puhul kasutatakse inimressurssi ebaproportsionaalselt) ning olemasolevate programmide ümberkorraldamisega ühtseks, järjepidevaks ja täiustatud programmiks. Selle tulemuseks on suurem proportsionaalsus kulutuste ja programmi juhtimisel tekkivate halduskulude vahel.

Kavandatav ratsionaliseerimine toob kasu ka lõppkasutajale, sest see suurendab õigusaktide läbipaistvust, selgust ja järjepidevust. Võimalikel abisaajatel on lihtsam taotleda rahastamist tänu standarditud lähenemisviisile ja ühtlustatud rakendussätetele.

Komisjon võib teha otsuse anda osa eelarve täitmisest asutustele, mille suhtes kohaldatakse ühenduse õigust ja millele on osutatud finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punktis a. Komisjon määrab need asutused kooskõlas nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artiklitega 55 ja 56 ning komisjoni määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 artikliga 37. Komisjon analüüsib delegeerimise vastavust säästlikkuse, tulemuslikkuse ja tõhususe põhimõtetele. Enne delegeerimise kohaldamist tagab komisjon eelhindamise abil, et asutuste loomine on kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega.

Kavandatavas uues rahastamisvahendis järgitakse põhimõtteid, mille komisjon määras kindlaks seoses poliitiliste ja rahaliste väljakutsetega alates 2007. aastast. Eesmärk on täiendada, lihtsustada ja ratsionaliseerida olemasolevaid rahastamisvahendeid ning tagada vajalik paindlikkus uute eesmärkidega tegelemisel ja reageerida paindlikult uuele õigusraamistikule, mis luuakse pärast põhiseaduse lepingu jõustumist.

## 5. MÕJU EELARVELE

Üldprogrammist „Põhiõigused ja õigusasjad“, mille maksumus ajavahemikul 2007–2013 on 543 miljonit eurot, eraldatakse käesolevale eriprogrammile: 96,5 miljonit eurot.

2005/0038 (CNS)

Ettepanek:

**NÕUKOGU OTSUS,**

**millega luuakse ajavahemikuks 2007–2013 üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad“ raames eriprogramm „Põhiõigused ja kodakondsus“**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 308,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut[35],

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust[36],

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust[37],

võttes arvesse regioonide komitee arvamust[38]

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Liidu lepingu artikli 6 lõikes 1 sätestatakse, et liit on rajatud vabaduse, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste austamise ning õigusriigi põhimõtetele, mis on ühtsed kõikidele liikmesriikidele.

(2) Euroopa Liidu lepingu artikli 6 lõikes 2 sätestatakse, et liit austab põhiõigusi kui ühenduse õiguse üldpõhimõtteid, nagu need on tagatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga ning nagu need tulenevad liikmesriikide ühesugustest riigiõiguslikest tavadest.

(3) Euroopa Liidu põhiõiguste harta,[39] mis kuulutati välja 7. detsembril 2000, sisaldab põhiõigusi, millele Euroopa Liit on rajatud.

(4) Haagi programmis, mille Euroopa Ülemkogu võttis vastu oma kohtumisel Brüsselis 4. ja 5. novembril 2004, on öeldud, et harta inkorporeerimine Euroopa põhiseaduse lepingusse ja liidu ühinemine inimõiguste kaitse Euroopa konventsiooniga panevad Euroopa Liidule juriidilise kohustuse tagada subsidiaarsuse põhimõtte alusel, et kõigis liidu tegevusvaldkondades toimuks lisaks põhiõiguste austamisele ka nende aktiivne edendamine.

---

35 ELT C […], […], lk […].
36 ELT C […], […], lk […].
37 ELT C […], […], lk […].
38 ELT C […], […], lk […].
39 EÜT C 364, 18.12.2000, lk 1.

(5) Komisjoni teatises nõukogule ja Euroopa Parlamendile Euroopa Liidu lepingu artikli 7 kohta[40] rõhutab komisjon rolli tähtsust, mis on kodanikuühiskonnal nii põhiõiguste kaitsmisel kui edendamisel; seetõttu peaks komisjon astuma kodanikuühiskonnaga korrapärasesse dialoogi.

(6) Komisjon rõhutab teabe ja kommunikatsiooni tähtsust seoses õigustega, mida Euroopa Liidu kodakondsus liidu kodanikele annab, et parandada nende teadlikkust oma õigustest ning anda neile kerge juurdepääs usaldusväärsele teabele.

(7) Euroopa Ülemkogu tunnistas novembris 2004 kommunikatsiooni tähtsust, et tuua kõik isikud Euroopa projektile lähemale, edendades kodanikuaktiivsust.

(8) Euroopa Liidu Kõrgema halduskohtu pädevusega Riiginõukogude ja Kõrgemate Kohtute Assotsiatsioon edendab arvamuste ja kogemuste vahetamist küsimustes, mis puudutavad kohtupraktikat, selle liikmete organisatsiooni ja toimimist oma kohtu- ja/või nõuandefunktsioonidega seoses, seda eelkõige ühenduse õiguse osas, ning järelikult tegutseb see Euroopa üldhuvides.

(9) Käesoleva otsuse vastuvõtmiseks ei ole asutamislepingus sätestatud muid volitusi kui artikli 308 volitused.

(10) Samuti tuleks võtta kohaseid meetmeid eeskirjade eiramise ja pettuste ärahoidmiseks ning tuleks astuda vajalikke samme, et nõuda tagasi kadumaläinud, valesti makstud või ebaõigesti kasutatud vahendid.

(11) Käesoleva otsusega sätestatakse kogu programmi kehtivuse ajaks finantsraamistik, mis kujutab endast eelarvepädeva institutsiooni peamist juhist eelarvedistsipliini ja eelarvemenetluse parandamist käsitleva Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 6. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe[41] punkti 33 tähenduses.

(12) Programmi eesmärke, eelkõige valdkonnas, mis on seotud põhiõiguste harta ja ELi kodakondsustest tulenevate õiguste edendamise, kodanikuühiskonna ühingute toetamise ning rassismi-, ksenofoobia- ja antisemitismi vastase võitlusega religioonidevahelise ja multikultuurse dialoogi kaudu, ei saa liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on need algatuse ulatuslikkuse või mõju tõttu paremini saavutatavad ühenduse tasandil. Ühendus võib võtta meetmeid kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega, mis on sätestatud asutamislepingu artiklis 5. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus kaugemale sellest, mis on vajalik nimetatud eesmärkide saavutamiseks.

(13) Tuleb kohaldada ühenduse finantshuve tagavaid määrusi, nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust)[42], edaspidi „finantsmäärus“, ja komisjoni 23. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 (millega kehtestatakse nõukogu määruse nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad)[43], võttes arvesse eelarvevahendite valiku lihtsuse ja järjepidevuse põhimõtteid, piiratud

---

40 KOM(2003) 609, 15.10.2003.
41 EÜT C 172, 18.6.1999, lk 1.
42 EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.
43 EÜT L 357, 31.12.2002, lk 1.

juhtumeid, mil komisjon võtab otsese vastutuse nende rakendamise ja juhtimise eest, ning nõutavat proportsionaalsust ressursside hulga ja nende kasutamisega seotud halduskoormuse vahel.

(14) Finantsmäärusega nõutakse tegevustoetuste jaoks põhiõigusakti.

(15) Kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusega 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused[44], tuleks käesoleva otsuse rakendamiseks vajalikud meetmed vastu võtta, kasutades selle otsuse artiklis 3 sätestatud nõuandemenetlust. See on kohane, sest programm ei mõjuta oluliselt ühenduse eelarvet,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

*Artikkel 1*

**Programmi loomine**

1. Käesoleva otsusega luuakse osana üldprogrammist „Põhiõigused ja õigusasjad“ eriprogramm „Põhiõigused ja kodakondsus“, edaspidi „programm“, et aidata kaasa vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala tugevdamisele.

2. Programm hõlmab ajavahemikku 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2013.

*Artikkel 2*

**Üldeesmärgid**

1. Käesoleva programmi üldeesmärgid on:

   (a) Edendada sellise Euroopa ühiskonna arengut, mis põhineb Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhiõiguste austamisel ning sealhulgas liikmesriikide kodanike põhistaatusest, Euroopa Liidu kodakondsusest, tulenevate õiguste austamisel.

   (b) Tugevdada kodanikuühiskonda ning julgustada sellega avatud, läbipaistvat ja korrapärast dialoogi põhiõiguste osas.

   (c) Võidelda rassismi, ksenofoobia ja antisemitismi vastu.

2. Programmi üldeesmärgid täiendavad Rassismi ja Ksenofoobia Euroopa Järelevalvekeskuse asemele rajatava põhiõiguste ameti eesmärke.

3. Ilma et see piiraks Euroopa Ühenduse eesmärke ja volitusi, aitavad programmi üldeesmärgid kaasa ühenduse poliitikate arendamisele põhiõiguste osas.

---

[44] EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

*Artikkel 3*

**Konkreetsed eesmärgid**

Käesoleva programmi konkreetsed eesmärgid on:

(a) Edendada põhiõiguste hartat ja teavitada kõiki isikuid nende õigustest, sealhulgas liidu kodakondsusest tulenevatest õigustest, et julgustada Euroopa Liidu kodanikke aktiivselt osalema liidu demokraatlikus elus.

(b) Hinnata korrapäraselt põhiõiguste olukorda Euroopa Liidus ja selle liikmesriikides ühenduse õiguse kohaldamisala piires, kasutades juhtdokumendina põhiõiguste hartat, ning saada vajaduse korral arvamusi konkreetsetes põhiõigustega seotud küsimustes selle kohaldusala piires.

(c) Selgitada, millised tagajärjed on põhiõiguste harta inkorporeerimisel põhiseadusesse ja Euroopa Liidu ühinemisel Euroopa inimõiguste konventsiooniga.

(d) Toetada valitsusväliseid organisatsioone ja muid kodanikuühiskonna üksusi, et tõsta nende suutlikkust osaleda aktiivselt põhiõiguste, õigusriigi ja demokraatia edendamisel.

(e) Edendada rahu ja põhiõigusi religioonidevahelise ja multikultuurse dialoogi teel ELi tasandil.

*Artikkel 4*

**Meetmed**

Artiklites 2 ja 3 sätestatud üld- ja konkreetsete eesmärkide täitmiseks toetatakse käesoleva programmi raames järgmisi meetmeid.

(a) Komisjoni võetud erimeetmed, näiteks uuringud ja teadustöö, arvamusküsitlused ja -uuringud, näitajate ja ühismetoodika formuleerimine, andmete kogumine ja töötlemine ning statistika levitamine, seminarid, konverentsid ja ekspertide kohtumised, avalikkusele suunatud kampaaniate ja ürituste organiseerimine; veebilehekülgede arendamine ja haldamine, teabematerjalide koostamine ja levitamine, riikide ekspertide võrgustiku toetamine ja haldamine, analüüsivad, järelevalve- ja hindamistegevused;

(b) konkreetsed ühendusele huvi pakkuvad riikidevahelised projektid, mille on esitanud vähemalt kolm liikmesriiki aasta tööprogrammides sätestatud tingimustel; või

(c) valitsusväliste organisatsioonide või muude üksuste tegevuste toetamine, kes täidavad Euroopa Liidule üldist huvi pakkuvaid eesmärke vastavalt programmi üldeesmärkidele aasta tööprogrammides sätestatud tingimustel.

(d) Tegevustoetus Euroopa üldhuvides tegutseva Euroopa Liidu Kõrgema halduskohtu pädevusega Riiginõukogude ja Kõrgemate Kohtute

Assotsiatsiooni alalise tööprogrammiga seotud kulude kaasrahastamiseks. Assotsiatsioon edendab arvamuste ja kogemuste vahetamist küsimustes, mis puudutavad kohtupraktikat, selle liikmete organisatsiooni ja toimimist oma kohtu- ja/või nõuandefunktsioonidega seoses, seda eelkõige ühenduse õiguse osas.

*Artikkel 5*

**Osalemine**

Programmi meetmetes võivad osaleda järgmised riigid, edaspidi „osalejariigid“.

(a) ELiga assotsieerunud kandidaatriigid ning stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi kaasatud Lääne-Balkani riigid kooskõlas tingimustega, mis on sätestatud assotsiatsioonilepingutes või nende lisaprotokollides, mis on nende riikidega sõlmitud või mis nendega sõlmitakse ja mis käsitlevad osalemist ühenduse programmides.

(b) Projektidega võivad olla seotud ka programmis mitteosalevad kandidaatriigid, kui see aitab kaasa nende ühinemisettevalmistustele, või kolmandad riigid, kes käesolevas programmis ei osale, kui see on vajalik projektide eesmärkide täitmiseks.

*Artikkel 6*

**Sihtrühmad**

Programm on suunatud ELi kodanikele, ELi territooriumil seaduslikult elavatele kolmandate riikide kodanikele ja kodanikuühiskonna ühingutele, kes lisaks teistele rühmadele tegutsevad käesoleva programmi eesmärkide edendamise nimel.

*Artikkel 7*

**Juurdepääs programmile**

Programm on avatud muu hulgas institutsioonidele ning avalik-õiguslikele ja eraorganisatsioonidele, ülikoolidele, uurimisinstituutidele, valitsusvälistele organisatsioonidele, riigiasutustele, piirkondlikele ja kohalikele omavalitsustele, rahvusvahelistele organisatsioonidele ja muudele Euroopa Liidus asutatud mittetulundusorganisatsioonidele.

Programmi eesmärkide saavutamiseks on programmi raames võimalik viia läbi ühistegevusi põhiõiguste valdkonnas pädevate rahvusvaheliste organisatsioonidega, näiteks Euroopa Nõukoguga, tehes seda ühiste maksete alusel ja kooskõlas igas institutsioonis või organisatsioonis kehtestatud erinevate eeskirjadega.

*Artikkel 8*

**Meetmete liigid**

1. Ühendusepoolse rahastamise vormid võivad olla järgmised:

   – toetused,

   – riigihankelepingud.

2. Ühenduse toetusi antakse tegevustoetusena ja meetmetoetusena pakkumiskutsete alusel, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel erandjuhtudel või juhul, kui abisaaja omaduste tõttu ei ole teatava meetme puhul muud valikut. Maksimaalne kaasrahastamise määr täpsustatakse aasta tööprogrammides.

3. Lisaks on ette nähtud kulutused kaasnevatele meetmetele riigihankelepingute kaudu, mille puhul ühenduse rahalised vahendid katavad teenuste ja kaupade ostu. See hõlmab muu hulgas kulusid, mis on seotud teabe ja teabevahetusega, projektide, poliitika, programmide ja õigusaktide koostamise, rakendamise, järelevalve, kontrolli ja hindamisega.

*Artikkel 9*

**Rakendusmeetmed**

1. Komisjon rakendab ühenduse abi Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse kohaselt.

2. Programmi elluviimiseks võtab komisjon artiklis 2 määratletud üldeesmärkide piires vastu aasta tööprogrammi, milles esitatakse selle konkreetsed eesmärgid, temaatilised prioriteedid, artiklis 8 ettenähtud kaasnevate meetmete kirjeldus ja vajaduse korral muude tegevuste loetelu.

3. Aasta tööprogramm võetakse vastu artikli 10 lõikes 2 nimetatud korras.

4. Meetmetoetustega seotud hindamis- ja lepingute sõlmimise menetlustes võetakse muu hulgas arvesse järgmisi kriteeriume:

   (a) vastavus aasta tööprogrammile, artiklis 2 määratletud üldeesmärkidele ning artiklites 3 ja 4 määratletud erinevates valdkondades võetud meetmetele;

   (b) kavandatava meetme kontseptsiooni, korralduse, esitusviisi ja eeldatavate tulemuste kvaliteet;

   (c) taotletava ühendusepoolse rahastamise suurus ja selle asjakohasus eeldatavate tulemuste suhtes;

   (d) eeldatavate tulemuste mõju artiklis 2 määratletud üldeesmärkidele ning artiklites 3 ja 4 määratletud erinevates valdkondades võetud meetmetele.

5. Artikli 4 lõigetes 3 ja 4 osutatud tegevustoetuse taotluse hindamisel võetakse arvesse järgmist:

   – vastavus programmi eesmärkidele;

   – kavandatavate tegevuste kvaliteet;

   – nende tegevuste võimalik mitmekordne mõju avalikkusele;

   – läbiviidud tegevuste geograafiline mõju;

   – kodanike kaasatus asjaomaste asutuste struktuuri;

   – kavandatava tegevuse kulude ja tulude suhe.

6. Finantsmääruse artikli 113 lõike 2 alusel ei kohaldata järk-järgulise vähendamise põhimõtet tegevustoetuse suhtes, mis on antud Euroopa üldhuvides tegutsevale Euroopa Liidu Kõrgema halduskohtu pädevusega Riiginõukogude ja Kõrgemate Kohtute Assotsiatsioonile.

*Artikkel 10*

**Komitee**

1. Komisjoni abistab komitee, kuhu kuuluvad liikmesriikide esindajad ja eesistujana komisjoni esindaja, edaspidi „komitee“.

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

*Artikkel 11*

**Vastastikune täiendavus**

1. Taotletakse sünergiat ja vastastikust täiendavust muude ühenduse rahastamisvahenditega, eelkõige üldprogrammidega „Turvalisus ja vabaduste kaitse“ ning „Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine“ ja programmiga „Progress”. Taotletakse aktiivselt vastastikust täiendavust Rassismi ja Ksenofoobia Euroopa Järelevalvekeskuse asemele rajatava põhiõiguste ametiga. Koostöös liikmesriikidega koostatakse põhiõiguste- ja kodakondsusealase teabe statistiline osa, kasutades vajaduse korral ühenduse statistikaprogrammi.

2. Programm võib jagada ressursse muude ühenduse rahastamisvahenditega, eelkõige üldprogrammidega „Turvalisus ja vabaduste kaitse“ ning „Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine“, et viia ellu meetmeid, mis vastavad kõigi programmide eesmärkidele.

3. Käesoleva otsuse alusel rahastatavad tegevused ei saa teistest ühenduse rahastamisvahenditest samal eesmärgil abi. Käesoleva otsuse alusel toetuse saajad

esitavad komisjonile teabe ELi eelarvest ja muudest rahastamisallikatest saadud raha ning esitatud rahastamistaotluste kohta.

*Artikkel 12*

**Eelarvelised vahendid**

Käesolevas programmis ettenähtud meetmetele eraldatud eelarvelised vahendid kajastuvad Euroopa Liidu üldeelarves iga-aastaste assigneeringutena. Iga-aastased kasutatavad assigneeringud määrab eelarvepädev institutsioon finantsperspektiivi piires.

*Artikkel 13*

**Järelevalve**

1. Iga programmi alusel rahastatud meetme kohta esitab abisaaja tehnilise ja finantsaruande töö edenemise kohta. Lõpparuanne esitatakse kolme kuu jooksul pärast meetme lõpetamist. Aruannete vormi ja sisu määrab komisjon.

2. Ilma et see piiraks kontrollikoja tehtavat auditeerimist koos pädevate siseriiklike auditeerimisasutuste või talitustega vastavalt asutamislepingu artiklile 248 või muud kontrollimist vastavalt asutamislepingu artikli 279 punktile c, võivad komisjoni ametnikud ja teised töötajad kontrollida programmi alusel rahastatavaid meetmeid kohapeal ning teha sealhulgas pistelist kontrolli.

3. Käesolevast otsusest tulenevates lepingutes ja kokkulepetes nähakse eelkõige ette komisjoni (või tema volitatud esindaja) teostatav järelevalve ja finantskontroll ning kontrollikoja läbiviidav audiitorkontroll, mis vajaduse korral toimub kohapeal.

4. Rahalise toetuse saaja hoiab komisjoni jaoks alles kõik meetmetega seotud kulutusi tõendavad dokumendid viie aasta jooksul pärast viimast meetmetega seotud väljamakset.

5. Lõigetes 1 ja 2 nimetatud aruannete tulemuste ja pistelise kontrolli põhjal kohandab komisjon vajaduse korral algselt heakskiidetud rahalise toetuse määra või tingimusi ning maksegraafikut.

6. Komisjon võtab kõik muud vajalikud meetmed kontrollimaks, kas rahastatavad meetmed viiakse ellu nõuetekohaselt ning käesoleva otsuse ja finantsmääruse kohaselt.

*Artikkel 14*

**Ühenduse finantshuvide kaitse**

1. Komisjon tagab, et käesoleva otsusega hõlmatavate meetmete rakendamisel kaitstakse ühenduse finantshuve ennetavate meetmetega pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu, tõhusa kontrollimisega ja alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning juhul, kui avastatakse rikkumisi, tõhusate,

proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega kooskõlas nõukogu määrustega (EÜ, Euratom) nr 2988/95 ja (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1073/1999.

2. Käesoleva programmi raames rahastatavate ühenduse meetmete puhul kohaldatakse määrust (EÜ, Euratom) nr 2988/95 ja määrust (Euratom, EÜ) nr 2185/96 mis tahes üleastumise suhtes ühenduse õiguse sätetest, sealhulgas ettevõtja tegevusest või tegematajätmisest põhjustatud lepingulise kohustuse täitmatajätmine, mis põhjendamatu kuluartikli tõttu kahjustas või oleks võinud kahjustada ühenduste üldeelarvet või mõnda ühenduse täidetavat eelarvet.

3. Komisjon vähendab meetme rahalise toetuse summat, peatab selle väljamaksmise või nõuab selle tagasi, kui ta teeb kindlaks eeskirjade eiramise, kaasa arvatud käesoleva otsuse või kõnealuse rahalise toetuse andmise üksikotsuse või lepingu või kokkuleppe sätete eiramise, või kui ilmneb, et meedet on komisjonilt nõusolekut taotlemata märkimisväärselt muudetud, nii et see on vastuolus projekti laadi või rakendamise tingimustega.

4. Kui tähtaegadest ei ole kinni peetud või meetme rakendamisel saavutatud edu õigustab ainult osa eraldatud rahalise toetuse kasutamist, nõuab komisjon abisaajalt selgituse esitamist kindlaksmääratud tähtaja jooksul. Kui abisaaja ei anna rahuldavat vastust, võib komisjon ülejäänud rahalise toetuse tühistada ja nõuda juba makstud summade tagasimaksmist.

5. Iga põhjendamatu väljamakse tuleb komisjonile tagasi maksta. Õigeaegselt tagasi maksmata summadele lisatakse intress finantsmääruses sätestatud tingimustel.

*Artikkel 15*

**Hindamine**

1. Programmi üle teostatakse korrapäraselt järelevalvet, et jälgida selle alusel läbiviidavate tegevuste rakendamist.

2. Komisjon tagab programmi korrapärase sõltumatu välishindamise.

3. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule:

   (a) hiljemalt 31. märtsiks 2011 vahehindamise aruande käesoleva programmi rakendamisel saavutatud tulemuste ning rakendamisega seotud kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete aspektide kohta;

   (b) hiljemalt 30. augustiks 2012 teatise käesoleva programmi jätkamise kohta;

   (c) hiljemalt 31. detsembriks 2014 järelhindamise aruande.

*Artikkel 16*

**Jõustumine**

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*. Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2007.

Brüssel, […]

*Nõukogu nimel*
*eesistuja*

# SELETUSKIRI

## 1. KONTEKST

Finantsperspektiivi koostamisel aastateks 2007–2013 on algusest peale lähtutud poliitikavaldkonnapõhisest lähenemisviisist, et tagada järjepidevus poliitiliste eesmärkide ja nende täitmiseks eraldatud rahaliste vahendite vahel. Selles kontekstis peetakse Euroopa Liidu üheks peamiseks prioriteediks järgmistel aastatel vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomist, mille toetamiseks antakse oluliselt rohkem finantsvahendeid. Teatistes „*Ehitades meie ühist tulevikku - Laienenud liidu poliitikaväljakutsed ja eelarvevahendid 2007–2013*“[45] ja „*Finantsperspektiiv 2007–2013*“[46] on komisjon rõhutanud järgmise finantsperspektiivi õiguslike vahendite läbivaatamise olulisust, et toimuks märkimisväärne liikumine suurema lihtsuse suunas. Koondades oma ettepanekud kolme üldise ja poliitikavaldkonnakeskse programmi ümber („Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine“, „Põhiõigused ja õigusasjad“, „Turvalisus ja vabaduste kaitse“), loob komisjon selge raamistiku ühenduse finantsmeetmete arendamiseks, millega toetatakse kolme eesmärki – õigus, vabadus ja turvalisus.

## 2. MEETMETE PÕHJENDUS

### 2.1. Probleemi analüüs

Vaba liikumise õigus liidus (üks neljast põhimõttest, millele on rajatud ühtne turg) nõuab meetmeid kriminaalõiguse valdkonnas, et tagada turvapaikade puudumine kuritegevuseks ja kurjategijatele.

ELi ühishuve tuleb kaitsta kriminaalse käitumise eest seoses asjaoluga, et sellel on piiriülene mõõde või et see rikub ELi ühisväärtusi, nagu inimõiguste, demokraatia ja hea valitsemistava austamine (mis selgitab, miks on tarvis võtta meetmeid laste seksuaalse ekspluateerimise, rassismi, pettuste ja korruptsiooni vastu). Ühine lähenemisviis selles küsimuses peegeldab Euroopa õiguskorra tekkimist. Samas tuleb võtta arvesse vajadust tagada üksikisikute õiguste kõrgetasemeline kaitse, mis tähendab näiteks seda, et lähtutakse varasematest saavutustest ohvrite õiguste osas, parandatakse kinnipeetute õigusi ning luuakse raamistik ja nõuded karistuse kandmisele ning õigusrikkujad integreeritakse taas ühiskonda. Üksikisikute ja ettevõtjate õiguste teostamist ei tohiks takistada ega pidurdada liikmesriikide õigus- ja haldussüsteemide ühildamatus ja keerukus.

### 2.2. Edasised sammud

Põhiõiguste edendamiseks ja kaitseks on vaja luua tõeline õigusel rajanev Euroopa ala. Sellise ala loomine võimaldab teha õigusasutustel tõhusat koostööd ja tagab kodanikele parema õiguskaitse kättesaadavuse ning nende õiguste teostamist ei takista ega pidurda liikmesriikide õigus- ja haldussüsteemide ühildamatus ja keerukus. See võimaldab kehtestada ka kohtulahendite vastastikuse tunnustamise põhimõtte ning parandada pidevalt õiguskaitse head toimimist.

---

[45] KOM(2004) 101, 10.2.2004.
[46] KOM(2004) 487, 14.7.2004.

Liidu ees seisev väljakutse on vastata kodanike ootustele, et nende praktilistele probleemidele leitakse tõhusad lahendused. See tähendab eelkõige järgmist:

– õigustiku kasvades on tarvis teha suuremaid jõupingutusi, et kontrollida selle kohaldamist liikmesriikides, sealhulgas selliste nüüdisaegsete vahendite abil nagu pretsedendiõiguse andmebaasi loomine;

– täiendav seadusandlik tegevus, et muuta eelkõige õiguskaitse kättesaadavamaks ja tõhustada seda;

– avalikkuse teavitamismehhanismide tugevdamine ning selles valdkonnas tehtava koostöö vahendite mõjude kohta koolituse edendamine ja praktikute vahetamine;

– seadusandlikud meetmed ühiste koostöövahendite väljatöötamiseks ja arendamiseks. See tähendab muu hulgas ühelt poolt tõhusamaid liikmesriikidevahelisi teabevahetusmehhanisme kuriteos süüdimõistetute kohta, luues eelkõige arvutisüsteemi teabevahetuseks karistatute kohta, ja teiselt poolt teatavate menetluste standardite parandamist, näiteks tõendite kogumise ja kriminaalmenetlusega seotud üksikisikute (süüdistatavate, tunnistajate ja ohvrite) kaitse eeskirjad;

– täiendavad meetmed, et edendada õigusala töötajate hulgas arusaamist ühistest töövahenditest ja menetlustest ning nende kasutamist.

### 2.3. Programmi eesmärgid ja seotud näitajad

- Üld-, eri- ja rakenduslike eesmärkide määratlus

| | | |
|---|---|---|
| Edendada õigusalast koostööd kriminaalasjades, mis põhineb vastastikusel tunnustamisel ja vastastikusel usaldusel, et aidata kaasa tõelise õigusel rajaneva Euroopa ala loomisele. | Edendada liikmesriikide olemasolevate õigussüsteemide kohandamist Euroopa Liiduga, mis on piirikontrollita territoorium, kus on ühisraha koos isikute, teenuste, kaupade ja kapitali vaba liikumisega. | Parandada vastastikuseid teadmisi liikmesriikide õigus- ja kohtusüsteemidest kriminaalasjades ning edendada ja tugevdada võrgustike loomist, koostööd, teabe, kogemuste ja heade tavade vahetamist ning levitamist.<br><br>Tagada ühenduse rahastamisvahendite nõuetekohane rakendamine, korrektne ja konkreetne kohaldamine ning hindamine kriminaalasjades tehtava õigusalase koostöö valdkonnas. |

| | | |
|---|---|---|
| | Parandada üksikisikute ja ettevõtjate igapäevast elu, võimaldades neil kasutada oma õigusi kõikjal Euroopa Liidus, edendades eelkõige õiguskaitse kättesaadavust. | Parandada teavet liikmesriikide õigussüsteemide ja õiguskaitse kättesaadavuse kohta. |
| | Parandada kontakte õigus-, kohtu- ja haldusasutuste ning juristide vahel, parandada liikmesriikidevahelist teabevahetust kriminaalasjades ja tõhustada kohtu liikmete koolitust. | Edendada kohtunike ja kohtute töötajate koolitust liidu küsimustes.<br><br>Anda hinnang üldtingimustele, mis on vajalikud vastastikuse usalduse arendamiseks, sealhulgas õiguse kvaliteedile.<br><br>Töötada välja ja rakendada Euroopa arvutisüsteem teabevahetuseks karistatute kohta ja toetada uuringuid muud liiki teabevahetuse arendamiseks. |

Kõik eesmärgid on vastavuses üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad“ üldeesmärgiga toetada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala arendamist.

- Vastastikune täiendavus / sidusus muude vahenditega

Programmi koostamisel pöörati eritähelepanu sidususe tagamisele muude programmide rahastustegevustega samas poliitikavaldkonnas ning sooviti leida nendega vastastikust täiendavust ja sünergiat.

Kõnealust programmi täiendatakse muude eriprogrammidega üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad“ raames ning eelkõige eriprogrammiga „Tsiviilõigus“ õigusalase koostöö valdkonnas tsiviilasjades. „Tsiviilõiguse“ programmis järgitakse võimalikult palju käesoleva programmi eesmärke ja struktuuri ning selle eesmärgiks on tagada, et liikmesriikide õigus- ja haldussüsteemide ühildamatus ja keerukus ei takistaks ega pidurdaks vaba liikumise õigust liidus.

Soovitakse leida vastastikust täiendavust ka Eurojustiga, mis on Euroopa Liidu asutus, loodud liikmesriikide pädevate asutuste tõhususe suurendamiseks, kui nad tegelevad raske piiriülese ja organiseeritud kuritegevuse (sealhulgas terrorismi) uurimise ja selle eest vastutuselevõtmisega, soodustades ja parandades nende asutuste vahelist koostööd. Eurojust paneb rõhku täieliku koostöö tagamisele pädevate siseriiklike asutuste vahel ning on seetõttu tähtsaks täiendiks põhiõiguste ja õigusasjade programmile, eelkõige eriprogrammile „Kriminaalõigus“.

Samuti tuleb tagada vastastikune täiendavus üldprogrammiga „Turvalisus ja vabaduste kaitse“, milles pööratakse rõhku õiguskaitsele seoses koostööga politsei ja muude mittekohtulike õiguskaitseasutuste vahel, samas kui käeolevas programmis keskendutakse kohtunikele.

Püütakse leida vastastikust täiendavust ka üldprogrammiga „Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine“, eelkõige valdkonnas, mis on seotud varjupaiga ja kolmandate riikide kodanike integreerimise õigussüsteemidega.

## 3. HINDAMINE

### 3.1. Vahe- ja lõpphindamistest saadud kogemused

Kuigi AGIS-programmi põhjalik hindamine alles käib, võib öelda, et see programm osutus väga kasulikuks ning on aidanud oluliselt kaasa vastastikuse mõistmise parandamisele siseriiklike ametiasutuste ja institutsioonide vahel. Esimeses aastaaruandes programmi elluviimise kohta rõhutatakse, et suur hulk saadud pakkumisi, mis ületasid olemasoleva eelarve, näitab selgelt võimalike abisaajate huvi programmi vastu. Selles märgitakse samuti ära, et konverentsid ja seminarid on kõige tähtsamad tegevusliigid ning need moodustavad kõigist kaasrahastatavatest projektidest peaaegu poole (46,4%). Tähtsuselt teisel kohal on teadustöö, uuringud ja võrgustike rajamine (kõigist projektidest 26,8%). Koolitus- ja vahetusprogrammid, mida on nende omaduste tõttu teiste tegevustega võrreldes raskem ellu viia, moodustavad kaasrahastatud projektidest viiendiku (20,5%).

### 3.2. Eelhindamine

Komisjoni töödokumendist, milles esitatakse üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad“ eelhindamine, nähtub, et poliitiline valik, mille kasuks otsustati kavandatud eesmärkide saavutamiseks, on asjakohane.

## 4. POLIITIKAVAHENDI ÕIGUSLIK ALUS JA PÕHJENDUS

### 4.1. Õiguslik alus

Käesolev üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad“ eriprogramm põhineb Euroopa Liidu lepingu artiklil 31.

Selles artiklis on esitatud õigusalase koostöö ühismeetmete sisu kriminaalasjades.

Euroopa Liidu lepingu artikli 34 lõike 2 punktis c on kindlaks määratud, et nõukogu võib võtta vastu otsuseid õigusalases koostöös kriminaalasjades.

Esitatud õiguslik alus on kohane, sest programm on suunatud õigusalasele koostööle kriminaalasjades.

### 4.2. Programmis määratletud meetmed

Kavandatakse erinevaid meetmeid, näiteks:

- komisjoni võetud erimeetmed, näiteks uuringud ja teadustöö, selliste eriprojektide loomine ja elluviimine nagu arvutisüsteem teabe vahetuseks karistatute kohta, arvamusküsitlused ja -uuringud, näitajate ja ühismetoodika formuleerimine, andmete kogumine ja töötlemine ning statistika levitamine, seminarid, konverentsid ja ekspertide kohtumised, avalikkusele suunatud kampaaniate ja ürituste organiseerimine, veebilehekülgede arendamine ja haldamine, teabematerjalide koostamine ja levitamine, riikide ekspertide võrgustiku toetamine ja haldamine, analüüsivad, järelevalve- ja hindamistegevused;

- meetmed, millega antakse rahalist abi ühendusele huvi pakkuvatele eriprojektidele aasta tööprogrammides sätestatud tingimustel;

- meetmed, millega antakse rahalist abi valitsusväliste organisatsioonide või muude üksuste tegevustele aasta tööprogrammides sätestatud tingimustel;

- tegevustoetus Euroopa kohtute koolitusvõrgule, mis tegutseb Euroopa üldhuvides kohtunike koolituse valdkonnas.

### 4.3. Subsidiaarsus ja proportsionaalsus

Käesolev ettepanek on koostatud, võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklis 5 ja sellele lisatud protokollis sätestatud subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid. Subsidiaarsuse tõttu ei püüta käesoleva programmiga sekkuda valdkondades, mis on kaetud liikmesriikide riigiasutuste koostatud siseriiklike programmidega, selles keskendutakse valdkondadele, kus võib luua Euroopa lisandväärtust. Selles osas võib suurt osa tegevusi, mida programmiga toetatakse, lugeda siseriiklike meetmete täienduseks ning nende eesmärgiks on kasutada võimalikult suures osas ära sünergia, mis tekib meetmete rakendamisest rahvusvahelisel ja piirkondlikul tasandil.

Proportsionaalsuse osas on uue programmi ettepanek koostatud nii, et see oleks võimalikult lihtsustatud mitte ainult tegevuste osas – tegevuste määratlused on õigusaktis jäetud võimalikult üldiseks – vaid ka haldus- ja finantsnõuete osas, mida kohaldatakse nende rakendamise suhtes. Komisjon on püüdnud leida õiget tasakaalu ühelt poolt paindlikkuse ja kasutuslihtsuse ning teiselt poolt eesmärgiselguse ning kohaste finants- ja menetluslike tagatiste vahel.

Järgides mõlema põhimõtte kohaldamist käsitlevas protokollis osutatud suuniseid, on selge, et probleemidel, mida käesoleva programmiga soovitakse lahendada, on riigiülesed aspektid, ning seega on ühenduse tasandil võetud meetmel palju suurem kasutegur kui liikmesriigi tasandil võetud meetmel.

### 4.4. Lihtsustamine ja ratsionaliseerimine

Kavandatav lähenemisviis aitab kaasa peamisele eesmärgile, rahastamisvahendite lihtsustamisele, nii juriidiliselt kui halduslikult ning eelarvestruktuuri ühtlustamisele. See suurendab samuti rahastamisvahendite ühtsust ja järjepidevust ning väldib nende kattumist. Kuigi eelseisvate laienemistega toimetulekuks on tarvis täiendavaid inimressursse, saavutatakse inimressursside parem ärakasutamine väiksemate eelarveridade lõpetamisega (mille puhul kasutatakse inimressurssi ebaproportsionaalselt) ning olemasolevate programmide ümberkorraldamisega ühtseks, järjepidevaks ja täiustatud programmiks. Selle tulemuseks on suurem proportsionaalsus kulutuste ja programmi juhtimisel tekkivate halduskulude vahel.

Kavandatav ratsionaliseerimine toob kasu ka lõppkasutajale, sest see suurendab rahastamisvahendite läbipaistvust, selgust ja järjepidevust. Võimalikel abisaajatel on lihtsam taotleda rahastamist tänu standarditud lähenemisviisile ja ühtlustatud rakendussätetele.

Komisjon võib teha otsuse anda hiljem osa eelarve täitmisest asutustele, mille suhtes kohaldatakse ühenduse õigust ja millele on osutatud finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punktis a. Komisjon määrab need asutused kooskõlas nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artiklitega 55 ja 56 ning komisjoni määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 artikliga 37. Komisjon analüüsib delegeerimise vastavust säästlikkuse, tulemuslikkuse ja tõhususe põhimõtetele. Enne delegeerimise kohaldamist tagab komisjon eelhindamise abil, et asutuste loomine on kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega.

Kavandatavas eriprogrammis järgitakse põhimõtteid, mille komisjon määras kindlaks seoses poliitiliste ja rahaliste väljakutsetega alates 2007. aastast. Eesmärk on täiendada, lihtsustada ja ratsionaliseerida olemasolevaid rahastamisvahendeid ning tagada vajalik paindlikkus uute eesmärkidega tegelemisel ja reageerida paindlikult uuele õigusraamistikule, mis luuakse pärast põhiseaduse lepingu jõustumist.

## 5. MÕJU EELARVELE

Üldprogrammist „Põhiõigused ja õigusasjad“, mille maksumus ajavahemikul 2007–2013 on 543 miljonit eurot, eraldatakse käesolevale eriprogrammile: 199 miljonit eurot.

2005/0039 (CNS)

Ettepanek:

**NÕUKOGU OTSUS,**

**millega luuakse ajavahemikuks 2007–2013 üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad“ raames eriprogramm „Kriminaalõigus“**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 31 ja artikli 34 lõike 2 punkti c,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut[47],

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust[48]

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Liidu lepingu artiklis 29 sätestatakse, et liidu eesmärk on tagada kodanikele kõrgetasemeline kaitse vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal, arendades liikmesriikide ühismeetmeid õigusalase koostöö valdkonnas kriminaalasjades.

(2) Vastavalt Euroopa Liidu asutamislepingu artiklile 31 hõlmavad ühismeetmed kriminaalasjades eelkõige liikmesriikide pädevate asutuste koostööd.

(3) Tamperes kogunenud Euroopa Ülemkogu järeldustele rajatud Haagi programmis, mille Euroopa Ülemkogu võttis vastu novembris 2004, kinnitatakse vabaduse, turvalisuse ja õiguse tugevdamise prioriteetsust Euroopa Liidus, tõhustades eelkõige õigusalast koostööd kriminaalasjades, mis põhineb vastastikuse tunnustamise põhimõttele.

(4) Nõukogu 22. juuli 2002. aasta raamotsusega 2002/630/JSK kehtestatud politsei- ja õigusalase koostöö raamprogramm kriminaalasjades (AGIS)[49] aitas oluliselt kaasa koostöö tugevdamisele liikmesriikides politsei, muude õiguskaitseasutuste vahel ja kohtunike vahel ning politsei, kohtu-, õigus- ja haldussüsteemide vastastikuse mõistmise ja vastastikuse usalduse paranemisele.

(5) Asutamislepingus ja Haagi programmis sätestatud ambitsioonikad eesmärgid tuleks ellu viia paindliku ja tõhusa programmi loomise teel, mis hõlbustab planeerimist ja rakendamist.

---

47 ELT C […], […], lk […].
48 ELT C […], […], lk […].
49 EÜT L 203, 1.8.2002, lk 5.

(6) Programm peaks parandama õiguskaitseasutuste vastastikust usaldust. Vastavalt Haagi programmile peaks vastastikust usaldust tugevdama järgmisel teel: õigusorganisatsioonide ja -institutsioonide võrkude arendamine, õigusala töötajate koolituse parandamine, hindamismenetluse väljatöötamine ELi õigusaktide rakendamise kohta, sealhulgas õiguskaitse kvaliteedi hindamine, teadustöö suurendamine õigusalase koostöö valdkonnas ning õiguskaitse ajakohastamisele suunatud tegevuskavade toetamine liikmesriikides. Programm peaks tõhustama ka vastastikuse tunnustamise põhimõtte elluviimist, parandades vastastikuseid teadmisi Euroopa Liidus varem tehtud süüdimõistvate otsuste kohta, luues eelkõige arvutisüsteemi teabe vahetamiseks karistatute kohta.

(7) Euroopa õigusalase koolituse võrguga, mille lõid kõigi liikmesriikide kohtunike ja prokuröride koolituse eest vastutavad konkreetsed institutsioonid, edendatakse kohtunike ja prokuröride koolitusprogramme, millel on tõeline Euroopa mõõde. Sellega aidatakse kaasa vastastikuse usaldamise süvendamisele ja parandatakse vastastikust arusaamist õigusorganitest ning erinevatest õigussüsteemidest.

(8) Samuti tuleks võtta kohaseid meetmeid eeskirjade eiramise ja pettuste ärahoidmiseks ning tuleks astuda vajalikke samme, et nõuda tagasi kadumaläinud, valesti makstud või ebaõigesti kasutatud vahendid.

(9) Käesoleva otsusega sätestatakse kogu programmi kehtivuse ajaks finantsraamistik, mis kujutab endast eelarvepädeva institutsiooni peamist juhist eelarvedistsipliini ja eelarvemenetluse parandamist käsitleva Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 6. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe[50] punkti 33 tähenduses.

(10) Kuna kriminaalõiguse programmi eesmärke ei saa liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on need algatuse ulatuslikkuse või mõju tõttu paremini saavutatavad ühenduse tasandil kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega ja ühendus võib võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(11) Tuleb kohaldada ühenduse finantshuve tagavaid määrusi, nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust)[51], edaspidi „finantsmäärus“, ja komisjoni 23. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 (millega kehtestatakse nõukogu määruse nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad)[52], võttes arvesse eelarvevahendite valiku lihtsuse ja järjepidevuse põhimõtteid, piiratud juhtumeid, mil komisjon võtab otsese vastutuse nende rakendamise ja juhtimise eest, ning nõutavat proportsionaalsust ressursside hulga ja nende kasutamisega seotud halduskoormuse vahel.

(12) Finantsmäärusega nõutakse tegevustoetuste jaoks põhiõigusakti.

---

[50] EÜT C 172, 18.6.1999, lk 1.
[51] EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.
[52] EÜT L 357, 31.12.2002, lk 1.

(13) Käesoleva otsuse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks võtta selles sätestatud korras ja nõuandekomitee abiga. See on kohane, sest programm ei mõjuta oluliselt Euroopa Liidu eelarvet.

(14) Politsei- ja õigusalase koostöö raamprogramm kriminaalasjades (AGIS) on kohane asendada alates 1. jaanuarist 2007 käesoleva programmiga ning uue eriprogrammiga „Kuritegevuse ennetamine ja võitlus kuritegevuse vastu“ üldprogrammi „Turvalisus ja vabaduste kaitse“ all,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

*Artikkel 1*

**Programmi loomine**

1. Käesoleva otsusega luuakse osana üldprogrammist „Põhiõigused ja õigusasjad“ eriprogramm „Kriminaalõigus“, edaspidi „programm“, et aidata kaasa vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala tugevdamisele.

2. Programm hõlmab ajavahemikku 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2013.

*Artikkel 2*

**Üldeesmärgid**

1. Käesoleva programmi üldeesmärgid on:

   (a) Edendada õigusalast koostööd kriminaalasjades, mis põhineb vastastikusel tunnustamisel ja vastastikusel usaldusel, et aidata kaasa tõelise õigusel rajaneva Euroopa ala loomisele.

   (b) Edendada liikmesriikide olemasolevate õigussüsteemide kohandamist Euroopa Liiduga, mis on piirikontrollita territoorium, kus on ühisraha ning isikute, teenuste, kaupade ja kapitali vaba liikumine.

   (c) Parandada üksikisikute ja ettevõtjate igapäevast elu, võimaldades neil kasutada oma õigusi kõikjal Euroopa Liidus, edendades eelkõige õiguskaitse kättesaadavust.

   (d) Parandada kontakte ja teabevahetust õigus-, kohtu- ja haldusasutuste ning juristide vahel ja tõhustada kohtu liikmete koolitust.

2. Ilma et see piiraks Euroopa Ühenduse eesmärke ja volitusi, aitavad programmi üldeesmärgid kaasa ühenduse poliitikate arendamisele, nimelt õigusruumi loomisele.

*Artikkel 3*

**Konkreetsed eesmärgid**

Käesoleva programmi konkreetsed eesmärgid on:

(a) Tugevdada õigusalast koostööd kriminaalasjades, mille eesmärgiks on:

- kohtulahendite ja -otsuste vastastikuse tunnustamise edendamine;
- lahknevustest tulenevate tõkete kõrvaldamine ja õigusaktide vajaliku ühtlustamise edendamine;
- tagada õiglane õigusemõistmine, vältides konflikte õigussüsteemide vahel;
- edendada kostjate õigusi ning ohvritele antavat sotsiaal- ja õigusabi.

(b) Parandada vastastikuseid teadmisi liikmesriikide õigus- ja kohtusüsteemidest kriminaalasjades ning edendada ja tugevdada võrgustike loomist, vastastikust koostööd, teabe, kogemuste ja heade tavade vahetamist ning levitamist.

(c) Tagada liidu rahastamisvahendite nõuetekohane rakendamine, korrektne ja konkreetne kohaldamine ning hindamine kriminaalasjades tehtava õigusalase koostöö valdkonnas.

(d) Parandada teavet liikmesriikide õigussüsteemide ja õiguskaitse kättesaadavuse kohta.

(e) Edendada kohtunike ja kohtute töötajate koolitust liidu ja ühenduse õiguse küsimustes.

(f) Anda hinnang üldtingimustele, mis on vajalikud vastastikuse usalduse arendamiseks, sealhulgas õiguse kvaliteedile.

(g) Töötada välja ja rakendada Euroopa arvutisüsteem teabevahetuseks karistatute kohta ja toetada uuringuid muud liiki teabevahetuse arendamiseks.

*Artikkel 4*

**Meetmed**

Artiklites 2 ja 3 sätestatud üld- ja konkreetsete eesmärkide täitmiseks toetatakse käesoleva programmi raames järgmisi meetmeid.

(a) Komisjoni võetud erimeetmed, näiteks uuringud ja teadustöö, selliste eriprojektide loomine ja elluviimine nagu arvutisüsteem teabe vahetuseks karistatute kohta, arvamusküsitlused ja -uuringud, näitajate ja ühismetoodika formuleerimine, andmete kogumine ja töötlemine ning statistika levitamine, seminarid, konverentsid ja ekspertide kohtumised, avalikkusele suunatud kampaaniate ja ürituste organiseerimine, veebilehekülgede arendamine ja haldamine, teabematerjalide koostamine ja levitamine, riikide ekspertide võrgustiku toetamine ja elavdamine, analüüsivad, järelevalve- ja hindamistegevused; või

(b) Konkreetsed liidule huvi pakkuvad riikidevahelised projektid, mille on esitanud vähemalt kolm liikmesriiki aasta tööprogrammides sätestatud tingimustel; või

(c) Valitsusväliste organisatsioonide või muude üksuste tegevuste toetamine, kes täidavad Euroopa Liidule üldist huvi pakkuvaid eesmärke vastavalt programmi üldeesmärkidele aasta tööprogrammides sätestatud tingimustel.

(d) Tegevustoetus kohtunike koolituse valdkonnas Euroopa üldhuvides tegutseva Euroopa õigusalase koolituse võrgu alalise tööprogrammiga seotud kulude kaasrahastamiseks.

*Artikkel 5*

**Sihtrühmad**

Käesolev programm on muu hulgas mõeldud õigusala töötajatele, ohvriabiteenistuste esindajatele, riigiasutustele ja liidu kodanikele üldiselt.

*Artikkel 6*

**Juurdepääs programmile**

1. Käesolevas programmis võivad osaleda institutsioonid ja eraorganisatsioonid, sealhulgas ametialased organisatsioonid, ülikoolid, uurimisinstituudid ning õigusala töötajate õigus- ja kohtualase koolituse/täiendõppega tegelevad instituudid, liikmesriikide valitsusvälised organisatsioonid.

   Määratlus "õigusala töötaja" hõlmab muu hulgas kohtunikke, prokuröre, advokaate, ministeeriumide ametnikke, kohtuteenistujaid, kohtutäitureid, kohtutõlke ja muid ameteid, mis seonduvad õigusemõistmisega kriminaalõiguse valdkonnas.

2. Kolmandad riigid ja rahvusvahelised organisatsioonid ei või projekte esitada, kuid nad võivad osaleda partneritena.

*Artikkel 7*

**Meetmete liigid**

1. Ühendusepoolse rahastamise vormid võivad olla järgmised:

   – toetused,

   – riigihankelepingud.

2. Ühenduse toetusi antakse tavaliselt tegevustoetusena ja meetmetoetusena pakkumiskutsete alusel, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel erandjuhtudel või juhul, kui abisaaja omaduste tõttu ei ole teatava meetme puhul muud valikut. Maksimaalne kaasrahastamise määr täpsustatakse aasta tööprogrammides.

3. Lisaks on ette nähtud kulutused kaasnevatele meetmetele riigihankelepingute kaudu, mille puhul ühenduse rahalised vahendid katavad teenuste ja kaupade ostu. See hõlmab muu hulgas kulusid, mis on seotud teabe ja teabevahetusega, projektide, poliitika, programmide ja õigusaktide koostamise, rakendamise, järelevalve, kontrolli ja hindamisega.

*Artikkel 8*

**Rakendusmeetmed**

1. Komisjon rakendab ühenduse abi Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse kohaselt.

2. Programmi elluviimiseks võtab komisjon artiklis 2 määratletud üldeesmärkide piires vastu aasta tööprogrammi, milles esitatakse selle konkreetsed eesmärgid, temaatilised prioriteedid, artiklis 7 ettenähtud kaasnevate meetmete kirjeldus ja vajaduse korral muude meetmete loetelu.

3. Aasta tööprogramm võetakse vastu artiklis 10 nimetatud korras.

4. Meetmetoetustega seotud hindamis- ja lepingute sõlmimise menetlustes võetakse muu hulgas arvesse järgmisi kriteeriume:

   (a) vastavus aasta tööprogrammile, artiklis 2 määratletud üldeesmärkidele ning artiklites 3 ja 4 määratletud erinevates valdkondades võetud meetmetele;

   (b) kavandatava meetme kontseptsiooni, korralduse, esitusviisi ja eeldatavate tulemuste kvaliteet;

   (c) taotletava ühendusepoolse rahastamise suurus ja selle asjakohasus eeldatavate tulemuste suhtes;

   (d) eeldatavate tulemuste mõju artiklis 2 määratletud üldeesmärkidele ning artiklites 3 ja 4 määratletud erinevates valdkondades võetud meetmetele.

5. Artikli 4 lõigetes 3 ja 4 osutatud tegevustoetuse taotluse hindamisel võetakse arvesse järgmist:

   – vastavus programmi eesmärkidele;

   – kavandatavate tegevuste kvaliteet;

   – nende tegevuste võimalik mitmekordne mõju avalikkusele;

   – läbiviidud tegevuste geograafiline mõju;

   – kodanike kaasatus asjaomaste asutuste struktuuri;

   – kavandatava tegevuse kulude ja tulude suhe.

6. Finantsmääruse artikli 113 lõike 2 alusel ei kohaldata järk-järgulise vähendamise põhimõtet tegevustoetuse suhtes, mis on antud Euroopa üldhuvides tegutsevale Euroopa õigusalase koolituse võrgule.

*Artikkel 9*

**Komitee**

1. Komisjoni abistab komitee, kuhu kuuluvad liikmesriikide esindajad ja eesistujana komisjoni esindaja, edaspidi „komitee“.

2. Komitee võtab vastu oma töökorra.

*Artikkel 10*

**Nõuandemenetlus**

1. Kui viidatakse käesolevale artiklile, esitab komisjoni esindaja komiteele võetavate meetmete eelnõu. Tähtaja jooksul, mille määrab eesistuja lähtuvalt küsimuse kiireloomulisusest, esitab komitee eelnõu kohta oma arvamuse, vajaduse korral hääletades.

2. Arvamus protokollitakse; iga liikmesriik võib taotleda oma arvamuse protokollimist.

3. Komisjon arvestab võimalikult suurel määral komitee arvamust. Ta teatab komiteele, millisel viisil arvamust on arvesse võetud.

*Artikkel 11*

**Vastastikune täiendavus**

1. Taotletakse sünergiat ja vastastikust täiendavust muude ühenduse rahastamisvahenditega, eelkõige üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad“ tsiviilõiguse eriprogrammiga ning üldprogrammidega „Turvalisus ja vabaduste kaitse“ ning „Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine“. Koostöös liikmesriikidega koostatakse kriminaalõigusealase teabe statistiline osa, kasutades vajaduse korral ühenduse statistikaprogrammi.

2. Programm võib jagada ressursse muude ühenduse rahastamisvahenditega, eelkõige üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad“ tsiviilõiguse eriprogrammiga, et viia ellu meetmeid, mis vastavad mõlema programmi eesmärkidele.

3. Käesoleva otsuse alusel rahastatavad tegevused ei saa teistest ühenduse rahastamisvahenditest samal eesmärgil abi. Käesoleva otsuse alusel toetuse saajad esitavad komisjonile teabe ELi eelarvest ja muudest rahastamisallikatest saadud raha ning esitatud rahastamistaotluste kohta.

*Artikkel 12*

**Eelarvelised vahendid**

Käesolevas programmis ettenähtud meetmetele eraldatud eelarvelised vahendid kajastuvad Euroopa Liidu üldeelarves iga-aastaste assigneeringutena. Iga-aastased kasutatavad assigneeringud määrab eelarvepädev institutsioon finantsperspektiivi piires.

*Artikkel 13*

**Järelevalve**

1. Iga programmi alusel rahastatud meetme kohta esitab abisaaja tehnilise ja finantsaruande töö edenemise kohta. Lõpparuanne esitatakse kolme kuu jooksul pärast meetme lõpetamist. Aruannete vormi ja sisu määrab komisjon.

2. Ilma et see piiraks kontrollikoja tehtavat auditeerimist koos pädevate siseriiklike auditeerimisasutuste või talitustega vastavalt asutamislepingu artiklile 248 või muud kontrollimist vastavalt asutamislepingu artikli 279 punktile c, võivad komisjoni ametnikud ja teised töötajad kontrollida programmi alusel rahastatavaid meetmeid kohapeal ning teha sealhulgas pistelist kontrolli.

3. Käesolevast otsusest tulenevates lepingutes ja kokkulepetes nähakse eelkõige ette komisjoni (või tema volitatud esindaja) teostatav järelevalve ja finantskontroll ning kontrollikoja läbiviidav audiitorkontroll, mis vajaduse korral toimub kohapeal.

4. Rahalise toetuse saaja hoiab komisjoni jaoks alles kõik meetmetega seotud kulutusi tõendavad dokumendid viie aasta jooksul pärast viimast meetmetega seotud väljamakset.

5. Lõigetes 1 ja 2 nimetatud aruannete tulemuste ja pistelise kontrolli põhjal kohandab komisjon vajaduse korral algselt heakskiidetud rahalise toetuse määra või tingimusi ning maksegraafikut.

6. Komisjon võtab kõik muud vajalikud meetmed kontrollimaks, kas rahastatavad meetmed viiakse ellu nõuetekohaselt ning käesoleva otsuse ja finantsmääruse kohaselt.

*Artikkel 14*

**Ühenduse finantshuvide kaitse**

1. Komisjon tagab, et käesoleva otsusega hõlmatavate meetmete rakendamisel kaitstakse ühenduse finantshuve ennetavate meetmetega pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu, tõhusa kontrollimisega ja alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning juhul, kui avastatakse rikkumisi, tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega kooskõlas nõukogu määrustega (EÜ, Euratom) nr 2988/95 ja (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1073/1999.

2. Käesoleva programmi raames rahastatavate ühenduse meetmete puhul kohaldatakse määrust (EÜ, Euratom) nr 2988/95 ja määrust (Euratom, EÜ) nr 2185/96 mis tahes üleastumise suhtes ühenduse õiguse sätetest, sealhulgas ettevõtja tegevusest või tegematajätmisest põhjustatud lepingulise kohustuse täitmatajätmine, mis põhjendamatu kuluartikli tõttu kahjustas või oleks võinud kahjustada ühenduste üldeelarvet või mõnda ühenduse täidetavat eelarvet.

3. Komisjon vähendab meetme rahalise toetuse summat, peatab selle väljamaksmise või nõuab selle tagasi, kui ta teeb kindlaks eeskirjade eiramise, kaasa arvatud käesoleva otsuse või kõnealuse rahalise toetuse andmise üksikotsuse või lepingu või kokkuleppe sätete eiramise, või kui ilmneb, et meedet on komisjonilt nõusolekut taotlemata märkimisväärselt muudetud, nii et see on vastuolus projekti laadi või rakendamise tingimustega.

4. Kui tähtaegadest ei ole kinni peetud või meetme rakendamisel saavutatud edu õigustab ainult osa eraldatud rahalise toetuse kasutamist, nõuab komisjon abisaajalt selgituse esitamist kindlaksmääratud tähtaja jooksul. Kui abisaaja ei anna rahuldavat vastust, võib komisjon ülejäänud rahalise toetuse tühistada ja nõuda juba makstud summade tagasimaksmist.

5. Iga põhjendamatu väljamakse tuleb komisjonile tagasi maksta. Õigeaegselt tagasi maksmata summadele lisatakse intress finantsmääruses sätestatud tingimustel.

*Artikkel 15*

**Hindamine**

1. Programmi üle teostatakse korrapäraselt järelevalvet, et jälgida selle programmi alusel läbiviidavate tegevuste rakendamist.

2. Komisjon tagab programmi korrapärase sõltumatu välishindamise.

3. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule:

   a) hiljemalt 31. märtsiks 2011 vahehindamise aruande käesoleva programmi rakendamisel saavutatud tulemuste ja rakendamisega seotud kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete aspektide kohta;

   b) hiljemalt 30. augustiks 2012 teatise käesoleva programmi jätkamise kohta;

   c) hiljemalt 31. detsembriks 2014 järelhindamise aruande.

*Artikkel 16*

**Üleminekumeetmed**

Käesoleva otsusega asendatakse alates 1. jaanuarist 2007 nõukogu 22. juuli 2002. aasta otsuse (millega kehtestatakse politsei- ja õigusalase koostöö raamprogramm kriminaalasjades (AGIS)) vastavad sätted.

Selle otsuse lausel võetud meetmeid, mis algasid enne 31. detsembrit 2006, reguleeritakse endiselt selle otsusega kuni nende lõpetamiseni. Käesoleva otsuse artiklis 10 sätestatud komitee asendab nimetatud otsuse artiklis 7 sätestatud komitee.

*Artikkel 17*

**Jõustumine**

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*. Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2007.

Brüssel, […]

*Nõukogu nimel*
*eesistuja*

# SELETUSKIRI

## 1. KONTEKST

Finantsperspektiivi koostamisel aastateks 2007–2013 on algusest peale lähtutud poliitikavaldkonnapõhisest lähenemisviisist, et tagada järjepidevus poliitiliste eesmärkide ja nende täitmiseks eraldatud rahaliste vahendite vahel. Selles kontekstis peetakse Euroopa Liidu üheks peamiseks prioriteediks järgmistel aastatel vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomist, ning sellele on eraldatud ka märkimisväärselt rohkem vahendeid. Teatistes „*Ehitades meie ühist tulevikku - Laienenud liidu poliitikaväljakutsed ja eelarvevahendid 2007–2013*“[53] ja „*Finantsperspektiiv 2007–2013*“[54] on komisjon rõhutanud järgmise finantsperspektiivi õiguslike vahendite läbivaatamise olulisust, et toimuks märkimisväärne liikumine suurema lihtsuse suunas. Koondades oma ettepanekud kolme üldise ja poliitikavaldkonnakeskse programmi ümber („Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine“, „Põhiõigused ja õigusasjad“, „Turvalisus ja vabaduste kaitse“), loob komisjon selge raamistiku ühenduse finantsmeetmete arendamiseks, millega toetatakse kolme eesmärki – õigus, vabadus ja turvalisus.

## 2. MEETMETE PÕHJENDUS

### 2.1. Probleemi analüüs

Siseturg on reaalsus ning selle tulemusel on kasvanud liikumine liidu liikmesriikide vahel. See on põhjustanud Euroopa kodanike sagedamat kolimist teise liikmesriiki või minnakse sinna selleks, et tegelda majandustegevusega või osta sealt kaupu või teenuseid, kasutades selleks mõnikord nüüdisaegseid tehnoloogiaid. Lisaks sellele esineb järjest rohkem piiriülese mõõtmega isiklikke ja perekondlikke olukordi (näiteks abielud erineva kodakondsusega inimeste vahel, inimesed omavad maju teistes liikmesriikides). On vaja meetmeid, et tagada hagejatele sellistel juhtudel tõhusa õiguskaitse kerge kättesaadavus. Edaspidi tekib ilmselt veelgi rohkem probleeme sellistes valdkondades, millega samuti tuleb tegelda ja mis on seotud abielus mitteolevate paaride staatusega, varanõuetega abielu või muude suhete lõppemise korral või seoses muude asjaoludega, isikuseisundiga (nimed) või adopteerimisega. Üksikisikute ja ettevõtjate õiguste teostamist ei tohiks takistada ega pidurdada liikmesriikide õigus- ja haldussüsteemide ühildamatus ja keerukus.

### 2.2. Edasised sammud

Põhiõiguste edendamiseks ja kaitseks on vaja luua tõeline õigusel rajanev Euroopa ala. Sellise ala loomine võimaldab teha õigusasutustel tõhusat koostööd ja tagab kodanikele parema õiguskaitse kättesaadavuse ning nende õiguste teostamist ei takista ega pidurda liikmesriikide õigus- ja haldussüsteemide ühildamatus ja keerukus. See võimaldab kehtestada ka kohtulahendite vastastikuse tunnustamise põhimõtte ning parandada pidevalt õiguskaitse head toimimist.

Liidu ees seisev väljakutse on vastata kodanike ootustele, et nende praktilistele probleemidele leitakse tõhusad lahendused. See tähendab eelkõige järgmist:

---

[53] KOM(2004) 101, 10.2.2004.
[54] KOM(2004) 487, 14.7.2004.

– õigustiku kasvades on tarvis teha suuremaid jõupingutusi, et kontrollida selle kohaldamist liikmesriikides, sealhulgas selliste nüüdisaegsete vahendite abil nagu pretsedendiõiguse andmebaasi loomine;

– täiendav seadusandlik tegevus, et parandada eelkõige õiguskaitse kättesaadavust ja tõhustada seda;

– avalikkuse teavitamismehhanismide tugevdamine ning selles valdkonnas tehtava koostöö vahendite mõjude kohta koolituse edendamine ja praktikute vahetamine

– täiendavad meetmed, et edendada õigusala töötajate hulgas arusaamist ühistest töövahenditest ja menetlustest ning nende kasutamist.

## 2.3. Programmi eesmärgid ja seotud näitajad

- Üld-, eri- ja rakenduslike eesmärkide määratlus

<table>
<tr><td rowspan="2">Edendada õigusalast koostööd tsiviilasjades, mis põhineb vastastikusel tunnustamisel ja vastastikusel usaldusel, et aidata kaasa tõelise õigusel rajaneva Euroopa ala loomisele.</td><td>Edendada liikmesriikide olemasolevate õigussüsteemide kohandamist Euroopa Liiduga, mis on piirikontrollita territoorium, kus on ühisraha koos isikute, teenuste, kaupade ja kapitali vaba liikumisega.</td><td>Parandada vastastikuseid teadmisi liikmesriikide õigus- ja kohtusüsteemidest tsiviilasjades ning edendada ja tugevdada võrgustike loomist, vastastikust koostööd, teabe, kogemuste ja heade tavade vahetamist ning levitamist.<br><br>Tagada ühenduse rahastamisvahendite nõuetekohane rakendamine, korrektne ja konkreetne kohaldamine ning hindamine tsiviil- ja kaubandusasjades tehtava õigusalase koostöö valdkonnas.</td></tr>
<tr><td>Parandada üksikisikute ja ettevõtjate igapäevast elu, võimaldades neil kasutada oma õigusi kõikjal Euroopa Liidus, edendades eelkõige õiguskaitse kättesaadavust.</td><td>Parandada teavet liikmesriikide õigussüsteemide ja õiguskaitse kättesaadavuse kohta.</td></tr>
</table>

| | | |
|---|---|---|
| | Parandada kontakte õigus-, kohtu- ja haldusasutuste ning juristide vahel ja tõhustada kohtu liikmete koolitust. | Edendada kohtunike ja kohtute töötajate koolitust ühenduse küsimustes.<br><br>Anda hinnang üldtingimustele, mis on vajalikud vastastikuse usalduse arendamiseks, sealhulgas õiguse kvaliteedile.<br><br>Toetada Euroopa kohtute võrgu operatiivkoostööd tsiviil- ja kaubandusasjades, mis loodi nõukogu 28. mai 2001. aasta otsusega 2001/470/EÜ. |

Kõik eesmärgid on vastavuses üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad“ üldeesmärgiga toetada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala arendamist.

- Vastastikune täiendavus / sidusus muude vahenditega

Programmi koostamisel pöörati eritähelepanu sidususe tagamisele muude programmide rahastustegevustega samas poliitikavaldkonnas ning sooviti leida nendega vastastikust täiendavust ja sünergiat.

Käesolevat programmi täiendatakse muude eriprogrammidega üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjade“ raames ning eelkõige eriprogrammiga „Kriminaalõigus“ õigusalase koostöö valdkonnas kriminaalasjades. „Kriminaalõiguse“ programmis järgitakse võimalikult palju käesoleva programmi eesmärke ja struktuuri ning selle eesmärgiks on tagada, et liikmesriikide õigus- ja haldussüsteemide ühildamatus ja keerukus ei takistaks ega pidurdaks vaba liikumise õigust liidus.

Tuleb tagada täiendavus ka üldprogrammidega „Turvalisus ja vabaduste kaitse“ ning „Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine“, et saavutada sünergia eelkõige valdkonnas, mis on seotud varjupaiga ja kolmandate riikide kodanike integreerimise õigussüsteemidega.

## 3. HINDAMINE

### 3.1. Vahe- ja lõpphindamistest saadud kogemused

Komisjon võttis vastu vahearuande[55] ühenduse üldise tegevusraamistiku kohta tsiviilasjades tehtava õigusalase koostöö hõlbustamiseks. Aruandes tõdetakse, et programmi on rakendatud kaks aastat ning see ei ole piisav süvaanalüüsi tegemiseks, kuigi esimesi järeldusi võib juba teha.

[55] KOM(2005) 34, 9.2.2005.

Tunnistatakse, et komisjoni algatatud tegevused – Euroopa õigusatlas tsiviilasjades, pretsedendiõiguse andmebaas Brüsseli I ja Brüsseli II määruse alusel ning teavituskampaania juristide teavitamiseks õigusalasest koostööst tsiviilasjades Euroopa Liidus – võeti väga hästi vastu ning neid tuleks jätkata.

Tsiviil- ja kaubandusasju käsitlev Euroopa kohtute võrk, mis loodi liikmesriikidevahelise tõhusa õigusalase koostöö parandamiseks, lihtsustamiseks ja kiirendamiseks, on ka tähtis komisjoni tegevus, mille tähtsust on selgelt tunnistatud.

Teisest küljest avastati mõningaid probleeme seoses kodanikuühiskonna esitatud ja elluviidud projektidega. Eelarveliste vahendite piiratuse tõttu ei esitatud sellistes konkreetsetes valdkondades nagu kohtunike koolitus ja vahetus mahukaid projekte. Tulemuste levitamine vajab samuti veel parandamist.

Kodanikuühiskonda tuleks julgustada rohkem osalema komisjoni tegevustes konkreetsetes valdkondades, peamiselt seoses kodanike ja ettevõtjate teavitamisega.

On tähtis keskenduda tegevuste mitmekordistavale mõjule, määrates hoolikalt kindlaks sihtrühmad.

### 3.2. Eelhindamine

Komisjoni töödokumendist, milles esitatakse üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad“ eelhindamine, nähtub, et poliitiline valik, mille kasuks otsustati kavandatud eesmärkide saavutamiseks, on asjakohane.

## 4. POLIITIKAVAHENDI ÕIGUSLIK ALUS JA PÕHJENDUS

### 4.1. Õiguslik alus

Käesolev üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad“ eriprogramm põhineb Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 61 lõikel c.

Selles artiklis väidetakse, et vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala järkjärguliseks loomiseks võtab nõukogu meetmed õigusalase koostöö osas tsiviilasjades; Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 67 lõikes 1 määratakse kindlaks selliste meetmete vastuvõtmisel kasutatav kord.

Esitatud õiguslik alus on kohane, sest programm on suunatud õigusalasele koostööle tsiviilasjades.

### 4.2. Programmis määratletud meetmed

Kavandatakse erinevaid meetmeid, näiteks:

- komisjoni võetud erimeetmed, näiteks uuringud ja teadustöö, arvamusküsitlused ja -uuringud, näitajate ja ühismetoodika formuleerimine, andmete kogumine ja töötlemine ning statistika levitamine, seminarid, konverentsid ja ekspertide kohtumised, avalikkusele suunatud kampaaniate ja ürituste organiseerimine, veebilehekülgede arendamine ja haldamine, teabematerjalide koostamine ja levitamine, riikide ekspertide võrgustiku toetamine ja haldamine, analüüsivad, järelevalve- ja hindamistegevused;

- meetmed, millega antakse rahalist abi ühendusele huvi pakkuvatele eriprojektidele aasta tööprogrammides sätestatud tingimustel;

- meetmed, millega antakse rahalist abi valitsusväliste organisatsioonide või muude üksuste tegevustele aasta tööprogrammides sätestatud tingimustel.

### 4.3. Subsidiaarsus ja proportsionaalsus

Käesolev ettepanek on koostatud, võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklis 5 ja sellele lisatud protokollis sätestatud subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid. Subsidiaarsuse tõttu ei püüta käesoleva programmiga sekkuda valdkondades, mis on kaetud liikmesriikide riigiasutuste koostatud siseriiklike programmidega, selles keskendutakse valdkondadele, kus võib luua Euroopa lisandväärtust. Selles osas võib suurt osa tegevusi, mida programmiga toetatakse, lugeda siseriiklike meetmete täienduseks ning nende eesmärgiks on kasutada võimalikult suures osas ära sünergia, mis tekib meetmete rakendamisest rahvusvahelisel ja piirkondlikul tasandil.

Proportsionaalsuse osas on uue programmi ettepanek koostatud nii, et see oleks võimalikult lihtsustatud mitte ainult meetmete osas – tegevuste määratlused on õigusaktis jäetud võimalikult üldiseks – vaid ka haldus- ja finantsnõuete osas, mida kohaldatakse nende rakendamise suhtes. Komisjon on püüdnud leida õiget tasakaalu ühelt poolt paindlikkuse ja kasutuslihtsuse ning teiselt poolt eesmärgiselguse ning kohaste finants- ja menetluslike tagatiste vahel.

Järgides mõlema põhimõtte kohaldamist käsitlevas protokollis osutatud suuniseid, on selge, et probleemidel, mida käesoleva programmiga soovitakse lahendada, on riigiülesed aspektid, ning seega on ühenduse tasandil võetud meetmel palju suurem kasutegur kui liikmesriigi tasandil võetud meetmel.

### 4.4. Lihtsustamine ja ratsionaliseerimine

Kavandatav lähenemisviis aitab kaasa peamisele eesmärgile, rahastamisvahendite lihtsustamisele, nii juriidiliselt kui halduslikult ning eelarvestruktuuri ühtlustamisele. See suurendab samuti rahastamisvahendite ühtsust ja järjepidevust ning väldib nende kattumist. Üheks näiteks on nende varem eraldi seisnud tegevuste kaasamine programmi, mille eesmärgiks on kohtunike koolituse edendamine Euroopa konkurentsiõiguse erivaldkonnas. Kuigi eelseisvate laienemistega toimetulekuks on tarvis täiendavaid inimressursse, saavutatakse inimressursside parem ärakasutamine väiksemate eelarveridade lõpetamisega (mille puhul kasutatakse inimressurssi ebaproportsionaalselt) ning olemasolevate programmide ümberkorraldamisega ühtseks, järjepidevaks ja täiustatud programmiks. Selle tulemuseks on suurem proportsionaalsus kulutuste ja programmi juhtimisel tekkivate halduskulude vahel.

Kavandatav ratsionaliseerimine toob kasu ka lõppkasutajale, sest see suurendab rahastamisvahendite läbipaistvust, selgust ja järjepidevust. Võimalikel abisaajatel on lihtsam taotleda rahastamist tänu standarditud lähenemisviisile ja ühtlustatud rakendussätetele.

Komisjon võib teha otsuse anda osa eelarve täitmisest asutustele, mille suhtes kohaldatakse ühenduse õigust ja millele on osutatud finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punktis a. Komisjon määrab need asutused kooskõlas nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artiklitega 55 ja 56 ning komisjoni määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 artikliga 37. Komisjon analüüsib

delegeerimise vastavust säästlikkuse, tulemuslikkuse ja tõhususe põhimõtetele. Enne delegeerimise kohaldamist tagab komisjon eelhindamise abil, et asutuste loomine on kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega.

Kavandatav uus rahastamisvahend järgib põhimõtteid, mille komisjon määras kindlaks seoses poliitiliste ja rahaliste väljakutsetega alates 2007. aastast. Eesmärk on täiendada, lihtsustada ja ratsionaliseerida olemasolevaid rahastamisvahendeid ning tagada vajalik paindlikkus uute eesmärkidega tegelemisel ja reageerida paindlikult uuele õigusraamistikule, mis luuakse pärast põhiseaduse lepingu jõustumist.

## 5. MÕJU EELARVELE

Üldprogrammist „Põhiõigused ja õigusasjad“, mille maksumus ajavahemikul 2007–2013 on 543 miljonit eurot, eraldatakse käesolevale eriprogrammile: 109,3 miljonit eurot.

2005/0040 (COD)

Ettepanek:

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS,**

**millega luuakse ajavahemikuks 2007–2013 üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad“ raames eriprogramm „Tsiviilõigus“**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 61 lõiget c ja artikli 67 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut[56],

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust[57],

võttes arvesse regioonide komitee arvamust[58]

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Liit on seadnud eesmärgiks säilitada ning arendada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala, kus on tagatud isikute vaba liikumine. Sellise ala loomiseks peab ühendus muu hulgas tsiviilasjades tehtava õigusalase koostöö valdkonnas vastu võtma siseturu nõuetekohaseks toimimiseks vajalikud meetmed.

(2) Pärast selliseid eelmisi programme nagu Grotius[59] ja Robert Schumani projekt[60] kehtestati nõukogu määrusega (EÜ) nr 743/2002[61] ajavahemikuks 2002–2006 üldine ühenduse tegevusraamistik õigusalase koostöö lihtsustamiseks tsiviilasjades.

(3) Brüsselis 4. ja 5. novembril 2004. aastal kohtunud Euroopa Ülemkogu võttis vastu Haagi programmi „Vabaduse, turvalisuse ja õiguse tugevdamine Euroopa Liidus“.

(4) Asutamislepingus ja Haagi programmis sätestatud ambitsioonikad eesmärgid tuleks ellu viia paindliku ja tõhusa programmi loomise teel, mis hõlbustab planeerimist ja rakendamist.

(5) Tsiviilõiguse programmist tuleks rahastada algatusi, mida komisjon on teinud kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega, meetmeid organisatsioonide abistamiseks, mis edendavad ja soodustavad õigusalast koostööd tsiviilasjades, ning eriprojektide toetusmeetmeid.

---

56 ELT C […], […], lk […].
57 ELT C […], […], lk […].
58 ELT C […], […], lk […].
59 EÜT L 287, 8.11.1996, lk 3.
60 EÜT L 196, 14.7.1998, lk 24.
61 EÜT L 115, 1.5.2002, lk 1.

(6) Tsiviilõiguse üldprogramm vastastikuse arusaamise parandamiseks liikmesriikide õigus- ja kohtusüsteemidest aitab kaasa tõkete vähendamisele õigusalases koostöös tsiviilasjades, mis parandab siseturu toimimist.

(7) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolli artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning seetõttu ei ole see otsus Taanile siduv ja seda ei kohaldata Taani suhtes.

(8) Samuti tuleks võtta kohaseid meetmeid eeskirjade eiramise ja pettuste ärahoidmiseks ning tuleks astuda vajalikke samme, et nõuda tagasi kadumaläinud, valesti makstud või ebaõigesti kasutatud vahendid.

(9) Käesoleva otsusega sätestatakse kogu programmi kehtivuse ajaks finantsraamistik, mis kujutab endast eelarvepädeva institutsiooni peamist juhist eelarvedistsipliini ja eelarvemenetluse parandamist käsitleva Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 6. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe[62] punkti 33 tähenduses.

(10) Kuna tsiviilõiguse programmi eesmärke ei saa liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on need algatuse ulatuslikkuse või mõju tõttu paremini saavutatavad ühenduse tasandil kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega ja ühendus võib võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(11) Tuleb kohaldada ühenduse finantshuve tagavaid määrusi, nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust)[63], edaspidi „finantsmäärus“, ja komisjoni 23. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 (millega kehtestatakse nõukogu määruse nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad)[64], võttes arvesse eelarvevahendite valiku lihtsuse ja järjepidevuse põhimõtteid, piiratud juhtumeid, mil komisjon võtab otsese vastutuse nende rakendamise ja juhtimise eest, ning nõutavat proportsionaalsust ressursside hulga ja nende kasutamisega seotud halduskoormuse vahel.

(12) Finantsmäärusega nõutakse tegevustoetuste jaoks põhiõigusakti.

(13) Kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusega 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused[65], tuleks käesoleva otsuse rakendamiseks vajalikud meetmed vastu võtta, kasutades selle otsuse artiklis 3 sätestatud nõuandemenetlust. See on kohane, sest programm ei mõjuta oluliselt ühenduse eelarvet,

---

62 EÜT C 172, 18.6.1999, lk 1.
63 EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.
64 EÜT L 357, 31.12.2002, lk 1.
65 EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE.

*Artikkel 1*

**Programmi loomine**

1. Käesoleva otsusega luuakse osana üldprogrammist „Põhiõigused ja õigusasjad“ eriprogramm „Tsiviilõigus“, edaspidi „programm“, et aidata kaasa vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala tugevdamisele.

2. Programm hõlmab ajavahemikku 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2013.

*Artikkel 2*

**Üldeesmärgid**

1. Käesoleva programmi üldeesmärgid on:

   (a) Edendada õigusalast koostööd tsiviilasjades, mis põhineb vastastikusel tunnustamisel ja vastastikusel usaldusel, et aidata kaasa tõelise õigusel rajaneva Euroopa ala loomisele.

   (b) Edendada liikmesriikide olemasolevate õigussüsteemide kohandamist Euroopa Liiduga, mis on piirikontrollita territoorium, kus on ühisraha ning isikute, teenuste, kaupade ja kapitali vaba liikumine.

   (c) Parandada üksikisikute ja ettevõtjate igapäevast elu, võimaldades neil kasutada oma õigusi kõikjal Euroopa Liidus, edendades eelkõige õiguskaitse kättesaadavust.

   (d) Parandada kontakte õigus-, kohtu- ja haldusasutuste ning juristide vahel ja tõhustada kohtu liikmete koolitust.

2. Ilma et see piiraks Euroopa Ühenduse eesmärke ja volitusi, aitavad programmi üldeesmärgid kaasa ühenduse poliitikate arendamisele, nimelt õigusruumi loomisele.

*Artikkel 3*

**Konkreetsed eesmärgid**

Käesoleva programmi konkreetsed eesmärgid on:

(a) Tõhustada õigusalast koostööd sooviga:

- tagada õiguskindlus ja parandada õiguskaitse kättesaadavust;
- edendada kohtulahendite ja -otsuste vastastikust tunnustamist;
- kõrvaldada tsiviilõiguse ja tsiviilkohtumenetluste lahknevuste põhjustatud takistusi ja edendada vajalikku õigusaktide ühtlustamist;

- tagada õiglane õigusemõistmine, vältida konflikte õigussüsteemide vahel.

(b) Parandada vastastikuseid teadmisi liikmesriikide õigus- ja kohtusüsteemidest tsiviilasjades ning edendada ja tugevdada võrgustike loomist, vastastikust koostööd, teabe, kogemuste ja heade tavade vahetamist ning levitamist.

(c) Tagada ühenduse rahastamisvahendite nõuetekohane rakendamine, korrektne ja konkreetne kohaldamine ning hindamine tsiviil- ja kaubandusasjades tehtava õigusalase koostöö valdkonnas.

(d) Parandada teavet liikmesriikide õigussüsteemide ja õiguskaitse kättesaadavuse kohta.

(e) Edendada kohtunike ja kohtute töötajate koolitust liidu ja ühenduse õiguse küsimustes.

(f) Anda hinnang üldtingimustele, mis on vajalikud vastastikuse usalduse arendamiseks, sealhulgas õiguse kvaliteedile.

(g) Võimaldada tsiviil- ja kaubandusasju käsitleva Euroopa kohtute võrgu toimimist, mis loodi nõukogu 28. mai 2001. aasta otsusega 2001/470/EÜ, millega luuakse tsiviil- ja kaubandusasju käsitlev Euroopa kohtute võrk[66].

*Artikkel 4*

**Meetmed**

Artiklites 2 ja 3 sätestatud üld- ja konkreetsete eesmärkide täitmiseks toetatakse käesoleva programmi raames järgmisi meetmeid.

(a) Komisjoni võetud erimeetmed, näiteks uuringud ja teadustöö, arvamusküsitlused ja -uuringud, näitajate ja ühismetoodika formuleerimine, andmete kogumine ja töötlemine ning statistika levitamine, seminarid, konverentsid ja ekspertide kohtumised, avalikkusele suunatud kampaaniate ja ürituste organiseerimine, veebilehekülgede arendamine ja haldamine, teabematerjalide koostamine ja levitamine, riikide ekspertide võrgustiku toetamine ja haldamine, analüüsivad, järelevalve- ja hindamistegevused; või

(b) Konkreetsed ühendusele huvi pakkuvad riikidevahelised projektid, mille on esitanud vähemalt kolm liikmesriiki aasta tööprogrammides sätestatud tingimustel; või

(c) Valitsusväliste organisatsioonide või muude üksuste tegevuste toetamine, kes täidavad Euroopa Liidule üldist huvi pakkuvaid eesmärke vastavalt programmi üldeesmärkidele aasta tööprogrammides sätestatud tingimustel.

[66] EÜT L 174, 27.6.2001, lk 25.

*Artikkel 5*

**Osalemine**

Programmi tegevustes võivad osaleda järgmised riigid, edaspidi „osalejariigid“.

(a) ELiga assotsieerunud kandidaatriigid ning stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi kaasatud Lääne-Balkani riigid kooskõlas tingimustega, mis on sätestatud assotsiatsioonilepingutes või nende lisaprotokollides, mis on nende riikidega sõlmitud või mis nendega sõlmitakse ja mis käsitlevad osalemist ühenduse programmides.

(b) Projektidega võivad seotud olla ka õigusala töötajad Taanist, programmis mitteosalevatest kandidaatriikidest, kui see aitab kaasa nende ühinemisettevalmistustele, või kolmandatest riikidest, kes kõnealuses käesolevas programmis ei osale, kui see on vajalik projektide eesmärkide täitmiseks.

*Artikkel 6*

**Sihtrühmad**

Käesolev programm on muu hulgas mõeldud juristidele, riigiasutustele ja liidu kodanikele üldiselt.

*Artikkel 7*

**Juurdepääs programmile**

Käesolevas programmis võivad osaleda institutsioonid ja eraorganisatsioonid, sealhulgas ametialased organisatsioonid, ülikoolid, uurimisinstituudid ning juristide õigus- ja kohtualase koolitusega tegelevad instituudid, liikmesriikide valitsusvälised organisatsioonid.

Määratlus “õigusala töötaja” hõlmab muu hulgas kohtunikke, prokuröre, advokaate, akadeemilisi ja teadustöötajaid, ministeeriumide ametnikke, kohtuteenistujaid, kohtutäitureid, kohtutõlke ja muid ameteid, mis seonduvad õigusemõistmisega tsiviilõiguse valdkonnas.

*Artikkel 8*

**Meetmete liigid**

1. Ühendusepoolse rahastamise vormid võivad olla järgmised:

   – toetused,

   – riigihankelepingud.

2. Ühenduse toetusi antakse tegevustoetusena ja meetmetoetusena pakkumiskutsete alusel, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel erandjuhtudel või juhul, kui abisaaja omaduste tõttu ei ole teatava meetme puhul muud valikut. Maksimaalne kaasrahastamise määr täpsustatakse aasta tööprogrammides.

3. Lisaks on ette nähtud kulutused kaasnevatele meetmetele riigihankelepingute kaudu, mille puhul ühenduse rahalised vahendid katavad teenuste ja kaupade ostu. See hõlmab muu hulgas kulusid, mis on seotud teabe ja teabevahetusega, projektide, poliitika, programmide ja õigusaktide koostamise, rakendamise, järelevalve, kontrolli ja hindamisega.

*Artikkel 9*

**Rakendusmeetmed**

1. Komisjon rakendab ühenduse abi Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse kohaselt.

2. Programmi elluviimiseks võtab komisjon artiklis 2 määratletud üldeesmärkide piires vastu aasta tööprogrammi, milles esitatakse selle konkreetsed eesmärgid, temaatilised prioriteedid, artiklis 8 ettenähtud kaasnevate meetmete kirjeldus ja vajaduse korral muude meetmete loetelu.

3. Aasta tööprogramm võetakse vastu artikli 10 lõikes 2 nimetatud korras.

4. Meetmetoetustega seotud hindamis- ja lepingute sõlmimise menetlustes võetakse muu hulgas arvesse järgmisi kriteeriume:

   (a) vastavus aasta tööprogrammile, artiklis 2 määratletud üldeesmärkidele ning artiklites 3 ja 4 määratletud erinevates valdkondades võetud meetmetele;

   (b) kavandatava meetme kontseptsiooni, korralduse, esitusviisi ja eeldatavate tulemuste kvaliteet;

   (c) taotletava ühendusepoolse rahastamise suurus ja selle asjakohasus eeldatavate tulemuste suhtes;

   (d) eeldatavate tulemuste mõju artiklis 2 määratletud üldeesmärkidele ning artiklites 3 ja 4 määratletud erinevates valdkondades võetud meetmetele.

5. Artikli 4 lõikes 3 osutatud tegevustoetuse taotluse hindamisel võetakse arvesse järgmist:

   – vastavus programmi eesmärkidele;

   – kavandatavate tegevuste kvaliteet;

   – nende tegevuste võimalik mitmekordne mõju avalikkusele;

   – läbiviidud tegevuste geograafiline mõju;

   – kodanike kaasatus asjaomaste asutuste struktuuri;

   – kavandatava tegevuse kulude ja tulude suhe.

*Artikkel 10*

**Komitee**

1. Komisjoni abistab komitee, kuhu kuuluvad liikmesriikide esindajad ja eesistujana komisjoni esindaja, edaspidi „komitee“.

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatut.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

*Artikkel 11*

**Vastastikune täiendavus**

1. Taotletakse sünergiat ja vastastikust täiendavust muude ühenduse õigusaktidega, eelkõige üldprogrammi „Põhiõigused ja õigus“ kriminaalõiguse eriprogrammiga ning üldprogrammidega „Turvalisus ja vabaduste kaitse“ ning „Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine“. Koostöös liikmesriikidega koostatakse tsiviilõigusealase teabe statistiline osa, kasutades vajaduse korral ühenduse statistikaprogrammi.

2. Programm võib jagada ressursse muude ühenduse rahastamisvahenditega, eelkõige üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad“ kriminaalõiguse eriprogrammiga, et viia ellu meetmeid, mis vastavad mõlema programmi eesmärkidele.

3. Käesoleva otsuse alusel rahastatavad tegevused ei saa teistest ühenduse rahastamisvahenditest samal eesmärgil abi. Käesoleva otsuse alusel toetuse saajad esitavad komisjonile teabe ELi eelarvest ja muudest rahastamisallikatest saadud raha ning esitatud rahastamistaotluste kohta.

*Artikkel 12*

**Eelarvelised vahendid**

1. Käesoleva rahastamisvahendi rakendamiseks artiklis 1 sätestatud ajavahemikul määratakse eelarve 109,3 miljonit eurot.

2. Käesolevas programmis ettenähtud meetmetele eraldatud eelarvelised vahendid kajastuvad Euroopa Liidu üldeelarves iga-aastaste assigneeringutena. Iga-aastased kasutatavad assigneeringud määrab eelarvepädev institutsioon finantsperspektiivide piires.

*Artikkel 13*

**Järelevalve**

1. Iga programmi alusel rahastatud meetme kohta esitab abisaaja tehnilise ja finantsaruande töö edenemise kohta. Lõpparuanne esitatakse kolme kuu jooksul pärast meetme lõpetamist. Aruannete vormi ja sisu määrab komisjon.

2. Ilma et see piiraks kontrollikoja tehtavat auditeerimist koos pädevate siseriiklike auditeerimisasutuste või talitustega vastavalt asutamislepingu artiklile 248 või muud kontrollimist vastavalt asutamislepingu artikli 279 punktile c, võivad komisjoni ametnikud ja teised töötajad kontrollida programmi alusel rahastatavaid meetmeid kohapeal ning teha sealhulgas pistelist kontrolli.

3. Käesolevast otsusest tulenevates lepingutes ja kokkulepetes nähakse eelkõige ette komisjoni (või tema volitatud esindaja) teostatav järelevalve ja finantskontroll ning kontrollikoja läbiviidav audiitorkontroll, mis vajaduse korral toimub kohapeal.

4. Rahalise toetuse saaja hoiab komisjoni jaoks alles kõik meetmetega seotud kulutusi tõendavad dokumendid viie aasta jooksul pärast viimast meetmetega seotud väljamakset.

5. Lõigetes 1 ja 2 nimetatud aruannete tulemuste ja pistelise kontrolli põhjal kohandab komisjon vajaduse korral algselt heakskiidetud rahalise toetuse määra või tingimusi ning maksegraafikut.

6. Komisjon võtab kõik muud vajalikud meetmed kontrollimaks, kas rahastatavad meetmed viiakse ellu nõuetekohaselt ning käesoleva otsuse ja finantsmääruse kohaselt.

*Artikkel 14*

**Ühenduse finantshuvide kaitse**

1. Komisjon tagab, et käesoleva otsusega hõlmatavate meetmete rakendamisel kaitstakse ühenduse finantshuve ennetavate meetmetega pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu, tõhusa kontrollimisega ja alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning juhul, kui avastatakse rikkumisi, tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega kooskõlas nõukogu määrustega (EÜ, Euratom) nr 2988/95 ja (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1073/1999.

2. Käesoleva programmi raames rahastatavate ühenduse meetmete puhul kohaldatakse määrust (EÜ, Euratom) nr 2988/95 ja määrust (Euratom, EÜ) nr 2185/96 mis tahes üleastumise suhtes ühenduse õiguse sätetest, sealhulgas ettevõtja tegevusest või tegematajätmisest põhjustatud lepingulise kohustuse täitmatajätmine, mis põhjendamatu kuluartikli tõttu kahjustas või oleks võinud kahjustada ühenduste üldeelarvet või mõnda ühenduse täidetavat eelarvet.

3. Komisjon vähendab meetme rahalise toetuse summat, peatab selle väljamaksmise või nõuab selle tagasi, kui ta teeb kindlaks eeskirjade eiramise, kaasa arvatud käesoleva otsuse või kõnealuse rahalise toetuse andmise üksikotsuse või lepingu või kokkuleppe sätete eiramise, või kui ilmneb, et meedet on komisjonilt nõusolekut taotlemata märkimisväärselt muudetud, nii et see on vastuolus projekti laadi või rakendamise tingimustega.

4. Kui tähtaegadest ei ole kinni peetud või meetme rakendamisel saavutatud edu õigustab ainult osa eraldatud rahalise toetuse kasutamist, nõuab komisjon abisaajalt selgituse esitamist kindlaksmääratud tähtaja jooksul. Kui abisaaja ei anna rahuldavat vastust, võib komisjon ülejäänud rahalise toetuse tühistada ja nõuda juba makstud summade tagasimaksmist.

5. Iga põhjendamatu väljamakse tuleb komisjonile tagasi maksta. Õigeaegselt tagasi maksmata summadele lisatakse intress finantsmääruses sätestatud tingimustel.

*Artikkel 15*

**Hindamine**

1. Programmi üle teostatakse korrapäraselt järelevalvet, et jälgida selle programmi alusel läbiviidavate tegevuste rakendamist.

2. Komisjon tagab programmi korrapärase sõltumatu välishindamise.

3. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule:

   (a) hiljemalt 31. märtsiks 2011 vahehindamise aruande käesoleva programmi rakendamisel saavutatud tulemuste ja rakendamisega seotud kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete aspektide kohta;

   (b) hiljemalt 30. augustiks 2012 teatise käesoleva programmi jätkamise kohta;

   (c) hiljemalt 31. detsembriks 2014 järelhindamise aruande.

*Artikkel 16*

**Jõustumine**

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*. Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2007.

Brüssel,

| | |
|---|---|
| *Euroopa Parlamendi nimel*<br>*president* | *Nõukogu nimel*<br>*eesistuja* |

# FINANCIAL STATEMENT

# LEGISLATIVE FINANCIAL STATEMENT

## 1. NAME OF THE PROPOSAL:

**Programme "Fundamental Rights and Justice"**

Proposal for a Council Decision establishing the programme "Criminal justice" for the period 2007-2013

Proposal for a decision of the European Parliament and the Council establishing the programme "Civil justice" for the period 2007-2013

Proposal for a Council Decision establishing the programme "Fundamental Rights and Citizenship" for the period 2007-2013

Proposal for a decision of the European Parliament and the Council establishing the programme "Fight against violence (Daphne) and drugs prevention and information" for the period 2007-2013

## 2. ABM / ABB FRAMEWORK

1804 – Citizenship and Fundamental Rights

1806 – Establishing a genuine European area in criminal in civil matters

1807 – Coordination in the field of drugs

## 3. BUDGET LINES

### 3.1. Budget lines (operational lines and related technical and administrative assistance lines (ex- B.A lines)) including headings:

Financial Perspectives 2007-2013: Heading 3.

### 3.2. Duration of the action and of the financial impact:

2007-2013

### 3.3. Budgetary characteristics (*add rows if necessary*):

| Budget line | Type of expenditure | | New | EFTA contribution | Contributions from applicant countries | Heading in financial perspective |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Criminal Justice** | **Non-comp** | **Diff** | **NO** | **NO** | **Yes** | No **3** |
| **Civil Justice** | **Non-comp** | **Diff** | **NO** | **NO** | **Yes** | No **3** |
| **Fundamental Rights and Citizenship** | **Non-comp** | **Diff** | **NO** | **No** | **Yes** | No **3** |
| **Fight against violence (Daphne) and drugs prevention and information** | **Non-comp** | **Diff** | **NO** | **Yes*** | **Yes** | No **3** |

*: the programme shall be open to the participation of the EFTA states, subject to the EEA Agreement, in accordance with its provisions.

## 4. SUMMARY OF RESOURCES

### 4.1. Financial Resources

#### *4.1.1. Summary of commitment appropriations (CA) and payment appropriations (PA)*

*EUR million (to 3 decimal places)*

| **Expenditure type** | Section no. | | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 -… | Total |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Operational expenditure (8.1)** | | | | | | | | | | | |
| Commitment Appropriations (CA) | Criminal Justice | a | 29,200 | 29,800 | 30,400 | 26,000 | 26,400 | 26,900 | 27,500 | | 196,200 |
| | Civil Justice | a | 14,100 | 14,300 | 14,600 | 15,500 | 15,700 | 16,000 | 16,300 | | 106,500 |
| | Fundamental Rights & Citizenship | a | 10,600 | 12,000 | 13,200 | 13,500 | 13,800 | 15,200 | 15,500 | | 93,800 |
| | Fight against violence and drugs | a | 15,900 | 17,400 | 18,800 | 20,200 | 20,600 | 21,000 | 21,500 | | 135,400 |
| Payment Appropriations (PA) | Criminal Justice | b | 14,600 | 26,640 | 29,980 | 28,080 | 27,080 | 26,570 | 27,100 | 16,150 | 196,200 |

| | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Civil Justice | b | 7,050 | 12,810 | 14,410 | 14,990 | 15,420 | 15,810 | 16,090 | 9,920 | 106,500 |
| | Fundamental Rights & Citizenship | b | 5,300 | 10,380 | 12,320 | 13,110 | 13,590 | 14,440 | 15,070 | 9,590 | 93,800 |
| | Fight against violence and drugs | b | 7,950 | 15,210 | 17,800 | 19,220 | 20,120 | 20,720 | 21,170 | 13,210 | 135,400 |
| **Administrative expenditure within reference amount (8.2.4)** | | | | | | | | | | | |
| Technical & administrative assistance (NDA) | 8.2.4 | c | 1,200 | 1,500 | 1,000 | 1,800 | 1,500 | 1,900 | 2,200 | | 11,100 |
| **TOTAL REFERENCE AMOUNT** | | | | | | | | | | | |
| **Commitment Appropriations** | | **a+c** | **71,000** | **75,000** | **78,000** | **77,000** | **78,000** | **81,000** | **83,000** | | **543,000** |
| **Payment Appropriations** | | **b+c** | **36,100** | **66,540** | **75,510** | **77,200** | **77,710** | **79,440** | **81,630** | **48,870** | **543,000** |
| **Administrative expenditure not included within reference amount** | | | | | | | | | | | |
| Human resources and associated expenditure (NDA) | 8.2.5 | d | 4,050 | 4,320 | 4,752 | 5,130 | 5,508 | 5,832 | 5,832 | | 35,424 |

| | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Administrative costs, other than human resources and associated costs, not included in reference amount (NDA) | 8.2.6 | e | 0,670 | 0,725 | 0,753 | 0,768 | 0,784 | 0,799 | 0,815 | | 5,316 |
| **Total indicative financial cost of intervention** | | | | | | | | | | | |
| **TOTAL CA including cost of Human Resources** | | a+c+d+e | 75,720 | 80,045 | 83,505 | 82,898 | 84,292 | 87,631 | 89,647 | | 583,740 |
| **TOTAL PA including cost of Human Resources** | | b+c+d+e | 40,820 | 71,585 | 81,015 | 83,098 | 84,002 | 86,071 | 88,277 | 48,870 | 583,740 |

**Co-financing details**

If the proposal involves co-financing by Member States, or other bodies (please specify which), an estimate of the level of this co-financing should be indicated in the table below (additional lines may be added if different bodies are foreseen for the provision of the co-financing):

*EUR million (to 3 decimal places)*

| Co-financing body | | Year n | n + 1 | n + 2 | n + 3 | n + 4 | n + 5 and later | Total |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| …… | f | | | | | | | |
| TOTAL CA including co-financing | a+c +d+ e+f | | | | | | | |

*4.1.2. Compatibility with Financial Programming*

X Proposal is compatible with next financial programming 2007-2013

☐ Proposal will entail reprogramming of the relevant heading in the financial perspective.

☐ Proposal may require application of the provisions of the Interinstitutional Agreement[67] (i.e. flexibility instrument or revision of the financial perspective).

*4.1.3. Financial impact on Revenue*

☐ Proposal has no financial implications on revenue

X Proposal has financial impact – the effect on revenue is as follows:

Contribution from EFTA/EEE States: 2,19 % (2004 figures)

[67] See points 19 and 24 of the Interinstitutional agreement.

EUR million (to one decimal place)

| Budget line | Revenue | Prior to action | Situation following action | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 |
| | *a) Revenue in absolute terms* | | 0.3 | 0.4 | 0.4 | 0.4 | 0.5 | 0.5 | 0.5 | 0.5 |
| | *b) Change in revenue* | *Δ* | | | | | | | | |

***(Please specify each revenue budget line involved, adding the appropriate number of rows to the table if there is an effect on more than one budget line.)***

**4.2. Human Resources FTE (including officials, temporary and external staff) – see detail under point 8.2.1.**

| **Annual requirements** | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Total number of human resources | 37,5 | 40 | 44 | 47,5 | 51 | 54 | 54 |

## 5. CHARACTERISTICS AND OBJECTIVES

### 5.1. Need to be met in the short or long term

*5.1.1. Civil Justice*

The promotion and the protection of fundamental rights demand the establishment of a genuine European area of justice. In such an area competent judicial authorities co-operate effectively, and citizens have a better access to justice and are neither prevented nor discouraged from exercising their rights by incompatibilities and complexities of the legal systems, judicial decisions circulate freely among the Member States on the basis of the principle of mutual recognition of judicial decisions, and the good functioning of the judiciary is constantly improved.

The challenge for the Union will be to respond to citizens' expectations for effective solutions to their practical problems. This will imply in particular:

– as the acquis grows, increased efforts of monitoring of its application by the Member States, including through modern means such as databases of case law;

– further legislative action to address the new issues mentioned above, and to improve the ease of access to and efficiency of justice;

– a need to address mutual recognition in a wider sense, including recognition of decisions and documents other than those issued by judicial authorities;

– strengthening of mechanisms for providing information to the public and promote training of and exchanges between practitioners on the implications of the instruments for cooperation in this area;

– further measures to promote understanding and use of common tools and procedures amongst practitioners.

*5.1.2. Criminal Justice*

The challenge for the Union will be to respond to citizens' expectations for effective solutions to their practical problems. This will imply in particular:

– as the acquis grows, increased efforts of monitoring of its application by the Member States, including through modern means such as databases of case law;

– further legislative action to address the new issues mentioned above, and to improve the ease of access to and efficiency of justice;

– a need to address mutual recognition in a wider sense, including recognition of decisions and documents other than those issued by judicial authorities;

– strengthening of mechanisms for providing information to the public and promote training of and exchanges between practitioners on the implications of the instruments for cooperation in this area;

– legislative measures to put in place and develop common tools for cooperation. This implies inter alia on the one hand more efficient mechanisms of exchange of information between Member States on criminals, in particular on convicted persons by setting up a computerised mechanism to exchange information on criminal records, and on the other hand, to improve standards for certain procedures such as rules on evidence collection and rules on the protection of individuals involved in criminal proceedings, whether they are the accused, witnesses or victims;

– further measures to promote understanding and use of common tools and procedures amongst practitioners.

*5.1.3 Fundamental Rights and Justice*

The aim of this specific programme of the programme "Fundamental Rights and Justice" is to develop significantly the two existing preparatory actions (promotion of fundamental rights and the support to civil society) introducing new objectives such as the fight against racism, xenophobia and anti-semitism namely through the promotion of an inter-faith and a multicultural dialogue at EU level.

The support to civil society in the field of fundamental rights will be enlarged to cover all Member States while the present preparatory action only covers the ten new Member States.

A special focus will be put on the rights deriving from the citizenship of the Union, recognised as fundamental rights by the Charter, namely to encourage democratic participation.

A significant increase in the financial envelope is planned to reflect the increasing importance of these issues and to respond positively to civil society actors.

*5.1.4 Fight against violence (Daphne) and drugs prevention and information*

The main challenges facing the Union in relation to tackling drugs over the period of the next financial perspectives can be defined as follows:

– information and research, including the continuation of the work of the European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA);

– drug demand reduction since demand feeds the growth of the drugs phenomenon: education, prevention and harm-reduction programmes;

– drug supply reduction, to stop trafficking and drug-related criminality, in particular as concerns new synthetic drugs and their chemical precursors, as well as combating money-laundering;

– enhanced cooperation with third countries concerning drug abuse control and drug demand reduction.

– further legislative activity will be needed in line with new and developing forms of drugs, for example to bring new forms of drugs under established control mechanisms.

Fight against violence (Daphne programme)

The mid term and the final report on the Daphne programme (2000 – 2003) show that organisations have gained from their participation in European partnerships. Bringing associations to work together resulted in more effective programming and better use of resources.

The Daphne programme can thus be seen as successful in mobilising the civil society resulting in partnerships and alliances that are working together for more comprehensive European policies on violence.

The final report of the Daphne programme (2000 – 2003) revealed that there was some room to improvement such as the creation of a helpdesk and an increased focus on dissemination. The Daphne II programme was thus adapted to conform to the finding of that report.

As these changes to the structure of the programme are quite recent, no significant changes need to be introduced.

## 5.2. Value-added of Community involvement and coherence of the proposal with other financial instruments and possible synergy

The European Union **added value** will be achieved by:

- preparing the ground for the emergence of common strategies and legislation in this field;
- implementing EU policy objectives and their application in national policies;
- supporting the transposition of European Union legislation's and its application in a uniform way through Europe;
- promoting the co-operation and co-ordination mechanisms between Member States;
- cooperating with civil society organisations at European level.

**Criteria for evaluation**

A set of common evaluation criteria will be used through all specific programmes to evaluate the success of the interventions regarding the European Union added value in relation with the type of effect described above. Example of criteria could be:

- To support only activities needed at European Union level to sustain European Union objectives, European Union laws and European Union implementation mechanism;
- To support activities which will be complementary with those financed at national level;
- To reinforce national exchanges at European Union level, generating synergy effects and economies of scale;
- To involve actively Member States representatives and other relevant stakeholders in the implementation of the programme in order to maximise complementarities with existing activities.

**Subsidiarity and proportionality**

As far as subsidiarity is concerned the present programme focuses on areas where European added value can be demonstrated and therefore is designed to

respect the principles of subsidiarity and proportionality set out in Article 5 of the EC Treaty and its accompanying Protocol.

As far as proportionality is concerned, the new programme proposal has been designed to incorporate the maximum feasible extent of simplification in terms not only of the form of the action but also in terms of the administrative and financial requirements that will apply to their implementation. The programme has been designed to strike to find the right balance between flexibility and ease of use on the one hand, and clarity of purpose and appropriate financial and procedural safeguards on the other.

**Complementarity with other Community interventions**

The present programme aims at contributing to the establishment of an area of freedom, security and justice. A complementarity with other programmes may thus be possible.

A non exhaustive list of areas of convergence can be mentioned:

- The draft of the present programme took into account the Programme on Active Citizenship and the Youth programme to ensure that no overlap situations existed. In any case, particular attention will be paid to the implementation of those programmes to avoid such situations and to coordinate the results.

- The draft of the present programme took into account the Programme for Employment and Social Security - PROGRESS to ensure that no overlap situations existed. Particular attention will be paid to the implementation of the programme to avoid such situations and to coordinate the results.

- The current proposal is complementary to some actions under the 7$^{th}$ framework programme. Synergies will be actively promoted whenever possible, namely as regards the application of research results.

- Special attention will be paid to the programmes implemented by in the field of Information Society, related with safe use of Internet and fighting its abuse, in particular as regards sensitive groups (e.g. children).

- The current proposal will also seek to complement the work of EU Agencies active in these policy fields (EUMC, EMCDDA, Eurojust), as well as with the action of other international organisations acting in the field of fundamental rights, drugs action, fight against violence and judicial cooperation.

Regular exchanges of information and active collaboration around projects under other Community programmes will take place, in order to improve and capitalise upon internal coherence, and between the Commission and other

national and international authorities/organisations, to improve external coherence.

**Complementarities with interventions on Freedom, Security and Justice**

These interventions have a common goal of establishing an area of freedom, security and justice where basic human rights are respected. Each of the programmes is designed to address particular aspects which are a critical part of the creation of such an area in the EU, given the integration of national economies and the goal of ensuring free movement of people as well as goods, services and capital between countries. As such, they tackle issues affecting freedom, security and justice which arise from the creation of economic and monetary union and the abolition of internal borders and which can only be effectively addressed at EU level. These issues are to do with cooperation, harmonisation, coordination of activities, the exchange and sharing of critical information and best practices and techniques, and establishing solidarity mechanisms for sharing the costs involved in pursuing common and agreed objectives in an equitable way.

They are reflected in the objectives set out in The Hague Programme adopted by the European Council in November 2004, which include: guarantying fundamental human rights throughout the EU, establishing minimum procedural safeguards and common access to justice, extending the mutual recognition of judicial decisions, fighting organised cross-border crime and the threat of terrorism, ensuring protection in accordance with international treaties to those in need, and regulating migration flows and controlling the external borders of the EU. Each of the programmes is aimed at pursuing these objectives in a complementary way without duplicating activities.

The activities under the programme "Fundamental Rights and Justice", therefore, are designed to further fundamental human rights and ensure a common level of access to justice across the EU, and are accordingly complementary to activities under the other two programmes which reinforce this objective. In particular, they are directly complementary to the measures, under the Solidarity programme to improve the integration of migrants into EU society as well as to establish uniform procedures for dealing with asylum-seekers and, under the Security programme, to enhance protection of witnesses and victims of crime as well as to combat the trafficking of people.

They are also complementary, if less directly, with activities under the Security programme to strengthen cooperation between police forces and law enforcement authorities as well as between bodies involved in combating the threat of terrorism. The freedom of EU citizens to enjoy their fundamental rights, therefore, is contingent on them feeling secure and being adequately protected against criminal activity or terrorist attack.

## 5.3. Objectives, expected results and related indicators of the proposal in the context of the ABM framework

| General objectives | Specific objectives | Operational objectives |
|---|---|---|
| To promote the development of a European society based on the European Union citizenship and respectful of the fundamental rights as enshrined in the Charter of Fundamental Rights. | To promote the Charter of Fundamental Rights and to inform citizens of their rights as Union citizens and to encourage them to participate actively in the democratic life of the Union. | To support awareness-raising actions. |
| | To monitor regularly the situation of fundamental rights in the European Union and its Member States using the Charter of Fundamental Rights as the guiding document and to obtain opinions on specific questions related to fundamental rights when necessary. | To prepare regular reports or opinions on the situation of fundamental rights in the EU. |
| | To explain the consequences of the insertion of the Charter of Fundamental Rights into the Constitution and of the European Union's accession to the European Convention of Human Rights. | To support information campaigns in these fields. |
| | | |
| To fight against anti-semitism, racism and xenophobia and to strengthen civil society in the field of fundamental rights. | To support NGO and other bodies from civil society to enhance their capability to participate actively in the development of the European Union.<br><br>To fight against anti-semitism, racism and xenophobia by promoting a better understanding and improved tolerance throughout the European Union.<br><br>To promote peace and fundamental rights namely through an interfaith and multicultural dialogue at EU level. | To have open, transparent and regular dialogue with civil society.<br><br>To support awareness-raising actions.<br><br>To provide financial support for the activities of non-governmental organisations or other entities pursuing an aim of general European interest.<br><br>To undertake studies and analyses in these fields. |

| | | |
|---|---|---|
| To promote judicial cooperation with the aim of contributing to the creation of a genuine European area of justice in civil and criminal matters. | To adapt the existing judicial system in Member States to the European Union being a territory without border controls, with a single currency, free circulation of persons, services, goods and capital, based on mutual recognition and mutual confidence. | To improve mutual knowledge of Member States' legal and judicial systems in civil and criminal matters and to promote and strengthen networking, mutual cooperation, exchange and dissemination of information, experience and best practices.<br><br>To ensure the sound implementation, the correct and concrete application and the evaluation of Community instruments in the areas of judicial cooperation in civil and commercial matters and in criminal matters. |
| | To improve the daily life of individuals and businesses by enabling them to assert their rights throughout the European Union, notably by fostering access to justice. | To improve information on the legal systems in the Member States and access to justice. |
| | To improve the contacts between legal, judicial and administrative authorities and the legal professions, and to foster the training of the members of the judiciary. | To promote the training in Union matters of the judiciary and judicial staff.<br><br>To evaluate the general conditions necessary to develop mutual confidence, including the quality of justice.<br><br>To support the operative work of the European judicial network in civil and commercial matters created by Council Decision of 28 May 2001 (2001/470/CE).<br><br>To develop a European computerised system of exchange of information on criminal records and to support studies to develop other types of exchange of information. |

| | | |
|---|---|---|
| To contribute to the setting up of an area of freedom, security and justice by combating violence and by informing on and preventing drug use. | To protect citizens against violence and to attain a high level of health protection, well being and social cohesion. | To prevent and combat all forms of violence occurring in the public or the private domain, against children, young people and women<br><br>To provide support for victims and groups at risk.<br><br>To assist and encourage NGO and other organisations active in this field.<br><br>To disseminate the results obtained under the two Daphne programmes including their adaptation, transfer and use by other beneficiaries or in other geographical areas.<br><br>To identify and enhance actions contributing to positive treatment of people at risk of violence. |
| | To prevent and reduce drug use, dependence and drug related harms. | To involve civil society in the implementation and development of the European Union's Drugs Strategy and Action plans.<br><br>To monitor, implement and evaluate the implementation of specific actions under the Drugs Action Plans 2005 – 2008 and 2009 – 2012. |
| | To promote transnational and awareness-raising actions in the areas identified above. | To set up multidisciplinary networks; to ensure the expansion of the knowledge base, the exchange of information and the identification and dissemination of good practice, including through training, study visits and staff exchange.<br><br>To develop and implement awareness-raising actions targeted at specific audiences to promote the adoption of zero tolerance towards violence and to encourage support for victims and the reporting of violence.<br><br>To raise awareness of the health and social problems caused by drug abuse and to encourage an open dialogue with a view to promoting a better understanding of the drug phenomenon. |

## 5.4. Method of Implementation

Show below the method(s) chosen for the implementation of the action.

X ***Centralised Management***

X Directly by the Commission

 Indirectly by delegation to:

 Executive Agencies

 Bodies set up by the Communities as referred to in art. 185 of the Financial Regulation

 National public-sector bodies/bodies with public-service mission

***Shared or decentralised management***

 With Member states

 With Third countries

***Joint management with international organisations (please specify)***

**Relevant comments:**

In order to achieve the full objectives of the programme under the provisions of the Current Treaty, it has been decided to split into 4 legal instruments relating to 4 different legal bases. As stated in Mr. Vitorino's Communication to the Commission (SEC(2004) 1195, 28.9.2004) the actions proposed are provided through the current Treaties. The legal bases required to establish the programmes have been limited in number as far as the current Treaties allow, while within and across the new programmes common delivery, management and implementation mechanisms are set in place.

In order to achieve the general and specific and operational objectives, each programme within the programme "Fundamental Rights and Justice" envisages a range of actions, such as:

- Specific actions taken by the Commission, such as, studies and research, opinion polls and surveys, the formulation of indicators and common methodologies, collection, development and dissemination of data and statistics, seminars, conferences and experts meetings, organisation of public campaigns and events, development and maintenance of websites, preparation and dissemination of information materials, support to and animation of networks of national experts, analytical, monitoring and evaluation activities;

- Actions providing financial support for specific projects of Community interest under the conditions set out in the annual work programmes;

- Actions providing financial support for the activities of non-governmental organisations or other entities under the conditions set our in the annual work programmes;

- Operative grants to entities identified in a legal basis.

**Methods of implementation:**

The above mentioned type of actions may be financed either by

- A service contract following a call for tenders

- A subsidy following a call for proposals.

- Subsidies to a body pursuing an aim of general European interest, without a call for proposal.

The Commission will implement the above actions in accordance with the annual work programme to be adopted. The Commission will implement this programme and may have recourse to technical and/or administrative assistance to the mutual benefit of the Commission and of the beneficiaries, for example to finance outside expertise on a specific subject.

The Commission may decide to entrust part of the budget implementation to an executive agency, as referred to in Article 54, (2) (a) of the Financial Regulation. These agencies shall be designated by the Commission in conformity with the provisions of the Financial Regulation and more specifically with the principles of economy, effectiveness and efficiency. Before proceeding to implement the delegation, the Commission shall ensure, by mean of a prior assessment that the creation of agencies is in compliance with sound financial management.

## 6. MONITORING AND EVALUATION

### 6.1. Monitoring system

A comprehensive monitoring system will be set-up in order to regularly follow up the implementation of the activities carried out under each specific programme. This system should allow for the collection of information relating to the financial implementation and to the physical outputs of the programme, across the types of action and the target groups included in the programme. The information will be collected at project level - indeed, for any action financed by the programme, the beneficiary shall submit technical and financial reports on the progress of the work, as well as a final report after the completion of the

action. The precise configuration of the monitoring system, as well as the type of indicators to be set-up will be the object of further study in the process leading to the implementation of the programme. Indeed, a study on delivery mechanisms and related cost-effectiveness aspects is foreseen to take place during 2005.

According to legal requirements and Commission's evaluation policy, the programme will be evaluated at mid-term to assess its continuing relevance and draw useful lessons for the remainder of its implementation. A review of the programme may take place then, if considered necessary. A final evaluation will take place at the end of the programming period to assess the results of the programme and advise on its follow-up. These reports will be prepared under the responsibility of the Commission, and shall be submitted to the European Parliament and the Council.

## 6.2. Evaluation

### *6.2.1. Ex-ante evaluation*

Cfr. Extended Impact Assessment on the programme "Fundamental Rights and Justice".

### *6.2.2. Measures taken following an intermediate/ex-post evaluation (lessons learned from similar experiences in the past)*

Cfr. Extended Impact Assessment on the programme "Fundamental Rights and Justice".

### *6.2.3. Terms and frequency of future evaluation*

The timetable set in the proposal is as follows:

– no later than 31 March 2011, the Commission shall submit to the European Parliament and the Council an interim evaluation report on the results obtained and the qualitative and quantitative aspects of the implementation of this programme;

– no later than 30 August 2012, the Commission shall submit to the European Parliament and the Council a Communication on the continuation of this programme;

– no later than 31 December 2014, the Commission shall submit to the European Parliament and the Council an ex post evaluation report.

## 7. ANTI-FRAUD MEASURES

The Commission shall ensure that, when actions financed under the present programme are implemented, the financial interests of the Community are protected by the application of preventive measures against fraud, corruption and any other illegal activities, by effective checks and by the recovery of the amounts unduly paid and, if irregularities are detected, by effective, proportional and dissuasive penalties, in

accordance with Council Regulations (EC, Euratom) No 2988/95 and (Euratom, EC) No 2185/96, and with Regulation (EC) No 1073/1999 of the European Parliament and of the Council.

For the Community actions financed under this programme, the notion of irregularity referred to in Article 1, paragraph 2 of Regulation (EC, Euratom) No 2988/95 shall mean any infringement of a provision of Community law or any breach of a contractual obligation resulting from an act or omission by an economic operator, which has, or would have, the effect of prejudicing the general budget of the Communities or budgets managed by them, by an unjustifiable item of expenditure.

Contracts and agreements shall provide in particular for supervision and financial control by the Commission (or any representative authorized by it) and audits by the Court of Auditors, if necessary on-the-spot.

## 8. DETAILS OF RESOURCES

### 8.1. Objectives of the proposal in terms of their financial cost (Prix 2004)

*Commitment appropriations in EUR million (to 3 decimal places)*

| (Headings of Objectives, actions and outputs should be provided) | Type of output | Av. cost | 2007 | | 2008 | | 2009 | | 2010 | | 2011 | | 2012 | | 2013 | | Total | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | No. outputs | Total cost | No. outputs | Total cost | No. outputs | Total cost | No. outputs | Total cost | No. outputs | Total cost | No. outputs | Total cost | No. outputs | Total cost | No. outputs | Total cost |
| *Criminal Justice* | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| **To Promote judicial cooperation** | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| - promoting mutual recognition of judicial decisions | Operational projects - implement. of EU instruments | | | 1,000 | | 1,000 | | 1,100 | | 1,500 | | 1,700 | | 1,700 | | 1,700 | | 9,700 |
| - promoting necessary approximation of legislation | Operational projects - implement. of EU instruments | 0,100 | 5 | 0,500 | 5 | 0,500 | 6 | 0,600 | 7 | 0,700 | 9 | 0,900 | 9 | 0,900 | 9 | 0,900 | 50 | 5,000 |
| - eliminating obstacles created by disparities | Research | 0,030 | 1 | 0,030 | 1 | 0,030 | 1 | 0,030 | 1 | 0,030 | 1 | 0,030 | 1 | 0,030 | 1 | 0,030 | 7 | 0,210 |
| - guaranteeing a proper administration | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| **Sub-total Action 1** | | | | **1,530** | | **1,530** | | **1,730** | | **2,230** | | **2,630** | | **2,630** | | **2,630** | **57** | **14,910** |
| **To adapt existing judicial situation** | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| - improve mutual knowledge | Operational projects - implement. of EU instruments | 0,100 | 10 | 1,000 | 10 | 1,000 | 10 | 1,000 | 10 | 0,750 | 10 | 0,900 | 10 | 0,900 | 10 | 0,900 | 70 | 6,450 |
| - promote and strengthen networking | Networks | 0,200 | 3 | 0,600 | 3 | 0,600 | 3 | 0,600 | 3 | 0,600 | 5 | 1,000 | 5 | 1,000 | 5 | 1,000 | 27 | 5,400 |
| | Operational projects - modern. of justice | 0,100 | 5 | 0,500 | 5 | 0,500 | 5 | 0,500 | 5 | 0,500 | 5 | 0,500 | 5 | 0,500 | 5 | 0,500 | 35 | 3,500 |
| - exchange and dissemination of information, experiences and best practices | Evaluations - Legal implementation of EU instruments | 0,330 | 1 | 0,330 | 1 | 0,330 | 2 | 0,680 | 1 | 0,430 | 2 | 0,680 | 2 | 0,680 | 2 | 0,680 | 11 | 3,810 |
| | Operational projects - modern. of justice | 0,100 | 7 | 0,700 | 7 | 0,700 | 8 | 0,800 | 9 | 0,900 | 10 | 1,000 | 10 | 1,000 | 10 | 1,000 | 61 | 6,100 |
| **Sub-total Action 2** | | | | **3,130** | | **3,130** | | **3,580** | | **3,180** | | **4,080** | | **4,080** | | **4,080** | **204** | **25,260** |
| **To Improve daily life of individuals and businesses** | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| - improve information on judicial cooperation, legal systems and access to justice | Evaluations - Practical implement. of EU instruments | | | 0,440 | | 0,440 | | 0,690 | | 0,440 | | 0,690 | | 0,690 | | 0,690 | | 4,080 |
| | Quality of justice | 0,100 | 0 | 0,000 | 1 | 0,100 | 4 | 0,400 | 4 | 0,400 | 4 | 0,400 | 4 | 0,400 | 4 | 0,400 | 21 | 2,100 |
| | Operational projects - modern. of justice | 0,100 | 10 | 1,000 | 7 | 0,700 | 8 | 0,800 | 8 | 0,800 | 10 | 1,000 | 10 | 1,000 | 10 | 1,000 | 63 | 6,300 |
| **Sub-total Action 3** | | | | **1,440** | | **1,240** | | **1,890** | | **1,640** | | **2,090** | | **2,090** | | **2,090** | **84** | **12,480** |
| **To Improve contacts between legal systems, judicial and administrative authorities information and the legal professions** | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| - Training of judiciary and judicial staff | Training Activities /grants | 0,250 | 26 | 6,500 | 26 | 6,500 | 26 | 6,500 | 28 | 7,000 | 28 | 7,000 | 28 | 7,000 | 28 | 7,000 | 190 | 47,500 |
| | EJTN | | | 0,600 | | 0,600 | | 0,700 | | 1,000 | | 1,000 | | 1,000 | | 1,000 | | 5,900 |
| - Computerised system on exchange of information on criminal records | Phase 1 - Setting up of European index for convicted persons | | | 12,800 | | 9,400 | | 11,400 | | 7,000 | | 6,000 | | 6,000 | | 6,000 | | 58,600 |
| | Phase 2 - Creating a European format for information exchange | | | 1,500 | | 5,100 | | 1,700 | | 1,000 | | 0,200 | | 0,200 | | 0,200 | | 9,900 |
| **Sub-total Action 4** | | | | **21,400** | | **21,600** | | **20,300** | | **16,000** | | **14,200** | | **14,200** | | **14,200** | | **121,900** |
| *Sub-total Objective 1* | | | | *27,500* | | *27,500* | | *27,500* | | *23,050* | | *23,000* | | *23,000* | | *23,000* | | *174,550* |
| *Civil Justice* | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| **To Promote judicial cooperation** | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Promote Judicial cooperation | Grants | 0,100 | 20 | 2,000 | 20 | 2,000 | 20 | 2,000 | 25 | 2,500 | 25 | 2,500 | 25 | 2,500 | 25 | 2,500 | 160 | 16,000 |
| | Studies | 0,200 | 5 | 1,000 | 5 | 1,000 | 5 | 1,000 | 5 | 1,000 | 5 | 1,000 | 5 | 1,000 | 5 | 1,000 | 35 | 7,000 |
| | Seminars, Information Campaigns | 0,100 | 5 | 0,500 | 5 | 0,500 | 5 | 0,500 | 5 | 0,500 | 5 | 0,500 | 5 | 0,500 | 5 | 0,500 | 35 | 3,500 |
| **Sub-total Action 5** | | | | **3,500** | | **3,500** | | **3,500** | | **4,000** | | **4,000** | | **4,000** | | **4,000** | **0** | **26,500** |
| **To adapt existing judicial situation** | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| To improve mutual knowledge and sound implementation, application and evaluation | Grants | 0,100 | 10 | 1,000 | 10 | 1,000 | 10 | 1,000 | 15 | 1,500 | 15 | 1,500 | 15 | 1,500 | 15 | 1,500 | 90 | 9,000 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Studies | 0,200 | 5 | 1,000 | 5 | 1,000 | 5 | 1,000 | 5 | 1,000 | 5 | 1,000 | 5 | 1,000 | 5 | 1,000 | 35 | 7,000 |
| **Sub-total Action 6** | | | | **2,000** | | **2,000** | | **2,000** | | **2,500** | | **2,500** | | **2,500** | | **2,500** | **0** | **16,000** |
| **To Improve daily life of individuals and businesses** | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| To improve information on judicial cooperation | Develop./Maintenance Databases | 0,500 | 3 | 1,500 | 3 | 1,500 | 3 | 1,500 | 2 | 1,000 | 2 | 1,000 | 2 | 1,000 | 2 | 1,000 | 17 | 8,500 |
| | User-guides, information campaigns | 0,100 | 2 | 0,200 | 2 | 0,200 | 2 | 0,200 | 2 | 0,200 | 2 | 0,200 | 2 | 0,200 | 2 | 0,200 | 14 | 1,400 |
| **Sub-total Action 7** | | | | **1,700** | | **1,700** | | **1,700** | | **1,200** | | **1,200** | | **1,200** | | **1,200** | **0** | **9,900** |
| **To Improve contacts between legal systems, judicial and administrative authorities information and the legal professions** | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| judicial network in civil matters | Networking, conferences and seminars | 0,250 | 6 | 1,500 | 6 | 1,500 | 6 | 1,500 | 6 | 1,500 | 6 | 1,500 | 6 | 1,500 | 6 | 1,500 | 42 | 10,500 |
| | Translations | 1,000 | 1 | 1,000 | 1 | 1,000 | 1 | 1,000 | 1 | 1,000 | 1 | 1,000 | 1 | 1,000 | 1 | 1,000 | 7 | 7,000 |
| Training of judiciary and judicial staff | Grants | 0,200 | 14 | 2,750 | 14 | 2,740 | 14 | 2,720 | 14 | 2,740 | 14 | 2,700 | 14 | 2,680 | 14 | 2,670 | 98 | 19,000 |
| | Networking, conferences and seminars | 0,100 | 3 | 0,300 | 3 | 0,300 | 3 | 0,300 | 3 | 0,300 | 3 | 0,300 | 3 | 0,300 | 3 | 0,300 | 21 | 2,100 |
| | Develop. of tools and method. | 0,250 | 2 | 0,500 | 2 | 0,500 | 2 | 0,500 | 2 | 0,500 | 2 | 0,500 | 2 | 0,500 | 2 | 0,500 | 14 | 3,500 |
| **Sub-total Action 8** | | | | **6,050** | | **6,040** | | **6,020** | | **6,040** | | **6,000** | | **5,980** | | **5,970** | **49** | **42,100** |
| *Sub-total Objective 2* | | | | *13,250* | | *13,240* | | *13,220* | | *13,740* | | *13,700* | | *13,680* | | *13,670* | | *94,500* |
| *Fundamental Rights and Citizenship* | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **To promote the development of a European Society based on the idea of European Union Citizenship and respectful of the fundamental rights** | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| To promote the Charter of Fundamental Rights and to inform all persons of their rights | Grants -Information Campaigns | 0,100 | 20 | 2,000 | 20 | 2,000 | 20 | 2,000 | 20 | 2,000 | 20 | 2,000 | 25 | 2,500 | 25 | 2,500 | 150 | 15,000 |
| | Support to NGO's | 0,200 | 5 | 1,000 | 6 | 1,200 | 6 | 1,200 | 6 | 1,200 | 6 | 1,200 | 6 | 1,200 | 6 | 1,200 | 41 | 8,200 |
| | Commission led Information Campaign | 0,200 | 1 | 0,200 | 1 | 0,200 | 1 | 0,200 | 1 | 0,200 | 1 | 0,200 | 1 | 0,200 | 1 | 0,200 | 7 | 1,400 |
| | Eurobarometer, Publications, Dissem. | 0,200 | 1 | 0,200 | 1 | 0,200 | 1 | 0,200 | 1 | 0,200 | 1 | 0,200 | 1 | 0,200 | 1 | 0,200 | 7 | 1,400 |
| To prepare an annual report on the situation of fundamental rights | Studies | 0,250 | 1 | 0,250 | 2 | 0,500 | 2 | 0,500 | 2 | 0,500 | 2 | 0,500 | 2 | 0,500 | 2 | 0,500 | | |
| To analyse the consequences of the insertion of the Charter into the Constitution and of the accession to the European Convention of Human Rights | Networking, conferences and seminars | 0,250 | 1 | 0,250 | 1 | 0,250 | 2 | 0,500 | 2 | 0,500 | 2 | 0,500 | 2 | 0,500 | 2 | 0,500 | 12 | 3,000 |
| **Sub-total Action 9** | | | | **3,900** | | **4,350** | | **4,600** | | **4,600** | | **4,600** | | **5,100** | | **5,100** | **162** | **32,250** |
| **To strengthen civil society and to encourage an open, transparent and regular dialogue** | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| To assess application and implementation of Community legislation | Grants | 0,100 | 20 | 2,000 | 20 | 2,000 | 20 | 2,000 | 20 | 2,000 | 20 | 2,000 | 25 | 2,500 | 25 | 2,500 | 150 | 15,000 |
| | Studies | 0,250 | 1 | 0,250 | 1 | 0,250 | 2 | 0,500 | 2 | 0,500 | 2 | 0,500 | 2 | 0,500 | 2 | 0,500 | | |
| To support NGO and other bodies from civil society | Support to NGO's | 0,200 | 5 | 1,000 | 5 | 1,000 | 5 | 1,000 | 5 | 1,000 | 5 | 1,000 | 5 | 1,000 | 5 | 1,000 | 35 | 7,000 |
| | Eurobarometer, Publications, Dissem. | 0,200 | 1 | 0,200 | 1 | 0,200 | 1 | 0,200 | 1 | 0,200 | 1 | 0,200 | 1 | 0,200 | 1 | 0,200 | 7 | 1,400 |
| **Sub-total Action 10** | | | | **3,450** | | **3,450** | | **3,700** | | **3,700** | | **3,700** | | **4,200** | | **4,200** | **185** | **26,400** |
| **To fight against anti-semitism, racism and xenophobia and to promote an interfaith dialogue** | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Promoting a better understanding and improved tolerance | Grants | 0,100 | 16 | 1,600 | 20 | 2,000 | 20 | 2,000 | 20 | 2,000 | 20 | 2,000 | 20 | 2,000 | 20 | 2,000 | 136 | 13,600 |
| | Studies | 0,250 | 1 | 0,250 | 1 | 0,250 | 2 | 0,500 | 2 | 0,500 | 2 | 0,500 | 2 | 0,500 | 2 | 0,500 | 12 | 3,000 |
| To lead an interfaith/multicultural dialogue at EU level | Support to NGO's | 0,200 | 3 | 0,600 | 4 | 0,800 | 5 | 1,000 | 5 | 1,000 | 5 | 1,000 | 5 | 1,000 | 5 | 1,000 | 32 | 6,400 |
| | Eurobarometer, Publications, Dissem. | 0,200 | 1 | 0,200 | 1 | 0,200 | 1 | 0,200 | 1 | 0,200 | 1 | 0,200 | 1 | 0,200 | 1 | 0,200 | 7 | 1,400 |
| **Sub-total Action 11** | | | | **2,650** | | **3,250** | | **3,700** | | **3,700** | | **3,700** | | **3,700** | | **3,700** | **187** | **24,400** |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| *Sub-total Objective 3* | | | | *10,000* | | *11,050* | | *12,000* | | *12,000* | | *12,000* | | *13,000* | | *13,000* | | *83,050* |
| *Fight against violence (Daphne) and drugs prevention and information* | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| **To prevent and combat all forms of violence occurring in the public or the private domain, against children, young people and women by taking preventive measures and by providing support for victims and groups at risk** | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| To assist and encourage NGO and other organisations | Grants | 0,150 | 20 | 3,000 | 20 | 3,000 | 25 | 3,750 | 25 | 3,750 | 25 | 3,750 | 25 | 3,750 | 25 | 3,750 | 165 | 24,750 |
| Develop and implement awareness-raising actions | Studies | 0,200 | 2 | 0,400 | 2 | 0,400 | 3 | 0,600 | 4 | 0,800 | 4 | 0,800 | 4 | 0,800 | 4 | 0,800 | 23 | 4,600 |
| | Grants | 0,150 | 7 | 1,050 | 10 | 1,500 | 10 | 1,500 | 10 | 1,500 | 10 | 1,500 | 10 | 1,500 | 10 | 1,500 | 67 | 10,050 |
| Identify and enhance actions contributing to positive treatment of people at risk of violence | Grants | 0,150 | 10 | 1,500 | 10 | 1,500 | 10 | 1,500 | 15 | 2,250 | 15 | 2,250 | 15 | 2,250 | 15 | 2,250 | 90 | 13,500 |
| Dissemination of results | Dissemination of data & statistics, reports, publications | 0,125 | 3 | 0,375 | 4 | 0,500 | 4 | 0,500 | 4 | 0,500 | 4 | 0,500 | 4 | 0,500 | 4 | 0,500 | 27 | 3,375 |
| **Sub-total Action 12** | | | | **6,325** | | **6,900** | | **7,850** | | **8,800** | | **8,800** | | **8,800** | | **8,800** | **255** | **56,275** |
| **To promote transnational actions** | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Set-up multi-disciplinary networks | Grants | 0,150 | 20 | 3,000 | 20 | 3,000 | 20 | 3,000 | 20 | 3,000 | 20 | 3,000 | 20 | 3,000 | 20 | 3,000 | 140 | 21,000 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Dissemination of good practice | Grants | 0,150 | 5 | 0,750 | 7 | 1,050 | 7 | 1,050 | 7 | 1,050 | 7 | 1,050 | 7 | 1,050 | 7 | 1,050 | 47 | 7,050 |
| Raise awareness | Grants | 0,150 | 15 | 2,250 | 15 | 2,250 | 15 | 2,250 | 15 | 2,250 | 15 | 2,250 | 15 | 2,250 | 15 | 2,250 | 105 | 15,750 |
| **Sub-total Action 13** | | | | **6,000** | | **6,300** | | **6,300** | | **6,300** | | **6,300** | | **6,300** | | **6,300** | **245** | **43,800** |
| **To prevent and reduce drug use, dependence and drug related harms to health and social exclusion** | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| To involve civil society in the implementation and development of EU's Drugs Strategy and Action plans | Support to NGO's | 0,100 | 10 | 1,000 | 10 | 1,000 | 10 | 1,000 | 10 | 1,000 | 10 | 1,000 | 10 | 1,000 | 10 | 1,000 | 70 | 7,000 |
| To involve civil society in the implementation and development of EU's Drugs Strategy and Action plans | Eurobarometer | 0,150 | 1 | 0,150 | 2 | 0,300 | 2 | 0,300 | 2 | 0,300 | 2 | 0,300 | 2 | 0,300 | 2 | 0,300 | 13 | 1,950 |
| To monitor, implement and evaluate the implementation of Drugs Action Plan | Studies | 0,150 | 7 | 1,050 | 7 | 1,050 | 7 | 1,050 | 7 | 1,050 | 7 | 1,050 | 7 | 1,050 | 7 | 1,050 | 49 | 7,350 |
| | Implement. legislation | 0,500 | 1 | 0,500 | 1 | 0,500 | 1 | 0,500 | 1 | 0,500 | 1 | 0,500 | 1 | 0,500 | 1 | 0,500 | 7 | 3,500 |
| **Sub-total Action 14** | | | | **2,700** | | **2,850** | | **2,850** | | **2,850** | | **2,850** | | **2,850** | | **2,850** | **119** | **19,800** |
| *Sub-total Objective 4* | | | | *15,025* | | *16,050* | | *17,000* | | *17,950* | | *17,950* | | *17,950* | | *17,950* | | *119,875* |
| **TOTAL COST** | | | | **65,025** | | **67,100** | | **69,000** | | **66,000** | | **65,950** | | **66,950** | | **66,950** | | **466,975** |

**Prix 2004**

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| *Criminal Justice* | 27,500 | 27,500 | 27,500 | 23,050 | 23,000 | 23,000 | 23,000 | 174,550 |
| *Civil Justice* | 13,250 | 13,240 | 13,220 | 13,740 | 13,700 | 13,680 | 13,670 | 94,500 |
| *Fundamental Rights and Citizenship* | 10,000 | 11,050 | 12,000 | 12,000 | 12,000 | 13,000 | 13,000 | 83,050 |
| *Fight against violence (Daphne) and drugs prevention and information* | 15,025 | 16,050 | 17,000 | 17,950 | 17,950 | 17,950 | 17,950 | 119,875 |
| **Total** | **65,775** | **67,840** | **69,720** | **66,740** | **66,650** | **67,630** | **67,620** | **471,975** |

**Prix Courants**

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| *Criminal Justice* | 29,200 | 29,800 | 30,400 | 26,000 | 26,400 | 26,900 | 27,500 | 196,200 |
| *Civil Justice* | 14,100 | 14,300 | 14,600 | 15,500 | 15,700 | 16,000 | 16,300 | 106,500 |
| *Fundamental Rights and Citizenship* | 10,600 | 12,000 | 13,200 | 13,500 | 13,800 | 15,200 | 15,500 | 93,800 |
| *Fight against violence (Daphne) and drugs prevention and information* | 15,900 | 17,400 | 18,800 | 20,200 | 20,600 | 21,000 | 21,500 | 135,400 |
| **Total** | **69,800** | **73,500** | **77,000** | **75,200** | **76,500** | **79,100** | **80,800** | **531,900** |

## 8.2. Administrative Expenditure

The needs for human and administrative resources shall be covered within the allocation granted to the managing DG in the framework of the annual allocation procedure.

### *8.2.1. Number and type of human resources*

| Types of post | | Staff to be assigned to management of the action using existing and/or additional resources (**number of posts/FTEs**) | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 |
| Officials or temporary staff (XX 01 01) | A*/AD | 9,25 | 10 | 11 | 12 | 13 | 13,5 | 13,5 |
| | B*, C*/AST | 21,25 | 23 | 25 | 27 | 29 | 31 | 31 |
| Staff financed by art. XX 01 02 | | 7 | 7 | 8 | 8,5 | 9 | 9,5 | 9,5 |
| Other staff financed by art. XX 01 04/05 | | | | | | | | |
| **TOTAL** | | 37,5 | 40 | 44 | 47,5 | 51 | 54 | 54 |

### *8.2.2. Description of tasks deriving from the action*

| Task N° | Title | Description | Number |
|---|---|---|---|
| **MANAGEMENT** | | | |
| 1 | Management | | 2 |
| **POLICY DEFINITION AND PROGRAMMING** | | | |
| 2 | Policy Making | Definition of strategy, legal base,… | 3 |
| 3 | Programme definition | Establishment of annual work programme (i.e. financing decision) and interservice consultation | 0,5 |
| 4 | Interface with relevant EC programmes & actions | interservice coordination in order to ensure complementarity-synergy with other policies | 1 |
| 5 | Interface with other Institutions and Member States | Interface Council, EP ensuring the appropriate reporting, information, questions, briefing requests | 0,5 |
| 6 | Information and Communication | 1. Information and publicity activities<br>2. EUROPA Web site | 0,5 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 7 | Committee interface - chair & secretariat | | 1 |
| 8 | Budgeting | APS,PDB,AAR,BIP,RAL - Preparation - Follow-up - Reporting | 0,5 |
| **PROGRAMME : RECEPTION, SELECTION AND AWARD OF PROJECTS, FINANCIAL AND LEGAL COMMITMENTS** | | | |
| 9 | Preparation Calls for proposals | | 1,5 |
| 10 | Reception and evaluation proposals/multi-annual and annual programmes | (also involves staff involved in 12,13,14 and 15) | 9 |
| 11 | Award decisions | | 0,5 |
| 12 | Financial Commitment | Preparation, maintenance and closure of all financial commitments + sub consequent amendments | 1,5 |
| 13 | Legal Commitment | Preparation, Signature, Closure of all juridical commitments + sub consequent amendments | 4 |
| **PROGRAMME : MONITORING OF PROJECTS** | | | |
| 14 | Payments - Initiation | Preparation and Processing of all Prefinancing, Intermediate and Final Payments (including verification supporting docs) | 3 |
| 15 | Project Monitoring | Receipt and assessment of reports , requests for information, project visits | 4 |
| **PROCUREMENT, CONTROL AND AUDIT** | | | |
| 16 | Ex- ante verification of transactions, setting up of control standards | Setting up appropriate control standards | 2 |
| 17 | Financial Audit | Ex-post Audit of expenditure / implementation | 2 |
| 18 | Internal audit | Verification of compliance with ICS | 1 |
| 19 | Procurement procedures | Drafting, procedures and authorisation of procurement procedures for projects and technical assistance (evaluation, studies,…) , including JPC, Helpdesk procurement procedures | 2 |
| 20 | Reporting | Report of Authorising Officer, RAA, relations with Court of Auditors… | 1 |
| **SUPPORT SERVICES** | | | |
| 21 | Filing and Archiving | Database, digital and hardcopy filing | 1 |
| 22 | Programme Evaluation | Ex ante - Mid term - Final evaluation | 1,5 |
| 23 | IT Support | Specific development of IT Tools related to monitoring and implementation | 2 |
| **OVERHEAD** | | | |
| 24 | Administration (Overhead) | CIS, Translations, HRM, Logistics,… | 9 |
| **TOTAL** | | | **54** |

*8.2.3. Sources of human resources (statutory )*

*(When more than one source is stated, please indicate the number of posts originating from each of the sources)*

☐ Posts currently allocated to the management of the programme to be replaced or extended

☐ Posts pre-allocated within the APS/PDB exercise for year n

☐ Posts to be requested in the next APS/PDB procedure

☐ Posts to be redeployed using existing resources within the managing service (internal redeployment)

☐ Posts required for year n although not foreseen in the APS/PDB exercise of the year in question

*8.2.4. Other Administrative expenditure included in reference amount (XX 01 04/05 – Expenditure on administrative management)*

*EUR million (to 3 decimal places)*

| Budget line<br>(number and heading) | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | TOTAL |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **1 Technical and administrative assistance (including related staff costs)** | | | | | | | | |
| Other technical and administrative assistance | | | | | | | | |
| - *intra muros* | | | | | | | | |
| - *extra muros Development IT and other management tools* | 0,850 | 1,100 | 0,650 | 1,300 | 1,150 | 1,410 | 1,450 | 7,910 |
| Studies | 0,100 | 0,100 | 0,100 | 0,110 | 0,100 | 0,120 | 0,150 | 0,780 |
| Evaluation and Impact Assessment | 0,100 | 0,100 | 0,100 | 0,230 | 0,100 | 0,200 | 0,300 | 1,130 |
| Publications;external evaluations | 0,100 | 0,150 | 0,100 | 0,100 | 0,100 | 0,110 | 0,200 | 0,860 |
| Expert meetings | 0,050 | 0,050 | 0,050 | 0,060 | 0,050 | 0,060 | 0,100 | 0,420 |
| **Total** | 1,200 | 1,500 | 1,000 | 1,800 | 1,500 | 1,900 | 2,200 | 11,100 |

*8.2.5 Financial cost of human resources and associated costs not included in the reference amount*

*EUR million (to 3 decimal places)*

| Type of human resources | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | Total |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Officials and temporary staff (XX 01 01) | 3,294 | 3,564 | 3,888 | 4,212 | 4,536 | 4,806 | 4,806 | 29,106 |
| Staff financed by Art XX 01 02 (auxiliary, END, contract staff, etc.)<br>(specify budget line) | 0,756 | 0,756 | 0,864 | 0,918 | 0,972 | 1,026 | 1,026 | 6,318 |
| **1Total cost of Human Resources and associated costs (NOT in reference amount)** | **4,050** | **4,320** | **4,752** | **5,130** | **5,508** | **5,832** | **5,832** | **35,424** |

Calculation– ***Officials and Temporary agents***

*Reference should be made to Point 8.2.1, if applicable*

Each FTE rated at 108.000 € per FTE.

Calculation– ***Staff financed under art. XX 01 02***

*Reference should be made to Point 8.2.1, if applicable*

Each FTE rated at 108.000 € per FTE.

*8.2.6 Other administrative expenditure not included in reference amount*

*EUR million (to 3 decimal places)*

| | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | TOTAL |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| XX 01 02 11 01 – Missions | 0,050 | 0,054 | 0,055 | 0,056 | 0,057 | 0,059 | 0,060 | 0,391 |
| XX 01 02 11 02 – Meetings & Conferences | 0,150 | 0,162 | 0,179 | 0,183 | 0,187 | 0,190 | 0,194 | 1,245 |
| XX 01 02 11 03 – Committees | 0,070 | 0,076 | 0,077 | 0,079 | 0,080 | 0,082 | 0,084 | 0,548 |
| XX 01 02 11 04 – Studies & consultations | 0,300 | 0,325 | 0,331 | 0,338 | 0,345 | 0,351 | 0,359 | 2,348 |
| XX 01 02 11 05 - Information systems | 0,100 | 0,108 | 0,110 | 0,113 | 0,115 | 0,117 | 0,120 | 0,783 |
| **2Total Other Management Expenditure (XX 01 02 11)** | 0,670 | 0,725 | 0,753 | 0,768 | 0,784 | 0,799 | 0,815 | 5,316 |
| **3 Other expenditure of an administrative nature** (specify including reference to budget line) | | | | | | | | |
| **Total Administrative expenditure, other than human resources and associated costs (NOT included in reference amount)** | **4,720** | **5,045** | **5,505** | **5,898** | **6,292** | **6,631** | **6,647** | **34,092** |

Calculation - ***Other administrative expenditure <u>not</u> included in reference amount***

| | | **<u>2007</u>** |
|---|---|---|
| Missions | 20*1000 + 10*3000 | 50.000 |
| Meetings & Conferences | 5*30000 | 150.000 |
| Compulsory meetings | 2*15000 | 30.000 |
| Non-compulsory meetings | 1*40000 | 40.000 |
| Studies & consultations | 2*150000 | 300.000 |
| Information systems | 1*100000 | 100.000 |